לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', י"ב באלול תשמ"ז, 6 בספטמבר 1987 / שנה מ"ח מס' 13439 / המחיר –.1 ש"ח כולל מע"מ

צבא צ'אד תקף והשמיד בסיס אווירי־בשתי צבאי בעומק לוב

אנג'מנה. — צבא צ'אד השמיד את הבסיס האווירי־הבשתי הלובי מאטן — א־סארה, הנמצא בדרום־מזרח לוב, כ־100 ק"מ מצפון לגבול צ'אד - הודיע אמש המטכ"ל הצ'ארי.

קודם לכן מסרה סוכנות הידיעות הלובית, כי צ'אד פתחה במיתקפה בעומק שיטחה, בנסיון לפגוע בשדה תעופה אזרחי.

היא ציינה, כי שדה התעופה האזרחי סארה משמש לקשר אווירי בין לוב ומדינות אפריקניות.

שרותי הביון המערביים אישרו מיד את כיבוש הבסיס והשמדתו בידי כוחות צ'אד. צ'אד מסרה כי האבידות הלוביות בקרבות היו כבדות מאד. (ע"ר. ע"צ)

בגז מדמיע וסילוני מים פיזרה המשטרה הפגנות חרדים ב־24 מוקדים בירושלים

28 חרדים נעצרו ■ נפצעו חובש מג"ב, צעיר חרדי ונהגת ■ עשרות צופים מאוכזבים לא השיגו כרטיסים לסרטים בליל שבת

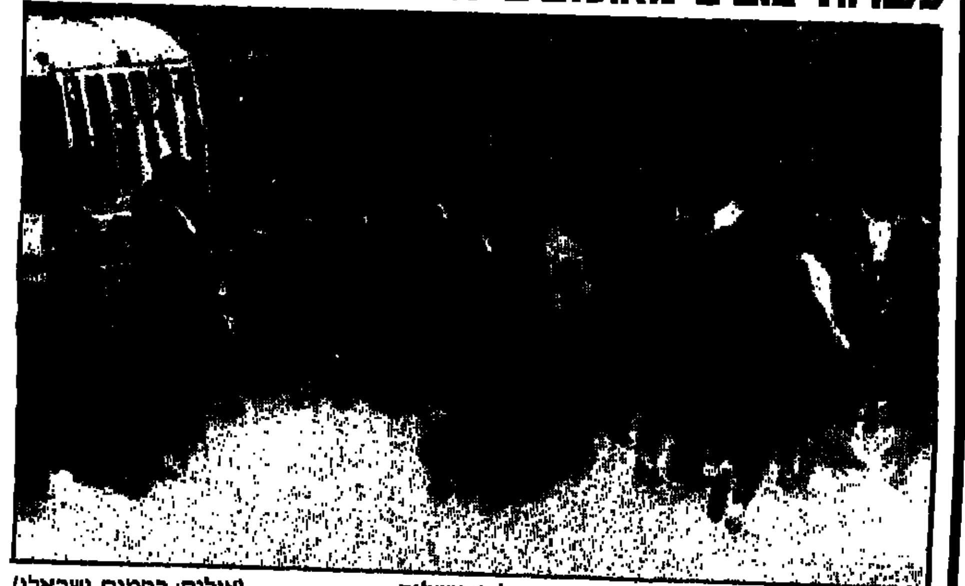

ענני גז מדמיע אופפים מפגינים חרדים אתמול בירושלים. (צילום: רחמים ישראלי)

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בי־ם וכתב עתי"ם

28 חרדים נעצרו במוצאי שבת בירושלים בתום הפגנות סוערות שפרצו בעת ובעונה אחת ב־24 מוקדים שונים בעיר.

משטרת הבירה גייסה לצורך מבצע שמירת הסדר 600 שוטרים, ביניהם אנשי משמר הגבול ושוטרים שבאו במיוחד מחוץ לעיר. הפרות הסדר החלו לקראת צאת השבת, כאשר סיעות של חרדים התגודדו בצמתים, קראו קריאות „שאבעס" והפריעו לתנועה.

סמוך למבצר החרדי מאה שערים, נאספו אברכים שלא הסתפקו בקריאות המחאה

(סוף בעמוד 2)

בנק ישראל רוצה להפחית האינפלציה לפחות מ־10% בשנה ● עמוד 2

הסכם האינטרסים בין הונגריה לישראל — ב־14 לחודש בשווייץ ● עמוד 5

היום דיון מרתוני בניסיון להשיג הסכם בשירות הציבורי ● עמוד 4

סיכוי לעובדי „רום כרמל" לקבל פיצויים מוגדלים ● עמוד 19

נהג האוטובוס מעזה שנפצע הניח את המטען ● עמוד 18

המשטרה נערכת להפגנת 15 אלף עובדי התעשייה האווירית ● עמוד 3

„אברזרוור": שיחות סודיות בשווייץ בין ארה"ב לאיראן

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

העיתון הלונדוני אובזרוור מוסר בגליונו היום, כי לפי מקורות בטהראן, איראן וארה"ב קיימו בשבוע שעבר שיחות סודיות בשווייץ. מיקומו המדויק של הפגישות ותוכנן לא נמסרו.

מחלקת המדינה בארה"ב אמרה בתשובה לשאלה, כי להם לא ידוע על שיחות כאלה.

צה"ל מכחיש כי התקיפה בצידון בוצעה ללא אבחנה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי וכתבי סוכנויות הידיעות

מקורות צבאיים בכירים הכחישו אמש את דיווחי המחבלים מצידון, שטענו כי חיל־האוויר תקף בלא הבחנה מספר יעדים בסביבות העיר. לדבריהם, התרכזה תקיפת המטוסים בשני יעדים בלבד: מבנה דו־קומתי שאיכלס בתוכו מחבלים ומבנה נוסף ששימש כמחסן לאמצעי לחימה ותחמושת.

התקיפה באיזור צידון נמשכה 15 דקות. „צה"ל חזר בשבת להפעיל את אלמנט ההפתעה — המחבלים לא שיערו שיתקוף אותם בשבת בבוקר".

(סוף בעמוד 4)

הפצצה מעוררת תמיהות

הפצצת חיל־האוויר בלבנון הוגדרה בהגדרה השיגרתית „ירי על ריכוזי מחבלים". מאז היציאה החלקית מלבנון היו כמה וכמה הפצצות מסוג זה, בדרך־כלל שלא על רקע פיגוע, התגרות או חימום הגיזרה בידי האויב. על־פי דיווחי רדיו לבנון, נהרגו עשרות אנשים בהפגזה, ביניהם נשים וילדים. קשה גם להעלות על הדעת שבהפצצה באיזור מאוכלס, בקרבת מחנות הפליטים, אפשר יהיה לפגוע באנשי ארגונים בלבד ולא באזרחים. ההפצצה הזו, הנראית כבר חלק משיטה שלמה, והיא הכבדה מסוגה מזה זמן רב, מעוררת תמיהות רבות.

התמיהה האחת היא מטרתה. דומה, שהגורמים הצה"ליים והמדיניים סבורים שניתן להצליח בהפצצה פה ושם במקום בו נכשלה מערכה מאסיבית כמו מלחמת לבנון. כל עוד נוקט אש"ף בעמדה שעליו לפתח כוח צבאי, בהיעדר הישגים מדיניים, אין לו ברירה אלא לשוב ללבנון. התפיסה שאפשר לחסל את הכוח הצבאי הזה ע"י תקיפה ישירה לא הוכיחה עצמה. החלופה הנכונה לכך הייתה והינה ליצור תנאים מדיניים לכך שהכוח הצבאי הזה לא יפעל, ולמנוע על־ידי הגנה על הגבולות והחופים את חדירתו, ודווקא כאן היו לצה"ל הצלחות. תקיפה מן הסוג שאירע אמש תחסל כמה עשרות מחבלים בלבד מתוך עשרת־אלפים היושבים כבר בלבנון, אך תגביר את הזעם והמתח במחנות הפליטים ובזירה העולמית.

התמיהה השנייה היא יעד התקיפה. היו אכן התקפות קטיושות על יישובי הצפון, התנגשויות עם צד"ל ועם צה"ל ברצועת הביטחון – אך כאן פעלו דווקא אנשי „חיזבאללה". ריכוז כל האש על הפלסטינים לא רק שמחטיאה את האויב האמיתי בימים אלה – היא מעודדת אותו להמשיך ולפעול. ידוע לכל, שצה"ל נמנע מלתקוף את „חיזבאללה" עקב התערבות האמריקנים, שאינם רוצים שבני־הערובה המצויים בידי ה„חיזבאללה" ייפגעו. אך ברור שלא הפצצות מן הסוג של אמש הן התשובה לחוסר האונים הישראלי כנגד ה„חיזבאללה".

התקוות התבדו — רוסט יבלה 4 שנים במחנה כפייה בברית המועצות

אמו ואחיו הצעיר של מתיאס רוסט מגיעים לבית המשפט במוסקבה (צילום: אי.פי.)

מאת כתבי סוכנויות הידיעות

מוסקווה. — בית הדין הסובייטי העליון גזר ביום שישי ארבע שנות מאסר במחנה עבודה על הטייס המערב גרמני בן ה־19, מאתיאס רוסט, לאחר שהורשעו בהטסת מטוס קל דרך המרחב האווירי הסובייטי והנחתתו ליד הכיכר האדומה, במרכז מוסקווה, ללא רשות.

השופט רוברט טיכומירנוב גזר עליו ארבע שנות מאסר על עבירת חוליגאניזם מרושע, שלוש שנות מאסר על פגיעה בתקנות התעופה הבינלאומיות ושתי שנות מאסר על מעבר דרך גבול סובייטי ללא רשות, כל העונשים חופפים.

רוסט קיבל בקור רוח את גזר הדין ונפרד מאמו מוניקה, אביו קארל־היינס ומאחיו הצעיר אינגו. הוא חייך כאשר אמו התקרבה אל דוכן הנאשמים, נישק אותה על

(סוף בעמוד 4)

המו"מ בשירות הציבורי לשלב מכריע

הצוותים המורחבים מתכנסים ביום א' בנסיון להשגת הסכם

מאת כתבנו לענייני עבודה

הצוותים המורחבים של ההסתדרות, האוצר והמעסיקים הציבוריים אמורים להתכנס ביום ראשון למו"מ אינטנסיבי להשגת הסכם שכר ומסגרת בשירות הציבורי.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, מכנס היום את מזכירי האיגודים המקצועיים למסירת מידע על השיחות שקיים עם הממונה על השכר הילל דוראי וכדי לנסות ולהגיע למכנה משותף.

ראשי האיגודים, המייצגים הן את בעלי הדירוג האחיד והן את הדירוגים המקצועיים, אינם מרוצים לפי שעה ממספר עמדות של האוצר. מזכ"ל הסתדרות המהנדסים, יצחק רז, הודיע אמש, כי לא יחתום על ההסכם אם הוא לא יחול גם על עובדי החברות הממשלתיות. מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי, הזהיר אף הוא שלא יצרף את חתימתו אם האוצר לא יביע נכונות לעדכן את התוספות היחודיות של העובדים בשירות המדינה, שנשחקו לחלוטין במרוצת השנים האחרונות.

מוקשים בדרך להסכם

חיים הברפלד אמר אתמול, לאחר פגישה נוספת שקיים עם דוראי, כי למרות הקשיים הרבים שטרם הוסרו נוצר בסיס לזימון צוות המו"מ המורחב וכי מסתמן לפיכך סיכוי לפרק את המוקשים בדרך להסכם.

בין ההסתדרות לאוצר קיימת הסכמה, אשר הושגה בפגישת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ושר האוצר משה נסים, בדבר מתן תוספת לבעלי השכר הנמוך שלא תפחת ממאה ש"ח. אולם קיימים עדיין חילוקי דעות לגבי שיעור התוספת לבעלי השכר הגבוה ועיתוי מתן התשלום.

באשר לקיצור שבוע העבודה ההסתדרות תובעת החלת הקיצור תוך שלוש שנים והאוצר עומד על פריסה של חמש שנים. האוצר מוכן להפחית שעה ממיכסת השעות השבועיות, אך לא לפני אפריל 88. ההסתדרות תובעת כי הדבר ייעשה כבר עתה, עם חתימת ההסכם.

כתבנו מציין, כי קיימת בעיה נוספת, והיא דרישת האיגודים, אשר עובדיהם נכללים בדירוגים המקצועיים, לשמור על הפער בינם לבין בעלי הדירוג האחיד.

5 מוקדי תרבות מול 20 מוקדי הפגנות השבת בירושלים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר", וסוכנות עתי"ם

5 מוקדי פעילויות תרבות והקרנות סרטים יתקיימו הערב בירושלים – מסר אתמול נחום סולן, יו"ר מטה המאבק נגד הכפיה הדתית בירושלים.

סולן אמר, כי הערב יוקרנו סרטים וכן יהיו מופעי תרבות במקומות הבאים: בית יצחקי, מועדון צוותא, בית אגרון, הסינימטק ובית שמואל. לדבריו, מאות התומכים בהמשך פעילויות התרבות בלילות שבת בירושלים יפגינו מול בית אגרון למען המשכן והרחבתן של פעולות התרבות בירושלים.

דובר משטרת ירושלים אמר, כי המשטרה נערכת לקראת האירועים הצפויים הערב ומחר באותה מתכונת של השבוע שעבר.

דובר המשטרה אמר עוד, כי עדיין לא ידוע למשטרה על היערכות החרדים בליל שבת. לכתב עתי"ם נודע, כי בשבת זו צפויים כ־20 מוקדי הפגנות בשכונות החרדיות ברחבי ירושלים. דוגמת ההפגנות שהיו בשבת אחר הצהרים בשבוע שעבר.

משמרת מחאה

אתמול הציבו צעירי מפ"ם וחברי המטה למאבק לחופש התרבות משמרת מחאה מול בניין העיריה, שקראה לחזק את ידיו של טדי קולק ולפעול לשינוי חוק העזר העירוני. הצעירים הניפו סיסמאות בנוסח „שחררו את ירושלים ממועקת המצור".

היום, לקראת ישיבת סיעתו של ראש עיריית ירושלים טדי קולק „ירושלים אחת", ישובו הצעירים לבית העיריה ויחלקו כרוזים לחברי הסיעה ובהם פנייה לתת תמיכה וגיבוי ציבורי למופעי תרבות בשבת. הצעירים קוראים לחברי המערך להסיר את התנגדותם לפעולות תרבות. הם אומרים, כי גם בעתיד יכבדו את החרדים ואמונתם ולא יפגעו בשלוותם במקומות מגוריהם, אך מאידך, הם תובעים מתן חרות תרבותית לעצמם.

אברהם הרמן (אייב), נגיד האוניברסיטה העברית ויו"ר הוועדה הציבורית למען יהודי ברית־המועצות, מי שכיהן כנשיא האוניברסיטה וכשגריר בארצות ברית, נענה לפנייתו של ראש עירית ירושלים ויעמוד בראש ועדה אשר תבחן את הצרכים של הצעירים בירושלים בשבתות בתחום התרבות, האמנות, הספורט והבילוי. ועדה זו לא תכלול אישים פוליטיים ומפלגתיים וחבריה יהיו אנשי חינוך ותרבות המקורבים לנוער, לצעירים- ולשכונות בעבודתם ובפעילותם.

עובדי „רום כרמל": נתבע פיצויים זהים לאלה של עובדי „סולתם"

חסמו בטרקטורים ובגופם יציאת משאית עם חומרי גלם מהמפעל ● ביה"ד לעבודה דחה עתירתם נגד הפיטורים ● זעם על הופעת מנהל המפעל בלוויית שומרי ראש לביה"ד

מאת קובי מגדל, יואב אביב ואורי נחשון, כתבי „על המשמר"

נציגי העובדים ב„רום כרמל" ייפגשו הבוקר עם הנהלת „אורדן" בנסיון להגיע להבנה בין הצדדים. המו"מ יהיה על גובה הפיצויים. העובדים תובעים שבסיס הפיצויים יהיה זהה לזה של מפוטרי „סולתם".

אתמול אחה"צ פרצה סערת רוחות ליד שער מפעל „רום כרמל", לאחר שכמה עובדים הבחינו במשאית שהגיעה לשערי המפעל כדי להוביל חומרי גלם. הפועלים הזעיקו את חבריהם הגרים בטירת הכרמל ואת ראש המועצה ראובן זינר וסגנו משה יונה, חבר במטה המאבק לפתיחת שערי המפעל. הפועלים חסמו בעזרת תושבים מטירת הכרמל את דרכה של המשאית בטרקטורים של המועצה ובגופם.

למקום הגיעו כוחות משטרה בפיקודו של מפקד משטרת מרחב חיפה, תת־ניצב יעקב חביב. מחזיק תיק „רום כרמל" במועצת פועלי חיפה, יצחק מסיקה, שוחח עם מנכ"ל „כלל", אהרון דברת, ובשיחה סוכם כי לא ישלחו למפעל משאיות נוספות כדי להעמיס חומרי גלם וכי רק המשאית שנחסמה בשערי המפעל תורשה להכנס לתחומו כדי להעמיס סחורות. הדבר הביא להרגעת הרוחות ולהתפזרות העובדים.

נדחתה עתירת העובדים

ביה"ד האזורי לעבודה בחיפה דחה אתמול בבוקר את תביעתם של עובדי „רום כרמל" להוציא צו המבטל את מכתבי הפיטורים שנשלחו אליהם על־ידי ההנהלה ולחייב את הנהלת המפעל לנהוג עפ"י ההסכם הקיבוצי.

השופט אליעזר כנפי קבל את עמדת הנהלת המפעל וקבע שהעובדים לא מילאו אחר ההסכם הקיבוצי בכך שלא פנו לוועדה פריטטית ולבוררות.

לפני הדיון המשפטי פרצה סערת רוחות גדולה במסדרונות ביה"ד. מנהל המפעל, דן אנטין, הגיע מלווה ב־3 שומרי ראש שנשכרו מחברת השמירה בני טל, ביניהם בני טל עצמו. אנטין אמר שאינו חושש מציבור העובדים אלא רק מאחרים מהם שעלולים לאבד את העשתונות בעקבות המצב שנוצר. עובדים רבים שהיו במקום ניסו להתפרץ לעבר מנהל המפעל אולם הורגעו ע"י חבריהם.

משרד־התעשייה־והמסחר יזמין מרואה חשבון חיצוני בדיקה מדוקדקת של מצבו הכלכלי־פיננסי של „רום כרמל", ומנהלי המפעל יעמידו לרשות הבודק את כל המסמכים הנדרשים. כך סוכם אתמול בפגישה בין שר־התעשייה־והמסחר, אריאל שרון, לבין מנכ"ל „כלל", אהרון דברת.

הפגישה בין השניים נערכה לאחר שביום רביעי עזבו נציגי „כלל" את ישיבת ועדת העבודה של הכנסת, בעקבות התקפה אישית של ח"כ יעקב שמאי על מנכ"ל „כלל", מיכאל תמרי.

בהנהלת „כלל תעשיות" מעריכים, כי החלטת הסגירה היא סופית ומימצאי הבדיקה שיזמה התמ"ס לא ישנו אותה. ההיענות לסייע לתמ"ס בבדיקה זו היא מתוך כבוד לפניית שרון — אומרים בהנהלת „כלל תעשיות".

יו"ר ועד ההורים בחצור כבל עצמו לכסאו של ראש המועצה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

חברי ועד ההורים בחצור הגלילית פרצו אתמול ללשכתו של ראש המועצה, אליהו חלפון, ויו"ר הוועד, שמעון אסרף, כבל עצמו בשלשלאות לכסאו של ראש המועצה.

יו"ר הוועד הודיע, כי לא ייצא מהמקום עד שראש המועצה יחתום על כמה רכישות של אביזרים חינוכיים לבתי־הספר היסודיים בחצור.

בשעת מסירת הידיעה טרם התפנו המפגינים מהמקום ויו"ר הוועד הודיע, כי יבלה את הלילה בלשכתו של ראש המועצה.

לדברי יו"ר הוועד עלולה השבתת הלימודים בחצור להימשך שבועות ארוכים אם לא תהיה התערבות של הדרגים הבכירים במשרד החינוך.

יו"ר ועד ההורים שלח מברק לארגון הסעד של האו"ם אונר"א וביקש את עזרתם בשיקום בתי־הספר של חצור, הנראים לטענתו כמבני פליטים לכל דבר.

מרכז התק"ם תובע מימוש מיידי של הסיוע להתיישבות

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

התנופה בתעשייה, בחקלאות ובתיירות תגיע בישובי התק"ם ב־1987 ליותר משני מיליארד ש"ח. זוהי צמיחה ראלית של 12 אחוז לעומת 1986, כאשר במיוחד חל גידול בייצוא התעשייתי בדולרים לעומת אשתקד, ב־83 אחוז — מסר אהרון ידלין, מזכיר התק"ם, בישיבת מרכז התק"ם בקיבוץ נצר־סירני.

מרכז התק"ם התכנס אתמול לדון במאבק למימוש הסדרי הסיוע להתיישבות ולקיבוצי התק"ם.

המרכז מאשר את הקמתו של המטה המשותף של ההתיישבות לזרמיה וההסתדרות הכללית, וקורא להתמיד בפעילות ההסברה, המחאה והלחץ הציבורי כלפי המוסדות הממלכתיים, בנק ישראל והבנקים. מטרות המאבק הן: ביצוע מלא ומקיף, ללא סחבת, של ההחלטות שנתקבלו על ידי האוצר והבנקים, הורדת גבנון החוב, שיקום ההתיישבות ממצבת הריבית ותוספת אשראי מכוון לתת חזר לפיתוח.

הרופאים המרדימים הכריזו על עיצומים מיום א'

הרופאים המרדימים בכל בתי־החולים בארץ ינקטו בעיצומים החל ביום א', והדבר יפגע קשה בעבודת חדרי־הניתוח.

כתב עתי"ם מוסר, כי מעתה, תבוצע הרדמה רק על־ידי מרדים מומחה, בעוד המתמחים עומדים מהצד. דבר זה עלול לצמצם את מספר הניתוחים בכמה בתי־חולים לכדי מחצית ויותר. בבי"ח בצפת, למשל, יש שני רופאים מומחים ושישה מתמחים. הניתוחים יבוצעו רק במשמרת אחת, ולא תותר העסקת רופא מרדים במשמרת כפולה.

על העיצומים החליטו המרדימים בכנס חירום, שהיה ביום ד' בבית־החולים „איכילוב" בת"א. למרדימים שורה של דרישות, ובהן תוספת תקנים, שיפור תנאי עבודתם, לבל יהיה סיכון לחייארם במהלך ההרדמה, ותוספת־שכר משמעותית, בטענה, שלמרדימים אין אפשרות לעסוק בפרקטיקה פרטית ומשכורתם היחידה היא זו שהם מקבלים מבית־החולים.

העיצומים יימשכו ללא מיגבלת זמן ועד שדרישות המרדימים ייענו. ההסתדרות הרפואית תומכת במאבק. (עתי"ם)

„שחל" צפת ייפתח מחדש 30 עובדים — לחופשה

הסכם בדבר חידוש העבודה ב„שחל", בצפת, הושג אתמול בתל־אביב, בפגישה בין הנהלת „עלית", בעלת המפעל, מועצת פועלי צפת וועד עובדי „שחל" — מסר דובר ההסתדרות.

המפעל לייצור חלבה וטחינה בצפת המעסיק 72 עובדים, נסגר בתחילת השבוע.

בהתאם להסכם, יוצאו 30 עובדים לחופשה בתשלום למשך 60 יום ו־42 עובדים ימשיכו לעבוד כרגיל.

הנהלת המפעל התחייבה לפעול במשך החודשיים הקרובים, למציאת שווקים חדשים למוצריה. סוכם להציג תביעה משותפת למשרד התעשייה והמסחר, לאישור העלאת מחירי הטחינה והחלבה. כן תובעת הנהלת המפעל הסימת מוצרים זהים מיהודה ושומרון, המשווקים ללא שום פיקוח.

אוספים שרידי קטיושות בגליל לשלחם לגורבצ'וב

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

תושבים בגליל העליון התחילו לאסוף שרידי קטיושות, כדי לשגרם למרכז האו"ם, למשלחת הסובייטית, לקראת ביקורו של מנהיג בריה"מ, מיכאל גורבאצ'וב, בעצרת האו"ם הקרובה.

המטרה היא להראות למדינאים סובייטיים, המדברים על השכנת שלום בעולם, כי טילי קטיושה מתוצרת רוסית נורים אל ישובי הגליל ומסכנים את חיי התושבים.

היוזם הוא משה רובין, מקיבוץ חולתה, שפנה בעניין זה לראשי הישובים למוסדות ציבור בגליל, כדי שיירתמו לאיסוף שרידי קטיושות. המארגנים מצפים, שבדרך זאת יוכלו אולי להפסיק מתן קטיושות למחבלים, היורים מתחום דרום־לבנון לעבר ישובי הגליל.

היאחזות חמדת — עוד קיבוץ בבקעת הירדן

חיילים רבים בירוק, נערות חינניות וילדים עם זרי־פרחים היוו רקע מרענן לטקס קצר ומרגש שבמהלכו נחנכה היאחזות חמדת, בבקעת־הירדן, לקיבוץ בישראל — הודיע דובר משרד הבטחון.

כמה מאות אורחים הגיעו לטקס, בכללם שר הקליטה יעקב צור, עוזר שר הבטחון לענייני התיישבות שמעון שבס, ראש אגף הנוער והנח"ל אריה שמתוני ותא"ל בנצי ויינר, מפקד הנח"ל. בלטו בקהל חברים של גרעיני היער לקיבוץ החדש.

הטקס נפתח בהעברת דגל מחיילי היחידה לידי גרעין הכנים. השר צור ציין, כי כבר לפני שמונה שנים נולד הרעיון ליישב את בקעת־הירדן, ומתוך שבעה ישובים במקום, מתאורחו כיום רק אחד. „יש להקצות משאבים רבים יותר לביסוס ההתיישבות לפיתוחה" אמר השר.

שמעון שבס דיבר בשבחו של הנח"ל: „הנחלאים היו תמיד החלוצים ההולכים בראש המחנה. כל נקודת־יישוב שהעלו על הקרקע היא נכס לאומי".

האירוע נחתם בהופעתה של להקת הנח"ל.

אלף דרוזים מישראל השתתפו בטקס דתי בחצבייה

מאת יהודה צור ואבי בניהו, כתבי „על המשמר"

קרוב לאלף דרוזים מישראל, לרבות המנהיגות הדתית של העדה, נכנסו אתמול בבוקר לרצועת־הבטחון, כדי לערוך טקס דתי במרכזו הערה במזרח־התיכון, בחצבייה.

מנהיגה הרוחני של העדה, השייח' אמין טריף, השיג רישיון ל־300 כוהני־דת דרוזים להשתתף בטקס הדתי. אולם אתמול התברר, כי יותר מאלף דרוזים ביקשו להיכנס, עם כלי־רכבם, דרך מעבר־הגבול במטולה.

במקום השתררה מהומה, לאחר שלרוב הנוכחים לא היו רישיונות. אולם שלטונות צה"ל עשו כל שביכולתם, בהוראת אלוף פיקוד הצפון, אלוף יוסי פלד, לאחר התייעצות עם גורמים אחרים, לאפשר לדרוזים להיכנס.

בסופו של דבר, הורשו רוב המבקשים להיכנס לעשות זאת.

הדרוזים היו אמורים לשוב בשעות־הערב המאוחרות, בתום הטקס, לכפריהם בגליל.

זו הפעם הראשונה מאז עזב צה"ל את לבנון, שמספר כה גדול של דרוזים מורשה להיכנס לרצועת־הביטחון, לאיזור חצבייה.

עדיין לא נעצר איש על הכאת העתונאים בחיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

משטרת מרחב חיפה לא עצרה עדיין חשודים מקרב החרדים שתקפו לפני כשבועיים עתונאים במדרחוב נורדאו בחיפה. לכתבנו נמסר, כי המשטרה עדיין חוקרת בפרשה.

כתבנו מציין, כי דקות אחדות לאחר התפרעויות, הורה מפקד מרחב חיפה לשוטריו לפתוח במעצרים. כוח המשטרה הקטן שהגיע בתחילה לא היה יכול לבצע מעצרים, וכשהגיע כוח שוטרים גדול יותר, כבר לא היו חרדים במקום.

יו"ר אגודת העתונאים בחיפה, יהושע גלבוע, פרסם גילוי־דעת, שבו הוא טוען, כי נערכה פגישה, ביוזמת ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, בין הרבנים הראשיים בחיפה, הרב שאר־ישוב כהן והרב אליהו בקשי דורון, לבין נציגי אגודת העתונאים, והתברר, כי אחד הרבנים סירב לשתף פעולה עם המשטרה ולגנות את התנהגות החרדים.

בנק ישראל דורש מאמץ נוסף להפחתה נוספת באינפלאציה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בנק ישראל ממליץ לממשלה לעשות מאמץ בחודשים הקרובים כדי להביא לירידת האינפלציה.

הבנק המרכזי לוחץ על האוצר שימנע בחודשים הקרובים מהעלאה גדולה במחירי המוצרים המסובסדים ובמחירי אגרות ותעריפים ממשלתיים. מזה זמן מה מבקש הבנק לעשות מאמץ כדי להכניס את המשק לתהליך אינפלציה של פחות מעשרה אחוזים בשנה. אך שר האוצר, משה נסים, אינו משוכנע שהדבר אפשרי. נסים אמר לפני שבוע שגם בחודשים הקרובים ימשך קצב האינפלציה הנוכחי ושרק ב־1989 תרד האינפלציה לכאחוז בחודש.

אחת הבעיות בהן נתקלת המדיניות הכלכלית היא, שיהיה קשה להמשיך בקצב האינפלציוני הנוכחי ללא תיקון בשער החליפין במוקדם או במאוחר. על כן מבקשים בבנק־ישראל להביא לירידה נוספת באינפלציה.

ראש האוצר ובנק־ישראל נפגשו בשבוע שעבר ודנו בתחזיות המעודכנות למשק לשנת 1987. על־פי התחזיות, יגדל התוצר של הסקטור העסקי ב־5 אחוזים והיצוא ב־9 אחוזים. האינפלציה צפויה להגיע לכ־16 אחוז בשנה. אך בבנק־ישראל טוענים, שניתן להביא לירידה נוספת באינפלציה על־ידי הימנעות מהעלאות מחירים של מוצרים מסובסדים ושל תעריפים ממשלתיים.

לאחר שהאינפלציה תתחיל לרדת, תהיה אפשרות לשכנע את ההסתדרות לבטל את תוספת היוקר בצורתה הנוכחית אומרים בבנק. במקום זאת תסכים ההסתדרות להעלאות מוסכמות מראש, אשר תהיינה מבוססות על הנחה של שיעור אינפלציה צפוי שיהיה נמוך במיוחד.

אסף וערן בני 18 נהרגו בכביש החוף

מאת יואב אביב,
כתב "על המשמר"

2 צעירים בני 18 נהרגו ו־2 נוספים נפצעו קשה, בתאונת דרכים שהייתה ביום שישי סמוך לשעה 5 בבוקר, בכביש המהיר חיפה־ת"א, ליד הכפר ג'אסר א־זארקע. כל ה־4 הם תלמידי ביה"ס מבואות ים.

התאונה אירעה כשמכונית דייהטסו בה נסעו ה־4 מכיוון חיפה לכיוון ת"א, סטתה בצד הדרך והתהפכה.

מהחקירה הראשונית של המשטרה עולה, שאלון שקולניק מהרצליה איבד את השליטה על הרכב. חבריו של שקולניק, אסף פסו בן 18 מירושלים וערן אבי־יים בן 18 מראשל"צ, נהרגו במקום. צעיר נוסף, יגאל תורגמן מקריית גת, נפצע גם הוא קשה.

הפצועים פונו ע"י מד"א לביה"ח הלל יפה בחדרה ואחר מהם הועבר במצב אנוש לביה"ח בלינסון בפ"ת. המשטרה ממשיכה בחקירה.

בתאונה פגע וברח שהייתה אמש בשעה 9.30 ברחוב הירדן בחיפה, נפצע קשה רונן ללקי בן 12 ברחוב הבסטיליה בחיפה.

מכונית אמריקנית בצבע כחול עם גג סקאי שחור, פגעה בילד ונמלטה מהמקום. הילד הועבר על־ידי מד"א לבית־החולים "רמב"ם" בחיפה שם נותח.

משטרת מרחב חיפה הקימה מחסומים בניסיון ללכוד את הנהג הפוגע. המשטרה מבקשת את עזרת הציבור באיתור המכונית.

כתב עתי"ם מוסר, כי ארבעה אנשים נפצעו באורח קשה ואחד נפצע קל בהתנגשות חזיתית בין שתי מכוניות פרטיות שהיתה בשבת בשעה 8 בבוקר סמוך לקיבוץ גינוסר. אמבולנסים של מד"א שחשו למקום פינו את הפצועים לבית החולים "פוריה". המשטרה חוקרת נסיבות התאונה.

המשכים

בגז מדמיע וסילוני

(סוף מעמוד ראשון)

המסורתיות והשליכו אבנים ובקבוקים לעבר השוטרים. אנשי המשטרה הסתערו לעברם, הדפו אותם אל סימטאות השכונה ועצרו אחרים מהם.

המשטרה נאלצה להשתמש בסילוני מים שהופעלו מרכבי המשטרה וברימוני וסילוני גז מדמיע לאחר שהחרדים לא נענו לקריאות המשטרה להתפזר. במהלך פיזור ההפגנה, נפצע צעיר חרדי בראשו, ככל הנראה, ממכת אלה שספג משוטר, שעה שהשוטר ניסה לפנות את הקהל במקום.

פצוע בביכול

ברחוב בר אילן־צפניה נקרא שוטר מג"ב ששימש כחובש על ידי צעיר חרדי לטפל בפצוע בביכול שהיה במקום. כשהגיע השוטר למקום, ארבו לו — לדברי המשטרה — כמה חרדים וזרקו עליו אבנים וכתוצאה מכך נפצע השוטר קל ופונה לקבלת טיפול רפואי.

בצהרים יידו חרדים אבן על מכונית שנסעה במבואות העיר. הנהגת נפצעה מרסיסי שמשת הרכב המנופצת ונלקחה לטיפול רפואי בבית חולים. גם החילוניים לא טמנו ידם בצלחת וצעירים משכונת מוסררה חסמו בצינורות את רחוב הלני המלכה, לא רחוק ממטה המשטרה. השוטרים פרקו את המחסום ואחד הצעירים נעצר.

במהלך ההפגנות, עצרה המשטרה תושב מוסררה המוכר למשטרה, לאחר שהצעיר ניצל את המהומות שהיו במקום וחסם את כביש שבטי ישראל ורחוב הלני המלכה בצינורות ביחד עם עוד מספר צעירים. המשטרה נאלצה אף להשתמש בסילוני מים ולפזר קהל חילונים שהיה במקום וניסה ללבות את היצרים. משלא נענה לקריאות המשטרה להתפזר, פונה הקהל באמצעות סילוני המים.

התכנ' על טפסים

בליל שבת רוחשה העיר פעילות תרבותית. עשרות צופים מאוכזבים לא השיגו כרטיסים לסרטים ולמופעי התרבות, שנערכו בעת ובעונה אחת במספר מקומות בעיר.

שעה קצרה לפני כניסת השבת התם מנהל רשת קולנועים בבירה, סאלם מזרחי, עם עמותת עונג שבת, הסכם על הפעלת אחד מבתי הקולנוע שברשותו, קולנוע "אורנע". להקרנה של הסרט "חיוך הגדי" לא נמכרו כרטיסים, אך הבאים חתמו על טפסי הצטרפות לאגודה ושלשלו את דמי החבר לתיבה שבמקום. הסופר דוד גרוסמן, שהסרט מושתת על רומן פרי עטו, ענה לשאלות הקהל. בתום הקרנת הסרט הגיע לקולנוע איש משטרה שזימן את הבעלים, חותמי החוזה להקרנה והמקרין עצמו (שהוא ערבי תושב מזרח־העיר), להתייצב במשטרה לחקירה.

ליד בית אגרון התקהל גם הפעם קהל רב של תושבים חילוניים, למקום הגיעה משלחת חרדית מטעם הנהגת אגודת ישראל ובראשה חבר מועצת העיר מאיר פורוש. התנהל דו־שיח, כשמצד אחד של המיתרס ניצבים צעירים המוחים נגד כפייה דתית, ומהעבר השני הרצו פורוש ועמיתיו החרדים על קדושת השבת ומשמעותה. ה"הייד פארק" התנהל ברוח טובה ועורר סקרנות רבה בקרב הקהל.

שי לשוטרים

עיריית ירושלים הגיבה על הקרנת הסרט המסחרי בתרעומת. דובר העירייה רפי דברה אמר לכתבנו, כי רק עתה מנתה ועדה מיוחדת בראשות אברהם הרמן שתפקידה לקבוע מסגרות בנושאי תרבות וקולנוע בלילות שבת. הוא ציין, כי אין צורך להקרין סרטים באורח מסחרי וליצור מתח מיותר.

מאות שוטרים שהוזעקו לירושלים כדי למנוע מתיחויות בין חילוניים לדתיים זכו, בצוותא עם שוטרי הבירה, לשי צנוע מטעם העירייה. הם קיבלו פנקס ועט ומכתב תודה על מאמציהם לשמור על שלום תושבי העיר, ויחד עם זאת הבעת צער על כך שהם נאלצים לבלות בלילות שבת מחוץ לחיק משפחותיהם.

"על המשמר"
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה:
רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב
טל: 37 88 33
חשבון בבנק הדואר 4־45360־5
המען למכתבים:
שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian)
2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 37 88 33
Telex: 34 16 52
סניפים:
ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 121־102. טל: 3־233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008.
חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 33040.

חוברת הסברה של הליכוד נגד המערך:

מי שלוקח לעצמו משכורת של אלפי דולרים יכול לפטר אלפי עובדים

מאת דורית גפן,
כתבתנו לענייני מפלגות

לקראת כינוס מרכז תנועת החרות היום באריאל בשומרון לדיון על ההתיישבות בשטחים, הוציאה מחלקת ההסברה של "חרות" חוברת בנושא ההתיישבות בעריכת לימור לבנת. בצד נתונים שונים כוללת החוברת התקפות קשות על המערך, על יצחק רבין ושמעון פרס, על ההסתדרות וחברת העובדים.

"בדיקה פשוטה תוכיח, כי במהלך השנה האחרונה הועברו לגופים ומוסדות הקשורים למערך, ואשר הסתבכו בניהול כושל, סכומי עתק, המסתכמים במיליארד ש"ח. ובהם כ־150 מיליון ש"ח לסולל בונה, 280 מיליון ש"ח לקופ"ח ועוד".

בחוברת יש התקפה על תנועת המושבים והחסתבכות שלה תוך הצגת עמדת הליכוד כרצינית ועניינית. "הליכוד סירב לרקוד לפי חליל המערך בעניין המושבים ודרש שינויים רציניים ומשמעותיים על מנת להבטיח חיסול תופעת סאלח שבתי במושבים, ואת ניהולם הענייני והתקין". בהמשך קובעת מחברת החוברת: "המערך אשם בהתמוטטותם. הוא רצה לקנות את 6 המנדטים (של המושבים) שלו בכספי הציבור. הליכוד 'אשם' בכך שהפסיק את השערורייה ומצא פתרונות חיוביים ורציניים שנתקבלו על דעת החקלאים להצלת המשק המושבי".

תעמולת הליכוד מתחשבנת גם עם שר הביטחון, יצחק רבין. "שר הביטחון, יצחק רבין, שהודיע בעבר שהוא מוכן להגיע לגוש עציון עם ויזה, ואמר לאחר הרצח של עפרה מוזס ובנה. כי מי שגר באלפי מנשה צריך לקחת בחשבון שהוא עלול להיפגע, מונע העברת מפעל בטחוני של תע"ש המצוי היום באיזור המרכז. למבנה בגודל 8000 מ"ר, שחוקם ב־82' בעלות של 3 מיליון דולר במיוחד לצורך זה".

בהמשך נאמר. כי באותו מבנה הושקעו עוד 2 מיליון דולר והוא היה אמור להעסיק בשלב ראשון 100 עובדים. "אבל יצחק רבין סירב לאשר העברת המפעל לאריאל, כי בשביל רבין אריאל ועמנואל — שלומיאל. כפי שהתבטא. רבין מונע תעסוקה ממאות משפחות באריאל וסביבתה. מכריח אותם לצאת למצוא פרנסה מחוץ למקום. ואז מיתממם וקורא לאריאל 'עיר שינה'. כך הוא אחראי לבזבוז מיליוני דולרים אך מתנגד להמשך פרוייקט ה'לביא'".

חוברת ההסברה של הליכוד מבקשת, לפי דבריה, לחזות את החשתה השקרית לפני התהנחלויות. בטבלה שבה נתונים על מספר יישובים שהוקמו על־ידי ממשלות הליכוד כל רחבי הארץ טוענים מחברי החוברת, כי מקמון בין 67' ל־76' לא הקים אף יישוב בגליל מן עשרה יישובים בנגב ובערבה. בעוד שהליכוד הקים 69 יישובים בגליל ו־42 יישובים בנגב ובערבה. "פרס היה ראש הממשלה שהקים ומה היה אז להעמיד את הנגב בראש דאגתו. במקום זה חיזר על פתחיו של מובארק והעלה את הרעיון המסוכן וחסר התבונה המדינית של ועידה בין־לאומית. הוא ומפלגתו עסקו בהקמת אימפריות כלכליות, שנוהלו כאחוזות מפלגתיות לכל דבר. אימפריות שהתמוטטו כמגדלי קלפים והסתבכו בשל ניהול כושל ולא עצמוני".

הסברת הליכוד מטפלת גם בנסיון להפחיד ולהתסיס את תושבי עיי הפיתוח על־ידי סקים והסתה". וכך מתנפלים מחבריה על ההסתדרות: "המעסיק הגדול ביותר במדינה. הפוגע העובדים. עוסקת בעצם ימים אלה בסגירת מפעלות בערי פיתוח ובפיטורי עובדים. מפלגת העבודה הסוציאליסטית תומכת בגניזת פרוייקט ה"לביא". אשר יביא לאבטלת המונית. פיטורי אלפי עובדים. וירידה מן הארץ. אילו היו ראשי ההסתדרות וחברת העובדים מנהלים כראוי את מפעליהם, הייתה העסוקה להמשיך ערי הפיתוח. אך מי שלוקח לעצמו משכורת של אלפי דולרים לחודש יכול כנראה לפטר ללא מצפון אלפי עובדים ששכרם מסתכם במאות שקלים בלבד".

● ה.סדראל רורב׳. הוא הבנק המרכזי האמריקני, העלה את שיעור [illegible] הדיסקונט בחצי אחוז ל־6.5 אחוז ביום שישי ובכך גרם להעלאה [illegible] הריבית בשוק ההון ובכ״ש האמריקני ולירידה מיידית בשוק [illegible] סטריט.

● ספר איטלקי שנחטף בלבנון שוחרר בביירות בשבת לאחר [illegible] המיליציה השיעית אבל מצאו את חוטפיו — אמר דובר אמל.

יצחק שגב יועץ לענייני מיעוטים לשומרון

מאת אבי בניהו,
כתבנו הצבאי

תת־אלוף (מיל.) יצחק שגב, נתמנה באחרונה לשמש כיועצו לענייני מיעוטים של הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון. תת־אלוף יצחק שגב השתחרר משירות סדיר בצה"ל לפני כארבע שנים. בתפקידיו האחרונים שימש במיגוון תפקידים בממשל הצבאי וכמינהל האורחי ברצועת עזה.

כזכור, שימש בתפקיד זה בתקופתו של הרמטכ"ל הקודם האלוף (מיל.) רחבעם זאבי (גנדי), שסיים את תפקידו כשהתמנה שומרון לרמטכ"ל.

● במאי הקולנוע הבריטי ריצ'רד מרקנד מת ביום שישי בבית חולים במחוז קנט שבדרום אנגליה, שם היה מאושפז 6 ימים בעקבות התקף לב.

ביתנו שרוי באבל

במות חברנו

יחיאל פריש

ההלוויה ביום א' 6.9.87 בשעה 15.30 בקיבו[ץ]

הארון יוצב בחדר האוכל בשעה 15.15

המשפחה
וחברי קיבוץ יקו[ם]

בצער רב אנו מבכים את מותה בטרם עת של אשתי אמנו סבתנו ואחותנו היקרה באם

שושנה גרנך ז"ל

(לבית נתנזון)

ההלוויה התקיימה ביום שישי בבית הקברות [illegible]

המשפחה

במלאת שנה
לפטירת חברנו היקר

זאב (וובק) סלפטר

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום שני 7.9.87 בשעה 16.00

המשפחה
קיבוץ [illegible]

יקירנו

אינג' ברוך ברוך

איננו

ההלוויה תצא מחר, יום שני י"ג באלול תשמ"ז 7.9.87 בשעה 3.15 אחה"צ מבית־ההלוויות העירוני, רחוב דפנה 5 תל־אביב ותתקיים בבית־העלמין בכפר שמריהו בשעה 4.30 אחה"צ

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים בבית־ההלוויות

רעייתו: אנקה
בנו וכלתו: דורי וסילביה ברוך
בתו וחתנו: גילה ואלכס אמודי
הנכדים: גיא, דן, עמית וערן

האוצר לא מתכוון להקפיא ההחלטה על ביטול ה"לביא"

נסים יצא לארה"ב – ידון בהגדלת הסיוע ובהשתתפות ישראל בייצור ה"אפ־16" ● 15 אלף עובדי התעשייה האווירית יפגינו הבוקר בקריית הממשלה בירושלים

מאת כתבנו הכלכלי
בירושלים ובתבנו
לענייני תעסוקה

למשרד־האוצר אין כל כוונה לעצור את הפעולות הקשורות בביטול פרוייקט ה"לביא". האוצר אינו מתכוון לדון או להתייחס להצעותיו של השר אריאל שרון בדבר הקפאה זמנית של החלטת הממשלה על ביטול הפרוייקט עד אשר צוות עצמאי יבדוק את הנתונים, אמרו אתמול פקידים באוצר.

ביום שישי נפגש שר־האוצר משה נסים עם ראש הממשלה יצחק שמיר ודן עמו בנושאים שיועלו בשיחות שיקיים שר האוצר השבוע בארה"ב.

נסים עזב אמש את ישראל לסיור של שבועיים בארה"ב וקנדה. באמצע השבוע הוא ייפגש עם שר־החוץ האמריקני וידון עמו בנושאים ובהבטחות האמריקניות שניתנו לממשלת ישראל כדי לשכנע אותה להפסיק את ה"לביא".

נסים ידון עם שולץ בהגדלת הסכום מתוך הסיוע האמריקני שניתן להמרה בשקלים מ־300 ל־400 מיליון דולר. בהמשך קניות הגומלין האמריקניות בישראל וב־השתתפות ישראל בפרוייקטים אמ־ריקניים, במיוחד בייצור ה"אפ־16".

פקידים באוצר אמרו, כי השיחה בין נסים ושמיר היתה עניינית ולא היו בה כל מתחים. היא נמשכה כ־90 דקות ושני האישים עברו על כל הנושאים הקשורים ל"לביא". הצעותיו של השר שרון כלל לא הועלו בשיחה והדבר מוכיח, אמרו הפקידים, שגם ראש הממשלה לא מתייחס אליהן ברצינות.

הפגנה בקריית הממשלה

כ־15 אלף עובדי התעשייה האווירית יפגינו הבוקר בקריית הממשלה בירושלים. העובדים יגיעו לירושלים בלמעלה מ־200 אוטו־בוסים ומספר רב של כלי רכב פרטיים.

הקבוצה הראשונה של מפגינים תישא עימה דגם גדול של מטוס ה"לביא". בסוף השבוע חולקו לעובדי התעשייה האווירית כרוזים ובהם בקשה לנהוג בעת ההפגנה באיפוק מירבי. "גם אם תהיינה פרובוקציות".

יעקב שפי, מזכיר הארגון הארצי של עובדי התעשייה האווירית, מסר אמש, כי נעשו גם פעולות הסברה במחלקות השונות של המפעל כדי למנוע ככל האפשר התנגשויות בעת ההפגנה היום. מספר עובדות של התעשייה האווירית קיבלו אישור לעמוד בבוקר בכניסה למשרד רה"מ כדי לחלק פרחים לשרים שיגיעו לישיבה השבועית של הממשלה.

בינתיים הוחלט לבטל את העצרת שתוכננה ליום שני בכיכר מלכי ישראל בת"א. זאת, לדברי יעקב שפי, "כדי לתת הזדמנות נוספת לפוליטיקאים לפעול בענייננו".

מועצת העובדים של התעשייה האווירית החליטה לפנות לכל העובדים בבקשה שיתרמו שכר יום עבודה לצורך מימון פעולות המחאה. היענות מלאה של העובדים תעמיד לרשות ועד העובדים כמיליון דולר למימון פעולות המחאה.

גילוי סודות מדינה

כתבנו יואב אביב מוסר:

שר־האנרגיה, משה שחל, יצא ביום שישי בהתקפה חריפה על הליכוד ואמר, כי כתוצאה מהמח־לוקת שהיתה בנושא ה"לביא" נתגלו סודות מדינה לאוייב. השר שחל אמר את הדברים במסגרת המועדון הכלכלי הימי במלון שולמית בחיפה.

משה שחל אמר, כי לרה"מ יצחק שמיר יש כיום שתי אפשרויות בלבד: האחת להתייצב מאחורי החלטת הממשלה והשנייה ללכת לנשיא המדינה.

בוב דילן בהופעתו אמש בפארק הירקון בתל־אביב (צילום: מאיר פרטוש)

רבין לגרמניה – יבקר בתעשיות הבטחוניות

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר־הביטחון יצחק רבין ייצא השבוע לביקור עבודה במערב־גרמניה. זהו ביקור גומלין על ביקורו בישראל לפני שנה של שר ההגנה הגרמני ד"ר מנפרד וורנר. אל שר־הביטחון נלווים רעייתו, אלוף־פיקוד הצפון יוסי פלד, מזכירו הצבאי של שר הביטחון תת־אלוף חגי רגב ויועצו של השר איתן הבר.

במערב־גרמניה יוועד שר־הביטחון עם צמרת הממשל הגרמני, עם הנשיא ריכרד פון־וייצזקר, הקאנצלר הלמוט קוהל, שר־החוץ האנס פרידריך גנשר ואישים נוספים. זהו ביקור רשמי ראשון של שר־ביטחון ישראלי בגרמניה.

רבין ופמלייתו יבקרו בצבא הגרמני ובתעשיות בטחוניות. באתר מחנה הריכוז בדכאו, יתקיים טקס זכרון בו יניחו שר־הביטחון ואלוף יוסי פלד זרים מטעם ממשלת ישראל וצה"ל על מצבת הזכרון.

במערכת הביטחון מייחסים חשיבות רבה לביקור זה, בעיקר בשל מערכת שיתוף, הפעולה ההולכת ומתחזקת בין ישראל לגרמניה בתחום הצבאי־בטחוני.

(על ביקורו של שר־הביטחון בגרמניה קרא היום בעמוד 7)

נלכדה חולייה שביצעה פיגועים באוטובוסים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

זרועות הביטחון חשפו באחרונה ברצועת עזה חוליית מחבלים של אירגון ה"פתח" שחבריה חשודים בביצוע פיגועים באוטובוסים של "אגד" בחודשים האחרונים.

אחד מחברי החולייה נמצע בשבוע שעבר בעת שהניח מטען חבלה באוטובוס בחניון "אגד" בדרום תל־אביב. בחקירת זרועות הבטחון נחשפה פעילות החולייה ויתר חבריה.

לחולייה זו מייחסים כוחות הבטחון בין היתר את הפיגוע באוטובוס ליד צומת אשקלון ב־3 ביולי 87, בו נפצע הנהג, פיגוע באוטובוס בקו 86 ביפו ב־21 ביולי השנה וכן הנחת רימונים ממולכדים שנתגלו בתחילת חודש יוני באוטובוסים בפתח־תקווה וברחובות.

גורמים צבאיים אמרו, כי נבדקת אפשרות שחברי החולייה שנעצרו הניחו גם את מטען החבלה שהתפוצץ ביום רביעי בערב ליד בניין המימשל הצבאי ברפיח.

חשש לביטול ניתוחים בעקבות עיצומי המרדימים החל מהיום

שיבושים צפויים היום בבתי־החולים, בעקבות עיצומים שינקטו הרופאים המרדימים וקיים חשש לדחיית ניתוחים מתוכננים.

הרופאים המרדימים הודיעו, כי יפעילו "סדרי עבודה להבטחת שלום המנותח".

החל מהיום יוכל רופא מתמחה לתת הרדמה רק בהשגחת רופא מומחה, הנמצא בהישג יד (ולא — לא תבוצע ההרדמה).

חדרי ההתאוששות יאויישו על־ידי רופא מרדים בכל שעות פתיחתם והרופא המרדים ישגיח על החולה מתחילת פעולת ההרדמה ועד סיומה.

הרופאים יקפידו החל מהיום על ביצוע הסכם העבודה, לפיו ישוחרר רופא מרדים מתפקידיו בבית־החולים לאחר תורנות.

הפירוש המעשי של החלטות הרופאים המרדימים יהיה, כי לא תותר העסקת רופא מרדים במשמרת כפולה והניתוחים יבוצעו רק במשמרת אחת, בבתי־חולים שאין בהם מספר רופאים מומחים להרדמה.

המרדימים תובעים תוספת תקנים, שיפור תנאי עבודתם ותוספת שכר בנימוק שאין להם אפשרות לפרקטיקה פרטית.

נמסר, כי תימשך העבודה הרגילה של המרדימים במרפאות וחדרי לידה. (עתי"ם)

שולץ מגשש אחר אפשרות לחזור לתוכנית האוטונומיה כבסיס להסדר

מאת דליה רפאל
כתבתנו בארה"ב

וושינגטון.— במהלך ביקורו של צ'ארלי היל, עוזר שר־החוץ האמריקני בארץ, העלתה האפשרות להתבסס על תוכנית האוטונומיה בנקודת מוצא להתקדמות בתהליך השלום. נודע מחוגים ישראליים בוושינגטון.

היל ביטא את דעתו של שולץ, שלא ניתן להתקדם בתהליך ללא בסיס רחב של הסכמה בתוך ממשלת ישראל ואת דאגתו מפני קיפאון, שלהערכת שולץ טומן בחובו סכנות.

הוא ביקש לברר, האם יש בידי ישראל הצעות אלטרנטיביות לוועידה הבינלאומית, שהיא רעיון של שר־החוץ פרס ואיננה מקובלת על הליכוד. שולץ סבור, שלוועידה אזורית, כהצעת שמיר, אין כל טעם או סיכוי, לדברי המקורות.

המסר שהביא עימו היל לדבריהם, הוא הרעיון לבדוק מה היו בזמנו נקודות ההסכמה בין ירדן לישראל במהלך המו"מ על האוטונומיה, והאם ניתן לדלות מהם אלמנטים שיהוו בסיס לדיון במהלך שיקדם את תהליך השלום.

המו"מ על אוטונומיה לשטחים, כשלב מעבר, החל מיד לאחר חתימת הסכם קמפ דיוויד ב־1987; הם הופסקו כליל ב־1982, בתגובה לפלישת ישראל ללבנון. עתה סבור שר־החוץ האמריקני, שניתן לנצל ולהשתמש בהסכמה מסויימת שהושגה במהלך.

שולץ גם מעריך, שהמלחמה במיפרץ הפרסי מעסיקה כרגע את העיראקים ואת העולם הערבי הקיצוני, מצב המקנה לחוסיין מלך ירדן חופש פעולה רב יחסית להתקדמות לקראת הסכם שלום עם ישראל.

פקידים במחלקת המזה"ת של משרד החוץ האמריקני הכחישו, שכיוון הפעולה של המשרד עתה הוא רעיון האוטונומיה. לדבריהם, האפשרות אפילו לא נבדקת ועדיין מוקדם לדבר על ויתור על רעיון הוועידה הבינלאומית וחיפוש אלטרנטיבה במקומו.

מהסתירה בין שני המקורות ניתן אולי, להסיק כי צ'ארלי היל פועל בנפרד ובאופן עצמאי, כשליחו של שולץ, בעוד ראש מחלקת המזה"ת במשרד, ריצ'ארד מרפי, דבק באופציה של ועידה בינלאומית.

שורש ההסתייגות מרעיון האוטונומיה הוא כנראה התנגדותם של הסורים עימם מנהלת ארה"ב "רומן" בימים אלה. במסגרתו אף נשלח השגריר איגלטון חזרה לדמשק.

אל מנויי "על המשמר" בהרצליה, רעננה ורמת־השרון

במקרים של אי־קבלת העתון בתקופה: 6.9.87 עד 30.9.87, נא לפנות בטלפון:
הרצליה – שנהר, טלפון 052־555893.
רמת־השרון – רואבנים, טלפון 03־481441.
רעננה – עד 11.9.87 גולדשטיין, 052־550548. מ־12.9.87 חורכה, טלפון 052־457349.
אפשר לפנות למחלקת התפוצה בתל־אביב: 378823.
בברכה, מח' התפוצה

תיקון והתנצלות

במוסף התעשיה הקיבוצית של "על המשמר" "אסטרטגיה חדשה", במאמר תחת הכותרת "תיכנון כשר" (עמוד 17) נפלה טעות מצערת, אל שמו של ישראל פיינמסר הוצמדו ראשי התיבות ז"ל. ישראל פיינמסר חי בקיבוץ מזרע. ואנחנו מביעים בפניו ובפני משפחתו את התנצלותנו הכנה על אי־הנעימות שנגרמה להם בגלל השגיאה המביכה.

מערכת המוסף

תאצ'ר חוששת מהמחתרת האירית

מאת דפנה ורדי, כתבת "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — אמצעי הבטחון סביב ראש ממשלת בריטניה הגברת מרגרט תאצ'ר, המבקרת בסקוטלנד, הוגברו בימים האחרונים בצורה משמעותית נוכח חששות מפיגוע של המחתרת האירית "אי.אר.אי.".

חששות אלה התעוררו לאחר ששלושה אנשים נעצרו בתחילת השבוע ליד חוותו של השר לענייני צפון אירלנד, טום קינג. השלושה, שני גברים ואשה, יופיעו מחר בפני בית משפט בווילשייר, לאחר שבשבת הוגש נגדם כתב אישום על מזימה לרצוח את קינג.

לאור מעצר זה, הגבירה המשטרה את הבדיקות וההערכות בעיר בלקפול, לקראת כינוס המפלגה השמרנית העומד להערך שם בחודש הבא. בעבר היה ידוע על חוליות של המחתרת האירית אשר התגוררו באזור. אנשי משטרה בבריטניה ובאירלנד, הביעו חשש כי ה"אי.אר.אי." עלול לתכנן פעולת ראווה כתגובה על הריגת שמונה מאנשיהם בצפון אירלנד, לפני למעלה משלושה חודשים.

כזכור, פוצצו אנשי המחתרת האירית את מלון "גראנד" שבברייטון, בו השתכנו הגברת תאצ'ר ומרבית חברי הממשלה, בזמן הוועידה השנתית של המפלגה השמרנית. הכוונה אז היתה לרצוח את הגברת תאצ'ר ומרבית חברי הפרלמנט.

נבון מגלה: סוכן ה"הגנה" היה יועץ של שליט ערבי

מודיע ערבי שעבר בשירות ה"הגנה" והופעל על־ידי יצחק נבון לפני 40 שנה הגיע לדרגת יועץ מדיני לאחד מראשי המדינות הערביות — סיפר נבון בראיון בתוכניתו של דודו דיין "עושים מדינה", ששודרה בסוף השבוע בגלי צה"ל.

סיפר יצחק נבון, נשיא המדינה לשעבר וכיום סגן ראש הממשלה ושר החינוך־והתרבות: הוא התבקש ב־46 להקים רשת מודיעים בביירות ולשם כך אף נרשם ללימודים באוניברסיטה האמריקנית של ביירות, מאחר שלא התקבל ללימודים — הוא נתבקש לעמוד בראש הש"י בירושלים.

בין היתר גייס נבון ערבי שפעל בשירות הש"י למען ה"הגנה". והדובר סירב לגלות פרטים מזהים, שככל הנראה לא יוודעו לעולם. אך היה מוכן לומר: "האיש היה מודיע שלי, שהסכים לעבוד איתנו לא על בסיס אידיאולוגי וגם לא כספי. הוא האמין, שבסופו של דבר עלינו לחיות יחד, וכי התנועה הלאומית הערבית היתה צריכה להגיע לידי הבנה עם התנועה הציונית. הוא היה איש משכיל וחכם מאוד, שלאחר מכן התגלגל לאן שהתגלגל והיה ליועץ מדיני של אחד מראשי המדינות הערביות. רק לפני שנים קיבלתי ממנו ד"ש והחזרתי לו ד"ש" — גילה השר נבון.

לשאלה אם היה לנו "אלי כהן" שני באותן המדינות, השיב נבון: "לא, לא היה. ואם היה — לא הייתי מספר". (עתי"ם)

המשכים

רוסט יבלה ארבע

(סוף מעמוד ראשון)

לחיה בעת שעשרות אנשים וכתבים התקרבו אליו.

רוסט נידון לרצות את שנות המאסר שלו ב„מחנה עבודה כללי", הנחשב לפחות קשה מבין ארבע סוגי מחנות עבודות כפיה בבריה"מ. לא ניתנה לו זכות ערעור, אולם למנהיגות הקרמלין יש הסמכות לחון אותו.

השופט אמר, כי העדויות שהוצגו בפני המשפט הוכיחו כי המניע של רוסט היה הרפתקני.

סניגורו של רוסט טען בבית המשפט: „לא היה ריגול. לא היו הרפתקאות ולא היו נשים צעירות. חברות משעממות אותו".

אמו של רוסט אמרה לאחר גזר הדין, כי „אנחנו מאוכזבים, אבל הסכמנו עם מה שנאמר בו".

מקורות דיפלומטיים הוסיפו, כי כקודמו, משתייך בויויה לשבט טוטסי, שהוא שבט קטן בבורונדי, אשר השתלט על מוקדי השלטון וסילק את נציגי השבט הגדול הוטו מכל עמדות המפתח.

שבט הטוטסי מהווה כיום 15 אחוז מאוכלוסיית בורונדי. המתיחות בין השבטים הביאה לטבח של יותר ממאה אלף אנשי שבט הוטו בתחילת שנות ה־70. דווח, כי באותו טבח הרגו אנשי שבט טוטסי את כל בעלי השכלה בשבט הוטו.

צה"ל מכחיש

(סוף מעמוד ראשון)

„לחיל־האוויר היתה סיבה טובה לתקוף שם והיא ידיעות, כי מאיזור זה עומדו לצאת בקרוב חוליות מחבלים למטרת פיגועים בשטח ישראל.

העובדה שנהרגו הרבה מחבלים מעידה על כך שצה"ל פגע ביעדים אליהם התכוון, ובהם היה כנראה הרבה בשר", אמרו המקורות הצבאיים.

דובר צה"ל מסר, כי כל המטוסים שבו בשלום לבסיסם וכי הטייסים דיווחו על פגיעות מדוייקות במטרות. התקיפה בוצעה, לדברי מקורות צבאיים, במסגרת המדיניות לפיה תוקפים כל יעד בו מאותרת פעילות מחבלים.

לפחות 40 בני אדם נהרגו בשבת בבוקר בהתקפת חיל האוויר הישראלי — מסרו מקורות המשטרה ובית החולים המקומי בצידון.

לטענת אותם מקורות, בין ההרוגים לפחות 4 נשים ו־4 ילדים. 35 בני אדם נפצעו ומספר פלשתינים עדיין נעדרים. ארגון המחבלים „החזית העממית" הודיע, כי 50 בני אדם נהרגו.

עדי ראייה מסרו, כי התקפת הפתע שנמשכה 10 דקות בוצעה על ידי שלושה גלים של מטוסים. ענני עשן שחורים נישאו לשמיים ממרכז האזור שהותקף, [illegible]

בארה"ב.

סיעת חר"ש פועלת עתה לכנוס דחוף של מליאת הכנסת לדיון בהפצצה בלבנון, וכבר פנתה לסיעות האופוזיציה לאיסוף חתימות של ח"כים.

היום יתקיים דיון מרתוני בין האוצר, ההסתדרות והמעסיקים להשגת הסכם

מאת כתבנו לענייני עבודה

הצוות המורחב של המו"מ בשירות הציבורי, המורכב מנציגי ההסתדרות, האוצר והמעסיקים הציבוריים יתכנס הבוקר בשעה עשר בבנין הוועד הפועל בתל־אביב במגמה להגיע בדיונים מרתוניים, לתוך הלילה, להסכם שכר ומסגרת בסקטור זה.

ביום שישי האחרון התקיימה בהסתדרות התייעצות לקראת חידוש המו"מ. בהתייעצות השתתפו יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, שני סגניו אפרים זילוני ומאיר גת וששת ראשי האיגודים המקצועיים המייצגים את שאר האיגודים, 15 במספר. בתום הפגישה אמר הברפלד, כי קיימות עדיין בעיות לא מעטות, אך הוא אופטימי באשר לתוצאות הדיונים, בין היתר משום שבפגישה ביום שישי „כל אחד מהמזכירים הארציים הבין כי יש לחפש ביחד את הפתרונות ולהתחשב באחרים", דברי הברפלד.

כתבנו מציין, כי נכונות האוצר למתן תוספות גלובליות היא הישג להסתדרות אך אופן פיצולם פותח פתח למחלוקות פנימיות חריפות, עד כדי טירפוד השיחות.

האוצר מוכן לתוספת של חמישה עד שישה אחוז בעלות הכוללת של ההסכם. חילוקי הדעות הצפויים הם בנושאי קיצור שבוע העבודה, החלת ההסכם על עובדי החברות הממשלתיות, עידכון התוספות בעיקר בקרב עובדי שירות המדינה. קיימת הסכמה כי בעלי השכר הנמוך יקבלו תוספת שלא תפחת ממאה שקלים ומיכסת שעות העבודה השבועית תצטמצם בשעה אחת.

שר האוצר משה נסים יוצא היום לחו"ל וישוב ארצה רק כעבור שבועיים. אם הצדדים יגיעו להסכמה יחתם ההסכם בראשי תיבות קודם שובו של השר, יתכן תוך יומיים לאחר מכן יקבל ההסכם גושפנקא רשמית. אולם בהסתדרות הדגישו אמש כי למרות האופטימיות השוררת יתכן שהמו"מ יעלה על שרטון ואזי לא תיוותר ברירה אלא לנקוט צעדים אירגוניים חריפים.

האב התעלל בבתו וגרם למותה, שאר ילדיו נמסרו לאימוץ

ביהמ"ש העליון פסק, כי ילדיו של אב שהתעלל בבתו בת השנתיים וגרם למותה, יימסרו לאימוץ. האם היתה שותפה סבילה למעשה בכך שניסתה לחפות על מעשי בעלה.

במהלך המשפט התברר, שהאב התעלל בבתו הפעוטה תקופה ממושכת, עד שגרם למותה. כתוצאה מההתעללויות אושפזה הילדה בבית חולים מספר פעמים, לתקופות קצרות בכל פעם, בשל מכות קור, שברים וחבלות. הילדה היתה מפוחדת ובכתה כאשר זרים התקרבו אליה. הרופאים חשדו שהילדה מוכה, ובהתערבות שירותי רווחה היא הועברה למשפחה אומנת.

לאחר חודשים אחדים קבעה ועדה, בניגוד לדעת פסיכולוגים, כי הילדה תשוב לבית הוריה. 4 חודשים לאחר שהוחזרה, בהיותה בת שנתיים, הובאה הילדה לבית חולים בהכרה מעורפלת וקשיי נשימה. מצבה הידרדר והלך ובתוך שעתיים נפטרה.

מחקירת המשטרה התברר, שעקב בכיה הבלתי־פוסק של הילדה, היכה אותה אביה 4 מכות קרטה חזקות בביטנה, שגרמו למותה. האב הובא לדין והורשע על פי הודאתו בגרימת מותה של בתו ברשלנות ובחבלה חמורה ונדון ל־3 שנות מאסר. לבני הזוג שני ילדים, וילדה נוספת נולדה להם בהיות האב בכלא.

בית המשפט המחוזי הכריז כאמור על שלושה ילדים אלה כברי־אימוץ.

במהלך הערעור הסכימו ההורים לוותר על שניים מילדיהם, אך ביקשו לקבל לידיהם את הילדה שנולדה בהיות האב בכלא. היא הוצאה מהבית והליכי אימוצה הם עתה בעיצומם. בית המשפט העליון לא ח[illegible] בעניינה של הילדה האחרונה.

סכנה ברורה

„נראה לי", קובע שופט בית המשפט העליון ד"ר אליהו וינוגרד „שאכן יש במקרה זה סכנה ברורה וממשית ביותר כי הילדה תהיה מוכה כאחותה המנוחה. אין אנו צריכים לנסיון ממשי ולחוויות טראומטיות של ממש בילדה, כדי להיווכח בסכנה הברורה שצפויה לה. אין איש יכול לערוב לכך שהילדה לא תבכה כאחותה המנוחה, או לא תביא את אביה בדרך אחרת למצב־רוח ותעורר בו יצרים אפלים שיביאוהו להתנהגות כלפיה, דוגמת התנהגותו השפלה כלפי אחותה המנוחה ומי לידינו יתקע שאותו יחס אכזרי שגילה כלפי הילדה המנוחה הוא לא יגלה כלפי אחותה?" — שאל השופט.

ד"ר וינוגרד ציין, שכאשר בית המשפט חורץ את גורלו של ילד, הוא נתון בהתלבטות קשה ביותר. „בתי המשפט צריכים לתת את דעתם בעניין זה לעניינות, בהבנה מרובה ותוך בחינת כל ההשלכות העלולות להיות על ההחלטה. יש לזכור שיש כאן חריצת גורלו של ילד ועתידו לתמיד או לשנים רבות".

השופטת שושנה נתניהו, שהצטרפה לדעת עמיתה, קבעה בפסק דינה: „אמנם אין לקבוע בבירור שהילדה גם היא תהיה ילדה מוכה. אך אפשר להעריך, על סמך דעתם של מומחים, כי הסיכוי לכך גבוה דיו".

השופט אברהם חלימה הצטרף אף הוא לדעת עמיתיו, שיש להורות על אימוצה של הילדה. (עתי"ם)

חושף זיוף „יומני היטלר" יעיד מטעם ההגנה במשפט דמיאניוק

יבדוק תעודות טראווניקי ומסמכים נוספים וימסור חוות דעתו □ המשפט נדחה ל־16 בספטמבר בשל מחלתו של השופט צבי טל

מאת דוד פרידמן, כתב „עתי"ם"

המומחה לזיהוי מיסמכים ד"ר יוליוס גרנט מאנגליה, שחשף את זיוף „יומני היטלר", הגיע ביום ו' ארצה, לצורך מתן עדות במשפט דמיאניוק.

ד"ר יוליוס גרנט חשף בשנת 1983, לבקשת ה„סאנדיי טיימס" הלונדוני, את העובדה שיומני היטלר שפורסמו בשבועון הגרמני „שטרן" היו זיוף.

כתב עתי"ם דוד פרידמן מוסר כי ד"ר גרנט בן ה־80, הגיע ארצה לבקשת הסניגוריה במשפט דמיאניוק. כבר ביום ו' הגיע ד"ר גרנט למעבדות המטה הארצי בירושלים והחל בבדיקת שורת מיסמכים שהוגשו במהלך משפט דמיאניוק. המיסמכים שיבדוק יהיו בעיקר תעודת השרות של ג'ון דמיאניוק שהוצאה לטענת התביעה במחנה האימונים בטרווניקי. כן יבדוק שתי תעודות נוספות שהגיעו באדיבות מבריה"מ, תעודות שהוצאו לטענת התביעה לשני אנשי כוחות העזר הנאציים במחנה האימונים בטרווניקי.

ד"ר גרנט יבדוק שורה ארוכה של מיסמכים שהוגשו במהלך משפט דמיאניוק בעיקר מיסמכים עליהם מתנוססת חתימת מפקד מחנה האימונים טרווניקי והאפסנאי מטרווניקי שהנפיק ציוד לג'ון דמיאניוק.

כתב עתי"ם מוסר עוד כי ד"ר גרנט יגבש את מסקנתו לאחר שורת הבדיקות שיבצע במעבדות המטה הארצי של המשטרה, וימסור עדות במהלך המשפט.

במעצר שנה

משפטו של דמיאניוק נדחה לפחות עד ה־16 בספטמבר, בשל מחלתו של השופט צבי טל.

השופט טל מאושפז מיום ד' בערב בבית החולים שערי צדק בירושלים, להשגחה וטיפול, לאחר שחש כאבים בחזהו. מצבו טוב והוא ישוחרר מבית החולים, ככל הנראה כבר היום.

כתב עתי"ם מציין כי היום תוגש לבית המשפט העליון בקשה מטעם היועץ המשפטי לממשלה, להאריך את מעצרו של ג'ון דמיאניוק 3 חודשים נוספים, וזאת לאחר שבתוך זמן קצר ביותר תחלוף שנה להיותו נתון במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

כתב עתי"ם מציין, כי על פי החוק יש לבקש מבית המשפט העליון להאריך מעצרו של אדם מעבר לשנה, אם בתום תקופה זו לא מסתיימים נגדו ההליכים המשפטיים. בסמכות שופט בית משפט עליון להאריך את המעצר בתקופות קצובות נוספות של 3 חודשים בכל פעם, עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו של אדם הנתון במעצר עד תום ההליכים נגדו.

אלפי עלוני הסברה על האיידס מטעם קופ"ח חולקו ביום ו' בתחנה המרכזית בת"א. בתצלום: חלוקה ליד קופת קולנוע „מרכז" שכידוע מציג אך ורק סרטים ה„קשורים" לנושא (תצלום: ישראל ס...)

ח"כ סרטני מנעה סגירת ביה"ס בערב־אל־סואעד

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

בעקבות התערבותה של ח"כ עמירה סרטני, חברת ועדת החינוך של הכנסת, נמנעה סגירתו של בית־הספר בערב־אל־סואעד.

השבוע הודיע סגן מנהל המחוז הצפוני במשרד החינוך, אריה פלד, לח"כ סרטני, על החלטת משרדו שלא לסגור את בית־הספר בישוב הבדואי ערב־אל־סואעד.

ח"כ עמירה סרטני, שביקרה לפני חודשיים בערב־אל־סואעד יחד עם יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, איברהים נימר, הסבירה לנציגי־משרד־החינוך, כי יהיה זה משגה לסגור את בית־הספר נוכח ההישגים הלימודיים של התלמידים.

בשיחה עם כתבנו אמרה ח"כ סרטני, כי לדברי התושבים מהווה בית־הספר ערובה להמשך קיומו של הישוב.

נבחרת צרפת תתאמן ותשחק נגד ישראל בדר"ג

התאחדות הכדורגל הצרפתית נתנה ביום שישי „אור ירוק" לסיור של נבחרת צרפת בינואר־פברואר 1988 בישראל, למחנה אימונים ולהתמודדות עם נבחרת ישראל — מסרה אמש סוכנות הידיעות הצרפתית.

פרטים על הסיור בישראל עדיין לא נקבעו, אך הוחלט כי הבין־לאומיים הצרפתים ישהו שישה שבעה ימים במחנה־אימונים בישראל, ויסיימו במשחק־ידידותי נגד נבחרת ישראל.

לאחר־מכן תשוב נבחרת צרפת לדרום־צרפת, שם תשתתף בטורניר בהשתתפות נבחרות, כנראה מרוקו, שווייץ, צ'כוסלובקיה, ואולי רומניה והולנד.

זכרון הטלאי הצהוב של השגריר ארד

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — „כמי שחייב היה לשאת טלאי צהוב בילדותו, אני דוחה את רעיון ה„טראנספר" של סגן שר־הביטחון דקל", אומר שגריר ישראל בוושינגטון משה ארד.

ארד סיפר, שבילדותו בגיל 6־8, בארץ הולדתו רומניה, היה צריך לענוד את הטלאי הצהוב כסימן ליהדותו.

טקס פתיחת משרדי האינטרסים בבודפשט ובתל־אביב יתקיים... בשוויץ

מוסקווה מדגישה שוב: לא נחדש הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל □ הטקס יתקיים בברן ב־14 בספטמבר □ מוסקווה מנסה להמעיט גם מחשיבות ההסכם עם הונגריה

מאת אהרון ניר, כתבנו באיטליה וסוכנויות הידיעות

ז'נווה. — טקס חתימת ההסכם הדיפלומטי בין הונגריה לישראל על הקמת משרדי אינטרסים לשתי המדינות, יתקיים במשרד החוץ השווייצרי בברן ב־14 בספטמבר בחסותו של שר החוץ השווייצרי סייר אובר.

שווייץ ייצגה' את האינטרסים הישראלים בהונגריה, מאז נותקו היחסים ב־1967.

בראש המשלחת הישראלית יעמוד ישעיהו ענוג, סגן מנכ"ל משרד החוץ וישתתפו בה היועץ המשפטי ויקטור הראל והשגריר הישראלי בשווייץ דוד ריבלין.

ביום שישי בבוקר נמסר בירושלים, כי הונגריה דחתה את פתיחת משרדי האינטרסים באורח פתאומי ללא הסבר.

לא נחדש היחסים

רומא. — במסיבת עיתונאים שערכו ברומא 15 אישים מהצמרת הסובייטית השוהים בחופשה באיטליה, אמר איוון קובלנקו, סגן ראש המחלקה ליחסים בינלאומיים של המיפלגה הקומוניסטית הסובייטית, כי „כל עוד תל אביב לא תיסוג מהשטחים הכבושים בגדה וכל עוד לא תיתן מדינה לפלשתינאים, לא נחדש עמה יחסים".

לשאלות על פרשת הטאטארים, עונה גוסמנוב, מזכיר המיפלגה של הרפובליקה האוטונומית הטאטארית, כי לתביעות הטאטארים על קרים אין כל יסוד חוקי. לדבריו, לא גרם לנין יצירת רפובליקה אוטונומית טאטארית בקרים אלא רפובליקה אוטונומית של קרים. גוסמנוב טען, שבמערב מבלבלים היוצרות בין הרפובליקה הסוציאליסטית האוטונומית הטאטארית, לבין קרים שאינה שייכת לטאטארים.

רק משרד אינטרסים

במוסקווה נמסר אתמול כי לא יחודשו גם היחסים הדיפלומטיים בין הונגריה לישראל.

דובר משרד החוץ הסובייטי אמרו „הכוונה איננה לחדש את היחסים אלא לפתוח משרד לייצוג האינטרסים של שתי המדינות בבודפשט ובתל־אביב".

גילויי אנטישמיות ורציחות פוליטיות בבחירות בארגנטינה

מאת שלמה סלוצקי

מערכת הבחירות המסתיימת בארגנטינה עלתה כבר בחיי אדם. המקרה הראשון התרחש בעת עצרת בחירות של הגנראל בדימוס בוסי, המציג את עצמו כמועמד למושל הפרובינציה של טוקמן, שבה שלט כבר בעבר בכוח המשטר הצבאי בתקופת הדיקטטורה.

שומרי הראש של בוסי, המואשם בפשעים נגד האנושות וקיבל חנינה דה פאקטו הודות לחוקים החדשים של „נקודה סופית" ו„משמעת מחוייבת", הרגו בדם קר צעיר שהפגין נגד הגנרל־בדימוס בשם האגודה לזכויות האדם, ופצעו אנושות צעיר נוסף.

בפרבר של בואנוס איירס, התפתח קרב יריות בשעה שהיתה כבר אסורה פעילות תעמולתית בידי קבוצות של מדביקי מודעות יריבים, וכתוצאה ממנו נהרג צעיר פרוניסטי, חברו נפצע בראשו.

אלה הם רק שיאים של אלימות במערכת הבחירות, שבתוכן ניתן גם להכליל את הפיגוע החבלני נגד בית הדפוס של העיתון היומי החדש „פחינה 12", בבעלותו של פרננדו סוקולוביץ, יהודי ואיש שמאל, אשר ביקר מספר פעמים — ואף חי תקופה מסויימת — בישראל.

במערכת הבחירות התגלו תופעות של אנטישמיות, כאשר קבוצות נאו־פאשיסטיות האשימו את הראדיקלים ואת הנשיא במכירת המדינה ליהודים ואת מדינת ישראל כאחראית לתחלואיה של ארגנטינה.

שעות ספורות לפני פתיחת הקלפיות, ומתכוננים 19 מיליון בעלי זכות בחירה, לראשונה מאז 1928, לבחור נבחרים שיחליפו נבחרים אחרים, דבר שלא התאפשר עד כה בגלל ההפיכות הצבאיות התכופות. (ראה גם „עמוד אחורי").

אנשים ואירועים

קונגרס יהודי אירופאי התכנס באתונה

אתונה. — תחת אמצעי ביטחון חמורים ביותר נפתח אמש, זו הפעם הראשונה ביוון, הכנס השנתי של הקונגרס היהודי האירופי. למרות כל הכוונות הטובות של ממשלת יוון מצד אחד והוועד המרכזי של יהודי יוון מצד שני, לא חסרות פאשלות.

עוד לפני תחילת הכנס נכנסה ממשלת יוון למצב לא טוב כשהזמינה את פארוק קדומי, האחראי על ענייני חוץ של אש"ף, לביקור רשמי ביוון. אם ניקח בחשבון שהיוונים ייחסו חשיבות רבה לעובדה שהכנס ייערך ביוון, קל להבין את המבוכה. נראה, שהזמנתו של קאדומי ליוון הייתה תקלה ביורוקראטית ולא ניסיון לפייס את הערבים על אירוח הקונגרס באתונה.

המבוכה הייתה יכולה להיות גדולה יותר לולא ערנותו של מנהל המלון בו שוהים משתתפי הכנס. ממשלת יוון התכוונה להלין את קאדומי ואת מלווייתו באותו מלון, המנהל הזכיר למשרד החוץ שלנים אצלו אנשי הכנס, וכך נמנעה מבוכה נוספת.

אנשי הקונגרס ניסו פעמים להביא את שמעון פרס לאתונה, לדבר על נושא תהליך השלום במזה"ת. שני הנסיונות כשלו. פרס דרש הזמנה רשמית של ממשלת יוון. בינתיים נפגש קארלוס פופולאיס, שר החוץ של יוון, עם תיאו קליין, נשיא הקונגרס היהודי האירופאי, סרז' שוויינברג, המזכיר הכללי של הארגון ואלי שטיינברג, המייצג בכנס את הקונגרס היהודי העולמי. לאחר הפגישה הודיע פופולאיס על צאתו בקרוב לישראל לביקור רישמי וכן הביע את שביעות רצונו שהקונגרס נערך באתונה.

נראה גם — כך אמר לאנשי הכנס — שהכרה מלאה של יוון בישראל תהיה במחצית הראשונה של 1988, אם לא לפני כן.

ז'אן כהן, אתונה

הסופר הסובייטי נקראסוב מת בצרפת

פאריס.— הסופר הסובייטי ויקטור נקראסוב, שזכה בפרס סטאלין לספרות לפני שהוקיע את המשטר הקומוניסטי והיגר למערב — מת ביום חמישי ליד פאריס בגיל 76.

דובר מרפאה פרטית בפרבר ג'נטילי ליד פאריס מסר, כי נקראסוב שהה בבית החולים 10 ימים, הוא סבל מסרטן.

נקראסוב זכה בפרס סטאלין לספרות ב־1974 בעד ספרו „בחפירות סטאלינגראד", אותו כתב על סמך זכרונותיו כקצין סובייטי במלחמת העולם השנייה.

הספר הושווה לעיתים קרובות לספר הנוגע על מלחמת העולם הראשונה „במערב אין כל חדש" של אריך מאריה רמארק.

בעקבות הביקורת שמתח על היבטים שונים במשטר הסובייטי, נקלע נקראסוב לסכסוך עם השלטונות. ניקיטה חרושצ'וב גינה אותו על ספר מסעות שכתב ב־1962 בשם „שני צידי האוקיינוס".

ב־1968 גינה נקראסוב את הפלישה הסובייטית לצ'כוסלובקיה. הוא תמך בהסופר הסובייטי הנרדף אלכסנדר סולז'ניצין, גורש מן המפלגה הקומוניסטית ומאיגוד הסופרים הסובייטים והיגר למערב ב־1974. (ע"ד)

עיתון דני הופתע מהיענות למבצע התרמה למען הכורים בדר' אפריקה

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהגן. — כאשר פרצה שביתת הכורים בדרום אפריקה לפני כחודש, פתח העיתון הדני הגדול „פוליטיקן" במיבצע התרמה בין קוראיו.

במיבצע שותפו גם נהגים, שהתרימו עוברים ושבים. במיוחד צויינו תרומות של הרב הראשי לדנמרק, בנט מלכיור, שאמר: „אנו מרגישים שאין זה מספיק לדבר בגנות האפרטהייד. כאשר נקרית הזדמנות, יש להוכיח את ההתנגדות גם במעשים. אני משוכנע שהשביתה הזו מחלישה את המשטר בדרום אפריקה".

התוצאות הראשונות של מיבצע ההתרמה הפתיעו גם את יוזמיו בעיתון הגדול — הם קיוו לסכום סימלי של 20־155 אלף דולאר, אך התוצאות היו פי 10 — 1.078.408 כתר, למעלה מ־150 אלף דולאר, והתרומות ממשיכות לזרום.

את ההמחאה על הכסף שנאסף מסר העורך הראשי של העיתון, נחום סונדק למזכיר הכללי של אירגון הכורים הבינלאומי, הבלגי ז'אן אוליסלגרס. המזכ"ל הבטיח שהסכום כולו יועבר לתעודתו ויגיע לידיים הנכונות.

פטנט ישראלי להגדלת הרבייה בתנינים

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

שיטה חדשה „המרמה" את ביצי התנינים הביאה להצלחה חסרת תקדים בשיעור הבקיעות המוצלחות בחמת גדר.

בעולם כולו כולל ארה"ב מקובל להגיע ל־15 אחוזי הצלחה בלבד מביצי תנינים, ואילו בחמת גדר לאחר שהביצים הודגרו על מצע מיוחד הגיעו ל־89 אחוזי הצלחה.

מתוך 550 ביצים שהודגרו בשיטה החדשה בקעו כאמור 220 תנינים.

רוני לוטן מנהל חמת גדר מסר, כי מתנהל מו"מ עם מגדלי תנינים בארה"ב על רכישת הפטנט הישראלי.

נכשל נסיונו של נשיא בורונדי לשוב לשלטון

ניירובי. — נסיונו של נשיא בורונדי קולונל ז'אן באטיסט באגאזה לחזור לשלטון נכשל, יום לאחר הדחתו.

באגאזה, 41, שיצא לוועידת ראשי המדינות הדוברות צרפתית בקנדה, שמע שם ביום חמישי כי הודח בהפיכת חצר ומיהר לשוב הביתה בנסיון ליטול שוב את השלטון לידיו.

אולם ביום שישי הוא הגיע רק עד ניירובי, שם מסרו מקורות מהימנים כי חיכה יום שלם בחדר האורחים החשובים בנמל התעופה המקומי, ולא המשיך לבורונדי.

ההפיכה בוצעה על ידי קבוצה של קציני צבא בשעת היעדרו של הנשיא ומקורות בניירובי מסרו, כי הוא לא יורשה לחזור לבורונדי.

הקולונל המודח בן ה־41 שלט בבורונדי, שמספר תושביה חמישה מיליון, מאז 1976.

מקורות דיפלומטיים שקיימו קשר עם בורונדי אמרו, כי שקט שרר שם בשבת, עם זאת, הגבולות עדיין סגורים והקשר הטלפוני נותק. משאיות הוצבו על המסלול של נמל התעופה בבוג'ונבורה כדי למנוע נחיתות מטוסים שם.

בראש ההפיכה נגד באגאזה עומד מייג'ור פייר בויויה, כל המקורות עד כה אישרו שלא היו מעשי אלימות בעת ההפיכה ואחריה.

השליטים החדשים השעו את החוקה, הטילו עוצר לילה, ביטלו את החופשות בצבא ופירסמו הכרזות, כי בורונדי תכבד את כל ההתחייבויות הבינלאומיות שלה.

איראן תגלה ריסון בעת שליחות התיווך של מזכיר האו"ם באזור

מרכז האו"ם. — איראן תגלה ריסון־עצמי במלחמתה עם עיראק, בעת שיבקר שם המזכיר הכללי של האו"ם חוויאר פרז דה קויאר, העומד לצאת בשליחות שלום מטעם מועצת הבטחון לטהראן ולבגדאד בשבוע הבא.

מועצת הבטחון החליטה פה אחד ביום שישי על הפסקת אש מיידית והורתה למזכיר האו"ם לצאת מיד לשתי הבירות כדי לעשות למימוש הפסקת האש.

דיפלומט איראני בכיר באו"ם, מוחמד־ג'עפר מהלאתי, אמר בתגובה על ההחלטה כי „איראן מוכנה לגלות ריסון עצמי ואיפוק בכל ההבטים, בעת שהמזכיר הכללי יהיה בטהראן".

כאמור, ינסה מזכיר האו"ם לשכנע את צמרת השלטון באיראן להיענות להחלטת מועצת הבטחון ולהסכים להפסקת אש במלחמה עם עיראק. עיראק מצידה, כבר נענתה להחלטת מועצת הבטחון והודיעה כי תפסיק את האש מיד, כאשר איראן תנקוט בצעד הזה.

איראן ממשיכה בינתיים לגנות את החלטת מועצת הבטחון ובמיוחד את היעדרו של גינוי כלשהו לעיראק שהיא התוקפנית במלחמה זו, לטענת איראן.

עיראק: תקפנו „מטרה"

עיראק הודיעה, כי מטוסי חיל האויר שלה תקפו „מטרה ימית גדולה" נוספת במפרץ הפרסי בשבת.

זו ההודעה העיראקית הד־14 על פגיעות באניות במפרץ הפרסי, מאז חידשה את ההתקפות על מתקני נפט באיראן ומיכליות איראניות בשבת שעברה.

איטליה מצטרפת

איטליה שינתה את מדיניות האי־התערבות שלה בסכסוך במפרץ הפרסי והחליטה כי תצטרף לבריטניה, צרפת וארה"ב ותשלח אניות מלחמה לאיזור כדי להגן על הספנות שם.

ההחלטה נתקבלה לאחר שהותקפה אניית סוחר איטלקית במי המפרץ בסוף השבוע.

„על אף שאין אנו נלהבים לנקוט בצעד זה במצב הנוכחי, אנו סבורים כי יש לנקוט בפעולה כאשר אזרחים איטלקים וסחורות איטלקיות נחשפים לסיכונים", אמר ראש הממשלה לכתבים אחרי החלטת הממשלה. (עיצ, עיר)

● תינוקת בת שנתיים מרפיח, שניכוותה מסיר מים רותחים, מתה בשבת מפציעותיה לאחר שהובאה לבית החולים בחאן יונס.

כווית מגרשת 5 דיפלומטים איראניים

כווית. — כווית הכריזה בשבת על 5 דיפלומטים איראניים כאישים בלתי־רצויים, ונתנה להם ארכה לעזוב את המדינה תוך שבוע ימים.

מקורות דיפלומטים מסרו, קודם לכן, כי נראה שאיראן ירתה בארבעת הימים האחרונים שלושה טילים לעבר כווית.

בהודעה של משרד החוץ נאמר, כי כווית נאלצת להסב את תשומת לב העולם ל„מעשים מעוותים שאין להם הקבלה ביחסים בינלאומיים, לירות טילים כאלה לעבר יעדים שרירותיים, במדינה שאינה צד בסכסוך זה".

המקורות הדיפלומטיים אמרו, כי הטיל שנורה ביום שישי החטיא רק במעט בית זיקוק במינה עבדאללה, 45 קמ' מדרום לעיר כווית. (רויטר, עתי"ם)

רחוב בבצרה, דרום־עיראק, לאחר הפגזה איראנית, שקטלה 8 ופצעה 36 (צילום אי. פי.)

על היום

6.9.8.87

התפטרות קצרת־מועד

ארנס אינו מתכוון לדומם את מנועיו הפוליטיים. אם יחזור בעוד חודשים מעטים לממשלה ירוויח אהדה כאיש עקרונות וכבוד, וישמור על מעמדו כשר

מאת דורית גפן

השר ארנס היה חייב להתפטר מן הממשלה לאחר ההחלטה על ביטול פרוייקט ה"לביא". יותר מאשר יש כאן עניין עקרוני, הרי זהו עניין אמוציונלי. ארנס נשא את שם ה"לביא" בכל הזדמנות. היו שאמרו, כי ה"לביא" הוא ה"בייבי" שלו, והיו שטענו, כי הוא ה"בייבי" של ה"לביא". כך או כך התהדהות שלו עם הפרוייקט היתה טוטאלית, חסרת פשרות.

יתכן, כי מקורה של הזדהות ומעורבות עמוקה זאת נובעת מעברו המקצועי של השר כמהנדס אווירונאוטיקה, ומתקופת עבודתו בתעשייה האווירית. עם זאת אין ספק שארנס האמין, כי זהו אחד הפרוייקטים הלאומיים החשובים ביותר. מעבר לאותה אחריות מיניסטריאלית שבשמה נימק ארנס את התפטרותו, הרי אפשר לראות את ההתפטרות גם כמחווה אבירי כלפי התעשייה האווירית בכלל, וכלפי אנשי ה"לביא" בפרט — מחווה של מי שכאילו אומר, הלכתי אתכם בטוב, ואלך אתכם ברע. מבחינה צבורית לפחות יש הרבה יותר הגינות ויושר אינטלקטואלי בצעד מחאתי כמו של ארנס מאשר בצביעות של חבריו השרים, ובעיקר של ראש הממשלה שמיר, אשר מקוננים ומבכים על הטעות הנוראה בהחלטת הממשלה על ביטול ה"לביא" אך ממשיכים לשבת בה.

כשעתו, כאשר פרש עזר ויצמן מהחיים הפוליטיים ו"הלך לקיסריה", הוא אמר שזוהי נחיתה לצורך המראה. נראה, כי גם ארנס אינו מתכוון לדומם את מנועיו הפוליטיים. אם להתייחס ברצינות לדברי שמיר, אשר הביע בטחון, כי ארנס ישוב לממשלה בתוך חודשים אחדים, הרי ניתן יהיה להעריך אז את צעדו של ארנס כתרגיל מבריק — הוא הרוויח אהדה והערכה כאיש עקרונות וכבוד, וגם שמר על מעמדו כשר בממשלה וכחבר בקבינט. כל זאת כמובן בתנאי, שלדברי שמיר על חזרתו של ארנס לממשלה יש על מה להתבסס. אם תעשה הממשלה רוויזיה בהחלטה, דבר שסיכוייו כרגע נראים קלושים ביותר, יוכל ארנס לומר, כי התפטרותו היא שנתנה את הדחיפה לכך. אם הממשלה לא תעשה רוויזיה — יוכל ארנס לומר כאשר יחזור אליה כעבור כמה חודשים, כי הוא ניסה לעשות הכל כדי שה"לביא" ימריא, אפילו להתפטר, אך לא הצליח.

עד כה היתה דרכו הפוליטית־מפלגתית של ארנס סלולה היטב מבלי שהיה עליו להתאמץ כמעט בפריצת דרכו. הוא נכנס לכנסת השמינית. בכנסת התשיעית היה יו"ר ועדת בטחון. אחר־כך התמנה לשגריר ישראל בארה"ב. אחר־כך נקרא לקבל את תיק הבטחון. לאחר התפטרותו של שרון. בקדנציה הזאת היה שר בלי תיק, ואחר

ארנס. לקח את ה"לביא" ללב

חשרים המקורבים לשמיר. ארנס נחשב למועמדו של שמיר לראשות הממשלה — לאחר שזה יפרוש. עובדה זו הכניסה אותו לקלחת היריבות הפנימית ב"חרות", ואילצה אותו ל"לכלך" את ידיו במאבקים העזים על הירושה. ראה ערך המושב הראשון של ועידת "חרות" '86. אף כי ארנס נזהר מלהכריז על האמביציות האישיות שלו בקול רם מדי, הרי הכל ב"חרות" יודעים לאן נשואות פניו. אך לעומת שני עמיתיו דוד לוי ואריק שרון, הרצים גם הם לראשות הליכוד, ואשר כל אחד מהם בסגנונו נחשב כבעל כאריזמה, היכול בהינף נאום להלהיב ולהתסיס את המפלגה, הרי ארנס מחוויר לידם. אמנם לזכות הפופולאריות שלו ב"חרות" עומדים הגינותו ותבונתו הטבעית, אך מול הברקים והרעמים של לוי ושרון ספק אם יש בכך די.

מקורביו של ארנס אומרים, כי התפטרותו מן הממשלה אינה הליכה למדבר פוליטי. אדרבא, עתה — כך הם סבורים — יוכל להתפנות לתפקידו כיו"ר מזכירות "חרות", ולהקדיש את מיטב זמנו לפעילות מפלגתית, אשר תרחיב את האהדה והתמיכה המפלגתית בו. גם הם רומזים, כי בהחלט יתכן, שבתום פרק זמן מסויים ישוב ארנס לממשלה. הנסיון המצטבר מלמד, כי עסקנות מפלגתית — חשובה ככל שתהיה — אינה מספקת להגשים אמביציות מרחיקות־לכת. ב"חרות" ישנו המקרה הידוע של יורם ארידור, שנאלץ להתפטר מתפקידו כשר האוצר. גם הוא היה יו"ר מזכירות המפלגה, היום בקושי שומעים אותו. נכון, המקרה של ארידור אינו המקרה של ארנס, שכן ארידור אינו מזוהה עם שום קבוצה במפלגה, אך העמידה בצל הזרקורים אינה מידשם לקידום אישי. גם שר האוצר לשעבר יגאל כהן־אורגד, שזינק לתקופה קצרה לצמרת, חזר ונחת אי שם באמצע. היתרון כביכול של עיסוק יותר במפלגה אינו נראה רציני בהתחשב בעובדה, כי שני מתחריו של ארנס, השרים לוי ושרון ימשיכו באותו הזמן בתפקידיהם המרכזיים בממשלה, ולא יפסיקו את מעורבותם הרבה בתוך המפלגה. ארנס. עלול לגלות בסופו של דבר, כי הוא לקח את הלביא יותר מדי ללב.

קואליציית שלום־המיכליות

הסכנה האיראנית לשלום העולם, גרמה לארה"ב ולבריה"מ להקים קואליציה כנגדה. האינטרס הראשי שלהן הוא זרימת נפט, כך טוען יוסף אלפר, סגן ראש המרכז למחקרים אסטרטגיים ■ ישראל גם היא חייבת להצטרף, אם ברצונה להסיר מעליה את החשד של שיתוף פעולה בינה ובין איראן

מאת חיים מרגלית

מדינות רבות בעולם הגיעו למסקנה, כי האיראנים בהנהגת חומייני ועוזריו מסכנים את שלום העולם. כך קובע יוסף אלפר, סגן ראש המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה באוניברסיטת ת"א.

נוצרה מעין קואליציה די משונה נגד איראן, הוא מוסיף, המורכבת מארה"ב ובריה"מ אשר להן יש עניין שהנפט יזרום. באותה קואליציה נמצאות גם בריטניה, איטליה וצרפת ששלחו ספינות למפרץ כדי לשלות מוקשים. עם זאת מדינות אלה מספקות נשק לאיראן וגם מוקשים ובמיוחד צרפת. המעניין מכל, אומר אלפר, שכוויית היא שהובילה להקמת הקואליציה המשונה הזאת. כוויית היתה בפחד מאז כבשו האיראנים בפברואר 1986 את האי פאו, ובכך הפכו שכנים של ממש. רק האי הקטן בוביאן מפריד בין האיראנים לכוויית.

את המסר הכווייתי הבינו המעצמות הגדולות. עובדה שספינות מלחמה אמריקניות ורוסיות מלוות שיירות של מיכליות נפט. ההישג של כוויית אדיר. הם הצליחו לשכנע את המעצמות כי ינינו דגלים בעת ליווי מיכליות הנפט, וייתנו חיפוי ממשי נגד איראן. המטרה של כוויית ובוודאי גם של סעודיה היא לסגור על איראן מה שקרוי בלשון דיפלומטית "קורדון סניטרי" כלומר, לא יצא ולא יבוא, שיביא להנק כלכלי, שאולי אולי יניע את האיראנים לחשוב אם משטר חומייני טוב להם אם לאו.

אלפר מצביע על תופעות נוספות הקשורות במה שקורה עכשיו במפרץ. פעולות עיראק היינו, הפצצת מיכליות איראניות, שרות נפט אירניים מתקני נפט ונמלי נפט. הפצצות עיראק הביאו כצפוי לתגובה איראנית. פעולות נגד, שאחת מהגדולות שבהן התבצעה ביום רביעי בשבוע שעבר. בפעולה זו — סידרת מירוץ איראניות חמושות בטילים פגעו בתנועת המיכליות במפרץ הפרסי, הטביעו ופוצצו. העיראקים טוענים, שהם אינם יכולים להסכים לרגיעה במפרץ. לדידם, רגיעה במפרץ מביאה מיד לגידול במשלוחי נפט איראניים. איראן למרבה האירוניה נהנית גם היא מהרגיעה אותה השליטו האמריקנים, היא הגדילה את תפוקת הנפט מ־1.5 מליון חביות ליום ל־2 מליון. מאז שנכנסו הספינות האמריקניות למפרץ והחלו לשטר ולשמור על הסדר זורם נפט איראני לאירופה בעבורו מקבלת איראן נשק.

אלפר גם טוען, כי הסתכלות מעמיקה במצב המפרץ מעלה שאלות ותהיות רבות. איראן, כפי שהיא באה לידי ביטוי, היא מעצמת טרור ראשונה במעלה. פגזי הקטיושות הנופלים באצבע הגליל מטווחים על־ידי שליחים איראניים. רציחות בלונדון, פריס, פרשת מכה. לאיראנים יד ארוכה והיא מגיעה למקומות רבים. הם יכולים, אם ירצו, לפגוע במטרות בסעודיה, כוויית ושאר מדינות הנפט הגובלות במפרץ הפרסי, ולהבעיר אש שאי־אפשר לצפות לא היא תתפשט.

אלפר עוד מזכיר, כי לפני זמן קצר החליטה מועצת הביטחון לפנות לאיראן ועיראק על־מנת שיפסיקו את המלחמה ביניהן והציעה בוררות. עיראק הסכימה, איראן לא קיבלה. אך אלפר אינו חושב, כי יהיה ניסיון להתערבות ממשית באיראן כתוצאה מסרובה. לא האמריקנים ולא הרוסים ישלחו צבא לכבוש את איראן, כמו שהן עשו במלחמת העולם השניה. מבחינה חווית יכולים אומנם הרוסים להכניס צבא לאיראן, לפי חווה שנחתם בין שתי המדינות ב־1921. השאה מחמר ריזה פהלווי הודיע, כי החווה בטל, ואולם הסובייטים אף לא טרחו להגיב. במצב שנוצר — כן חווה תקף או לא, אין שום סיכוי לצעד צבאי.

לדברי אלפר יש הסכמה אילמת בין ארה"ב ובריה"מ בנושא איראן, שתיהן מודעות לסכנה. הוא מעיר בהקשר זה, כי בשנה האחרונה חדלו לחזור לבריה"מ אף את כיבוש אפגניסטאן. לפני זמן לא רב היו הכרזות, כי כל מו"מ עם בריה"מ מחייב פנוי אפגניסטאן, אך זה עבר.

יוסף אלפר סבור, כי על ישראל לבצע שינוי במדיניותה כלפי איראן. "יש בישראל אוהדי איראנים", הוא מסביר, אלה מוצאים צד זכות לאיראנים, בגלל העובדה שהם אינם ערבים. לדעתו, זו אשליה, שמי שאינו ערבי מוכרח להיות "בראש אחר" עם ישראל, גם אם יצהיר, כי הוא נגד ישראל. להערכתו, זאת תפיסה נאיבית ומסוכנת. איראן, הוא אומר, הפכה לאוייב מס. 1. ראשיה מצהירים, כי "הדרך לירושלים עוברת בבגדד" ולכן אסור להתחכם. כהתחכמות, הוא רואה את אספקת הנשק והתחמושת לאיראן.

כדי להתחלץ מהזהות באינטרסים בין ישראל ואיראן מציע אלפר, שלא להתנגד לאספקת נשק לסעודים, בפיקוח אמריקני. אולי הסעודים יישנו עמדה ויבינו, כי עתידם יהיה מובטח אם הם יצטרפו ליוזמות של מובארק וליוזמות של חוסיין. הוא חושב, כי גם אם הסעודים ישארו בעמדתם הנוכחית, כדאי לישראל לתמוך בהספקת נשק לסעודיה. זהו נשק שיהיה מכוון נגד איראן בראש וראשונה — כאשר ההתפתחויות האחרונות יכולות להביא לאש ממשית בין האמריקנים לאיראנים.

את החשד הזה, של שיתוף פעולה ישראלי־איראני יש לדעת אלפר, להסיר מיד על־ידי נקיטת יוזמות, כמו למשל, שספינות ישראליות ישתתפו בפעולות אמריקניות במפרץ.

איראן מסכנת את העולם, לכן כדאי שישראל תהיה שותפה בקואליציה, בה שותפות עתה ארה"ב ובריה"מ.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מסלארץ מוטרדת

מאת ירון אמיתי

שר־הביטחון, יצחק רבין, הגיע מחר לגרמניה, מותש ממאבקים קואליציוניים סביב ה"לביא", מ... למדינה מעט נסערת. מעבר להבטחות של הקאנצלר הלמוט קוהל ושרי ממשלתו, מורגשים חששות ואי־וודאות בנוגע לעתידה הפוליטי של המדינה.

לאחר שנים אחדות של יציבות מזכירה גרמניה כיום בריכה שלא בה חוצים השחיינים זה את מסלולו של זה.

אי־השקט החל עם היוודע תוצאות הבחירות הארציות שהתקיימו בחודש פברואר, כאשר בניגוד לכל התחזיות איבדה מפלגת השלטון הנוצרית־דמוקרטית של הקנצלר קוהל קולות לטובת מפלגות קטנות, ובעיקר לליבראלים השותפים בקואליציה. הקואליציה הממשלתית אמנם שרדה, אך בסיסה נעשה צר יותר.

מפלגת האופוזיציה הסוציאל־דמוקרטית, החסרה את מנהיגותו הכריזמטית של הקנצלר לשעבר, הלמוט שמידט, נחלשה מעט אף היא. בבחירות שנערכו באפריל, סבלה המפלגה מפלה קשה במדינת הסה, כאשר לראשונה מאז מלחמת העולם השניה, מצאה עצמה מחוץ לקואליציה לממשלה המקומית. מלח על פצעי של חברי המפלגה, זרה הקנצלר לשעבר וילי ברנדט, כאשר מינה ידידה צעירה לדוברת הסוציאל־דמוקרטים. שערוריה זו הובילה להתפטרותו מן הזירה הפוליטית האחרונה כנשיא המפלגה.

בדרום־גרמניה, מוטרד המנהיג הבווארי הימני, פרנץ יוזף שטראוס, משום שסיעה של מצביעים ממפלגתו, "האיחוד הסוציאל־נוצרי" (התאומה של הנוצרים־דמוקרטים) — אל מפלגות שוליים קיצוניות. ציבור־הבוחרים בבוואריה רוצה יותר חוק וסדר וטיפול יעיל בבעיית האיידס.

בצפון־גרמניה פונה ציבור־המצביעים שמאלה, דווקא. בחודש מאי כפו תוצאות הבחירות המקומיות בחבל הריין על הנוצרים־דמוקרטים ליצור קואליציה עם הליבראלים, כדי לשמור על השלטון בחבל. זו מפלה ניצחת למפלגה הנוצרית־דמוקרטית, אם נביא בחשבון שבמשך עשרות שנים נהנתה שם המפלגה מרוב מוחלט. בהמבורג הקימו זה עתה הסוציאל־דמוקרטים קואליציה עם מפלגת המרכז של הדמוקרטים־החופשיים: ממשלה מקומית שמאלית ראשונה בגרמניה זה חמש שנים.

גרמניה, נכון לעכשיו: אי־שקט פוליטי, ציבור בוחרים מפולג. "פרשינג", אקולוגיה, השוק האירופי, הס ■ ארץ מחפשת זהות

על הפרק עומדות עתה הבחירות המקומיות שייערכו ב־13 בספטמבר, במדינות הצפוניות: שלזוויג — הולשטיין וברמן. במדינת שלזוויג, הגובלת בדנמרק, שולטת המפלגה הנוצרית־דמוקרטית ברציפות 37 שנה. הסקרים צופים שוויון כוחות בין המפלגה השלטת למפלגה הסוציאל־דמוקראטית, ואולי מהפך (בתמיכת ה"ירוקים") לטובת השמאל.

המסקנה מתתבוננות במגמות הסותרות הללו היא, שהגרמנים המרבים לחשוב על עתידם, נותרים בשלב זה ללא תשובה חרה. מבחר הבעיות המטרידות את האזרח הגרמני מגוון ביותר: החקלאים אינם מרוצים מהמדיניות־החקלאית של השוק־האירופי וסבורים שהממשלה־המרכזית אינה מסורה מספיק לעניינם: ה"ירוקים" עסוקים ביערות־מתים, גשם־חומצי ושאר ענייני אקולוגיה; ויכוח־ארצי גדול מתפתח סביב החלטת גרמניה להשתתף בתוכנית החלל האירופית — פרוייקט יומרני לבניית טילי־שיגור, מעבורות ותחנות־חלל, התלוי במימון גרמני. המנהיג־הבווארי (שטראוס, נעשה חסיד חקר החלל, אולי בגלל שחלק גדול מהתעשיות שייזכו בכספי־הפרוייקט נמצא בבוואריה). ומעל לכל, טורדת את מנוחת הגרמנים שאלת טילי ה"פרשינג" הגרעיניים המוצבים על אדמת גרמניה. האם לצמצמם? לבטלם? להגביר את מיספרם?

נוסף על כל הדילמות, חידד מותו של רודולף הס, את מאבקי המעצמות סביב השליטה בעיר. המגמות הניאו־נאציות שנחשפו, גורמות אי־נוחות לגרמנים רבים. זו תמונת המצב שתמצא המשלחת הישראלית בבואה לגרמניה.

"מפילגש לידועה בציבור"

מאת רונית מורגנשטרן

יצחק רבין, שר הביטחון הישראלי, יגיע לגרמניה כאורח הרשמי של הצבא הגרמני. שאם נרצה ואם לא נרצה, הוא הממשיך ויורשו של הוורמאכט הנאצי. נסיעת רבין לא מעוררת משום מה הדים בציבור, אבל יש ותרולקים עליה.

● דב שילנסקי חבר־כנסת (ליכוד): "אני רואה בחומרה כל נסיעה של יהודי לגרמניה. אם זה איש צינה, אני רואה זאת ביתר־חומרה ואם זה שר, אז בצורה החמורה ביותר. אבל גם זה מעלתו, נשיא מדינת ישראל, היה בגרמניה, ולצערי, גם חברים אישיים שלי היו. לדאבוני שלי ושל חברי לדעה, מעבר לכל מפלגתיות, כולל — חייקה, סטפן ואנוכי — איננו את המערכת. לחשוב על זה, שיש שר הביטחון של מדינת ישראל לאחר עם נציגי הוורמאכט, אלא גם עם נציגי הוואפן אס.אס. מה עוד אפשר להגיד על זה? כי זה מעורר והלוחם מהנסיעה של הרצוג.

● פרופסור זאב שטרנהל היסטוריון: "אני חושב ששר הביטחון היה יכול להימנע מהנסיעה הזאת, כי לגרום נזק כלשהו למערכת הביטחון או לישראל. אם הצליחו לעשות את זה במשך ארבעים שנה, הרי שאין שום סיבה מיוחדת, שמחייבת את הנסיעה, לא נראית לעין. ועוד לנסוע כאורח של הוורמאכט, זה גורם מהנסיעה של הרצוג.

הוורמאכט הוקם על־ידי הגנרלים של היטלר, שעד אשר יצאו לגימלאות שרתו בנאמנות את הצבא הגרמני. הוורמאכט נשא בחלק בהשמדת היהודים, והניסיון ... להפריד בין הצבא למערכת אחרת של המדינה, הוא ניסיון לא קביל.

לגבי רבין עצמו, האטימות הזאת היא די אופיינית לו. הוא אטום לבעיות מוסריות ואינטלקטואליות. רבין הוא מוצר מובהק של ביורוקרטיה צבאית ומדינית, וקשה לדרוש ממנו תחיות לבעיות מוסריות ומצפוניות. מעניין רק, שהנסיעה אושרה על־ידי הממשלה, מבלי שתעורר מחלוקת או הדים, לא ביטחון, לוקח רבין את יוסי פלד,

פרופ' זאב שטרנהאל

שהוא ניצול שואה, כעלה תאנה שיניח רק פרחים. אני לא בא להתווכח עם יוסי פלד, אולי הוא חושב שזה יקדם אותו. זה עניינו הפרטי. בסך־הכל אני חושב, שהנסיעה הזו היא פגיעה נוספת ברגשות השואה."

● יורם קניוק, סופר: "מערכת הקשרים הבטחוניים בינינו לבין הגרמנים היא דבר הקיים הרבה זמן. את מסכות הגז במלחמת יום הכיפורים קנינו, למרבית האירוניה, מהגרמנים דווקא. גם כשהייתי בגרמניה, בפעם היחידה בחיי, ראיתי סימנים רבים לקשרים העמוקים שיש לנו עם גרמניה, או זה לא מפליא אותי. קשרי הנשק האינטנסיביים ביותר של ישראל הם דווקא עם דרום אמריקה, דרום אמריקה, דרום אפריקה וגרמניה, לכן העובדה, ששר הביטחון יהיה האורח הרשמי של צבא גרמניה לא מפתיעה אותי. זה חלק מהתהליך. בסך־הכל הופכת הפילגש להיות ידועה בציבור, אפשר לחשוף אותה. לא מפתיע, אבל בהחלט מטריד אותי. זה התחיל עוד מהשילומים. לי יש תאוריה, שכתבתי עליה בלי סוף, שאחד האסונות של ישראל היה, שהוא לא הבינה מה עשתה, כשחתמה על הסכם השילומים עם גרמניה".

● שלום ולבסקי, עורך־השופט (היה לוחם פרטיזן ברוסיה הלבנה בימי מלחמת העולם השניה): "אני רואה את נסיעת שר הביטחון לגרמניה בצער עמוק וככאב גדול. כשהחלו הנסיונות של ישראל לקשור קשרים דיפלומטיים עם מדינות העולם, כולל גרמניה המערבית, הבעתי באותם ימים את דעתי, שעם גרמניה צריך לקיים יחסים ברמה המצומצמת ביותר, ההכרחית בלבד, ולא להגבירם או לחזקם. שמעתי בכאב ובצער על הופעת הפילהרמונית הישראלית בברלין, ואני רואה בצער רב את נסיעת רבין, למרות שהוא לוקח אתו את אלוף פיקוד צפון, יוסי פלד, שהוא ניצול שואה."

רבין בגרמניה אחרת

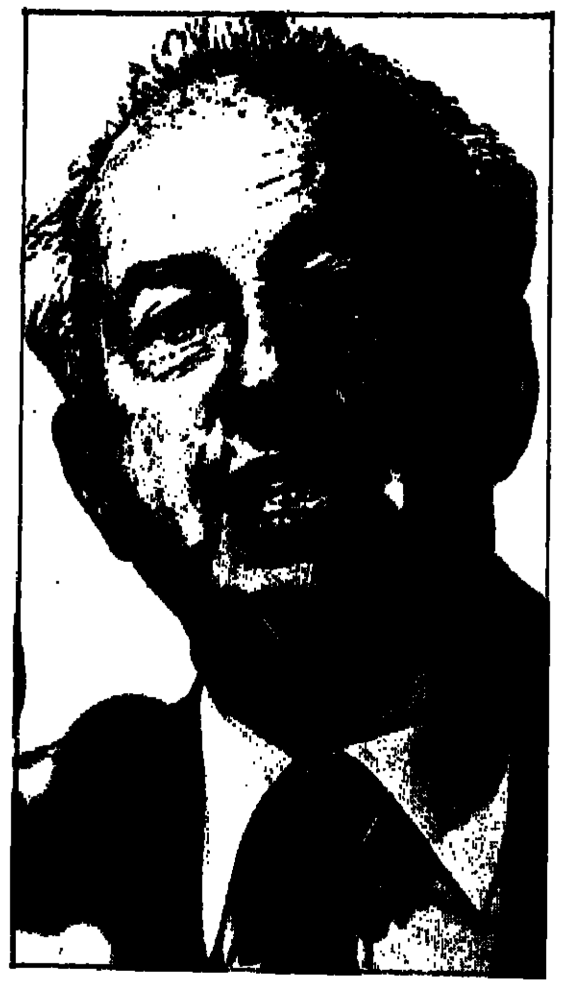

רבין. פעם ראשונה

פון־וייצזקר. עוד צעד

לחיצות ידיים וראשי־חץ

מאת שלמה אהרונסון

שר הביטחון יצחק רבין יוצא לגרמניה אחרת, תרתי משמע. על כן יש להדגיש, שאין בכוונת שאמר זה לחיבנם לעברו הנאצי של הצבא המערב גרמני.

גרמניה של היום מסכימה לפרוק את מערכת הטילים "פרשינג 1", שהותקנה על אדמתה, לפי בקשתה, לפני כ־20 שנה. מערכת זו היא פשרה מעניינת בין תביעות הגרמנים לגישה כלשהי לנשק גרעיני, בלא שגישה זאת ניתנה להם כרייעבד. עברה הנאצי של גרמניה גרם להטלת הגבלות חמורות על חימושה מחדש. לכן ניתנה לה גישה עקיפה לנשק הגרעיני־אסטרטגי, על־ידי מסירתם של טילי ה"פרשינג 1" לצבא המערב גרמני, ואולם ראשי הנפץ הגרעיניים שלהם הם בשליטתה הבלעדית של ארה"ב. רק הנשיא רייגן רשאי להורות על הפסקת תפעולם של ראשי חץ אלה. אולם להלכה ומבחינת היוקרה המדינית, יש לה לבון, כביכול, טילים גרעיניים משלה.

במהלך השיחות הבין־גושיות על צמצום מערכות הטילים הגרעיניים של מעצמות העל התעכבו הסובייטים במיוחד על טילי "פרשינג 1", שבידי הגרמנים. מוסקבה גם התעקשה על פרוק הטילים האלה, המיושנים יחסית, כתנאי להסכם הטילים בינה לבין ארצות־הברית. הנשיא רייגן היה מעוניין מאוד בהידברות עם הסובייטים על סוגיה זאת, ואף לחץ על בון כי תענה. הקנצלר הלמוט קוהל נענה לבסוף, אחרי לבטים לא מועטים.

הגיבו בזהירות

מאחר שבריה"מ מעוניינת להביא לסילוק כל מערכות הטילים לטווח בינוני מסוגו של "פרשינג 1", המאיימים עליה, מגרמניה או מכל מקום אחר, הגיבו הסובייטים בזהירות, אך ברגישות רבה, לידיעות על ניסוי כטיל תוצרת ישראל לטווח בינוני, כפי שפורסם על־ידי מקורות זרים. מקורות אלה טענו, כי בתחילת הקיץ ניסתה ישראל טיל לטווח של כ־900 ק"מ, באיזור הים התיכון ואף ידעו לכנות את הטיל בשם "יריחו 2".

טיל כזה יכול לפגוע בדרום בריה"מ. בכך, אם הידיעות הללו נכונות, הצטרפה ישראל למעצמות — כמו גרמניה המערבית, שיש בידן לאיים על שטח סובייטי בנשק גרעיני. כיוון שמדובר בהידברות בין־גושית בנושא העדין והרגיש ביותר שבעולם — נשק גרעיני, מערב גרמניה קיבלה על עצמה התחייבויות לפרק טילים גרעיניים משלה.

נושא רציני וחמור

לשר הביטחון הישראלי יש עבר ידוע ומפורסם של זהירות רבה. אולם יחד עם זאת הנושא רציני וחמור מכדי שניתן יהיה לשחק בו, כמו שהיה מקובל בפומבי לפני משפט ואנונו.

רבין עלול להישאל במישרין אם ישראל אינה חושבת להידבר עם הסובייטים בתחום זה. הוא עצמו עשוי להשיב למארחיו, כי זהו אמנם אחד ההבדלים המכריעים בין המערך לליכוד. כבאשר הליכוד מתבסס על שליטה לאין קץ בגדה המערבית וברצועה, בחוסנו של נשק זה, בין השאר. המערך לעומת זאת אינו רוצה בשליטה כזו ומוכן בין היתר לוועידה בינלאומית עם הרוסים, בתנאי שמוסקבה תוותר לישראל בתחומים החיוניים לעצם קיומה ולעתיד העליה מבריה"מ. אם כך יטען, אכן יוכלו מארחיו להבחין בהבדל אמיתי, שמן הדין שגם אזרחי ישראל ידעו עליו, יש בין הימין הישראלי לבין המערך.

שבוע אחד, שני צעדים

ביקור רשמי של אריך הונקר, מנהיג גרמניה המזרחית בגרמניה האחות — במקביל לביקור רשמי ראשון של שר בטחון ישראלי בצבא הגרמני

מאת אבי בניהו

שנה לאחר ביקורו הרישמי בישראל של שר־ההגנה המערב־גרמני, ד"ר מנפרד וורנר, ייצא השבוע שר־הביטחון הישראלי, יצחק רבין, לביקור־גומלין רישמי בבון. זהו ביקור ראשון של אישיות ישראלית־ממלכתית בצבא הגרמני. במערכות הביטחון של שתי המדינות מייחסים חשיבות רבה לביקור בכל הקשור לעתיד היחסים ושיתוף הפעולה בין שתי המדינות.

רבין, מגיע לבון, בתקופה שבה היחסים ושיתוף הפעולה בתחומי הביטחון והחוץ נמצאים בשיאם. שר־הביטחון ייפגש בביקורו עם צמרת הצבא ומערכת־הביטחון, כמו גם עם ראשי המימשל — הקנצלר קוהל והנשיא ריכרד פון וייצזקר.

על סדר־היום עומדים נושאים מיוחדים הדורשים ליבון והכרעה. מדובר בקשר מתפתח בין שתי המדינות בכל הנוגע לחילופי מידע־צבאי, רכישות בתחומים שונים ומאבק בטרור־הבינלאומי. ככל הנראה, תיוצר בגרמניה־המערבית צוללת אחת מתוך שלוש המיועדות לחיל־הישראלי, אם יאושר לכך, בישראל, התקציב הנדרש.

על הקשר ההולך ומתפתח בין המדינות ניתן ללמוד מראיון שהעניק הד"ר וורנר, לירחון "טריבון", עם שובו מהביקור בישראל: "יש לי הרושם, שהאחראים למדיניות בשתי הארצות מעוניינים להביט קדימה ולפתח קשרים המבוססים על הבנה ויכרון של העבר. אנו מנסים לראות היכן אנו יכולים ללמוד מהישראלים בתחומים האופראטיביים והטאקטיים וכך גם ישראל. הישראלים מתקדמים מאוד בתחומים רבים של הטכנולוגיה המתקדמת ובמיוחד בתחומי הלוחמה־האלקטרונית והאלקטרו־אופטיקה. אני בטוח שהניסיון אותו רכשו הישראלים במלחמותיהם — שלמזלנו נחסכו מאיתנו מאז מלחמת־העולם־השניה, מתבטא במצב הטכנולוגיה הישראלית: יש כאן מסקנות שאפשר להפיק מהן תועלת רבה".

ביקורו של רבין, בגרמניה יתקיים במקביל ובצילו של ביקור היסטורי אחר. מנהיג המפלגה־הקומוניסטית של גרמניה־המזרחית אריך הונקר, יגיע אף הוא לראשונה לביקור רישמי בבון. ביקור של הונקר, כמו גם ביקורו של רבין מתרחשים בתקופה של התקרבות בין מזרח למערב בביטוי לרצון מצד שתי־המעצמות ובעלות־בריתן להתפרק מהנשק־הגרעיני שעל אדמת־אירופה.

הצעתו של הקנצלר קוהל, לסלק מתחומי גרמניה המערבית 72 טילים אסטראטגיים מסוג "פרשינג־1", אמנם לא זכתה בינתיים להתייחסות רצינית של המזרח, אולם נושא זה, הבוער בעצמותיה של התקשורת ודעת־הקהל המערב־גרמנית, יהווה הוא נושא לשיחות, לא בלתי־דישמיות, בשיחות שינהל רבין בגרמניה יעלה ככל הנראה הנושא הבלתי־פתור, של אספקת הנשק הגרמני למדינות־ערב ובעיקר לסעודיה. הקנצלר קוהל, הנשיא וייצזקר וצמרת המימשל מכירים היטב את דעתה וחרדותיה משמעית של ישראל בנושא זה. אמר על כך, הד"ר מנפרד וורנר, בראיון שהעניק, ל"טריבון" יחסינו עם סעודיה ועם מדינות־ערב הם לטובת המערב כולו, וחשובה לנו היציבות במזרח־התיכון ובמזרח־תקרוב. כמו גם ביטחונה הפיזי של ישראל". לגרמנים ברור, שרבין וישראל לא יכולים לקבל הצהרה כזו.

לבד משיחות מדיניות על ענייני הביטחון ומדיניות־השלום של ישראל, מכינים הגרמנים לרבין ולפמלייתו תוכנית המורכבת מסיורים בצבא־היבשה ובמפעלי ביטחון. שר־הביטחון יבקר בבית־הספר לשיריון, במינכן, בבסיס חיל־האוויר, בפירסטנפלדברוק ובתערוכה "טופוגרפיה של טרור המוצגת, בברלין. בנוסף לכך מתוכננים קבלות־פנים. אירועי־תרבות ומפגש עם הקהילה־היהודית, בפרנקפורט ובולין, רגע מרגש בביקור יהיה טכס הזיכרון שייערך במחנה־ההשמדה, דכאו. יצחק רבין והאלוף יוסי פלד, יעמדו לנוכח המצבה וינחו זר מטעם ממשלת־ישראל וצה"ל. האלוף פלד חווה כילד את זוועות השואה וניצל ממנה בעור־שיניה ביום שלישי ייסגר, איסוא, מעגל נוסף.

הצלחת ביקורו של רבין בגרמניה־המערבית לא תימדד בטווח־הקצר ואף לא בטווח־הבינוני, מדובר בקשרים המתחזקים משנה לשנה. כמו כן יש לזכור כי שר ההגנה של גרמניה־המערבית, מנפרד וורנר, היגו המועמד המועדף לתפקיד המזכיר־הכללי של ברית־נאט"ו, במקומו של הלורד קרינגטון, הבריטי העומד לסיים את כהונתו. לפיכך, ההבנות שיושגו השבוע בבון, עשויות להיות משמעותיות הרבה יותר מאשר בתחום היחסים בין ישראל לגרמניה־המערבית.

תיאטרון

בית בבית־אבות

"רק בימי ראשון" מאת דוד לארבי בתיאטרון באר־שבע

מרק חסמן וחנה ריבר – רק בימי ראשון, מנסים להשאר צעירים

מאת יוסי ונונו

אחת לחודש, בימי ראשון, מגיעה גזליה (עמליה לורוביין) לביקור בבית האבות בו מתגורר אביה, קופר (מרק חסמן). מגיע איתה בעלה מיטר (רוברט חניג) הם מייצגים את העולם שמחוץ לבית האבות. קופר הוא הדמות המרכזית ב"רק בימי ראשון" מחזה חדש שמועלה בימים אלה בתיאטרון באר־שבע.

זירת ההתרחשות היא חדרו של קופר, איש מיוחד, שהגיע לבית האבות מרצונו החופשי ומנסה להזדקן בכבוד.

שלא תהיה טעות, זה לא מחזה על זיקנה ובעיות ההזדקנות, זהו מחזה על קופר ועל איילוט (הוגו ירדן) דייר נוסף בבית האבות. הבעיות החברתיות צצות בשולי הדברים מאחור. השניים, קופר ואיילוט, בונים לעצמם עולם משלהם, מנסים להישאר צעירים. הם מתכננים בריחה לשוויצריה, מלגלגים, ופוחדים להפוך ל"זומבים", (הכינוי לדיירי בית האבות הסניליים) שותים וויסקי, משחקים שח ומעסיקים את עצמם בניסיון לזכור את שמות חברי ההרכב של נבחרת אנגליה שזכתה בגביע העולמי ב־1966. הם נתקעים בשם ה־11 האחרון להיזכר בשם השחקן החסר הופך לנסיון להילחם בזכרון, בשיכחה ובסניליות.

קופר מפתח מערכות יחסים נוספות עם וילסון (עדית טפרסון) אחות בבית האבות. יחסים שנפתחים בבדיחות מיניות, ובעקיצות של איש זקן המאוהב באישה צעירה ויפה והופכים ליחסי קירבה של אב וביתו, וכן עם גברת באורקר (חנה ריבר) מנקה בבית האבות. אשה מבוגרת המתאהבת בשנינותו של קופר.

את המחזה כתב בוב לארבי, המוכר בעיקר מהתסריטים שכתב לתוכניות טלוויזיה מצליחות באנגליה, זהו המחזה הראשון. תירגם טוב דן אלמגור וביים גבי רול ("בית הספר למוקיונים", "חיות החיות") התפיסה של רול את המחזה נאטורליסטית, הוא מזכיר בסגנונו את תיאטרון הכורסא. חדרו של קופר יכול היה להיות החדר של הרבה זקנים, בהרבה בתי אבות.

שאלה: על מה המחזה בעצם, על זיקנת זקנים?

רול: "זה קודם כל מחזה על מערכות יחסים מעניינות בין אדם יחודי לסביבה המקיפה אותו. מחזה על זקן שיש לו אמת קיומית."

שאלה: זה מחזה על זקן, שבמקרה גם איש מיוחד, או מחזה על איש מיוחד שבמקרה גם זקן?

רול: "שלא תהיה טעות: קופר הוא אינו אדם יוצא דופן או סופר ייחודי. הוא אדם נורמלי, איש צבא לשעבר, ועיר בורגני, שנלחם בהזדקנות שלו בדרך מיוחדת. הוא הלך לבית אבות מבחירה, הוא לא מציג את הצד הגרייאטרי של הסבל. לא מחפש רחמים".

שאלה: האם קיים מסר בסיפור או שמדובר בטקסט שיכול להוביל לערב של תיאטרון טוב. נקודה.

רול: "גם וגם. יש במחזה יופי של אפשרויות לעבודה עם שחקנים ויש גם מסר אם כי באופן מוצנע, לא בולט. זקן הוא לא רק זקן הוא אדם. זה מחזה שיכול לעורר הזדהות בקרב אנשים מבוגרים, ילדים, הורים זקנים ובעצם בכל אדם שמכיר ניואנס של בדידות"

שאלה: עבודה בהצגה עם שני שחקנים מבוגרים, ותיקים, האם זה לא יצר בעיות?

רול: "אם קיימת איכה, בדיעבד, בהצגה זה מפני שיש שני אנשים שיושבים ומדברים במקום, שנראה כמו כל סלון, שיחות מוכרות. סביר להניח שהמטענים האישיים של שניהם עלו, נתתי להם חופש מירבי להוציא מעצמם ובדקנו ביחד עד לאן אפשר להגיע".

שני השחקנים המבוגרים יחסית הם מרק חסמן והוגו ירדן המזוהים אצלי, משום מה, כצמד. בקטע המסיים את המערכה הראשונה, שרים השניים את "זר בלילה", שיר שיכול להצליח רק בין שני שחקנים הנהנים לעבוד ביחד. אגב, את הגיל לא צריך לקחת יותר מידי ברצינות. חסמן וירדן יכולים לתת להרבה צעירים להרגיש זקנים לידם.

ירדן: "אני אוהב את הדמות שלי, כל הרמיזות במחזה אנושיות, בשר ודם. זה סיפור קטן, תיאטרון כמו. אין במחזה שום אמצעי עזר, פשוט שחקנים שמנסים לשחק דמויות שונות במצבים יום־יומיים מוכרים. הכל קטן ואנושי, אין למחזה יומרות להגיד, זה חתיכת חיים".

שאלה: איך עבדתם על הדמויות, האם הם גרמו לכם לבדוק את הבעיות שלכם?

חסמן: "לקחתי מעצמי, אני שחקן אופי, וככל דמות אני מחפש אופי פנימי. אני מחפש בעיה שלי, אני מחפש ברמות מה קרוב לי לחיים. אני מקווה שמה שקורה לקופר לא יקרה לי שלא אגיע כל כך הרבה זמן."

ירדן: "אני בן 52, וגם אני כבר מתחיל לשכוח, הפחד של הזקנים הוא אמיתי, איך עבודתי על התפקיד? אני מתבונן, אני חי בקיבוץ ורואה את הזקנים, אני מסתכל על התגובות שלהם ולומד, לא מחקה".

חסמן נמצא בארץ רק 7 שנים וכבר הספיק להפוך לדמות מוכרת ונערצת בקרב השחקנים בארץ, כשהוא מדבר על קופר בלשון אני.

חסמן: "אני חושב שכל אדם בודד, אפילו בין אנשים. אני אדם בודד וקופר בודד למרות שהוא מנסה להסתיר את הבדידות שלו. אנשים חזקים מסתירים את זה".

שאלה: יש כבר תגובות מהקהל?

ירדן: "יצאתי לרחוב ועצרו אותי יותר משעצרו אותי בהצגות אחרות עם מחזות יותר חשובים. כנראה שההצגה משדרת חום ואנושיות. אנחנו מקווים שתעבור על האנושיות שבה, אין פה פילוסופיות, מסר. המשחק מוסגם, הכל קטן ואנושי. אם נצליח להעביר בקהל קצת התרגשות אז הצלחנו".

תפאורה: אבי שכוי, תאורה גובי קופרמן.

אופרה

שאלות של פרופורציה

האופרה הישראלית החדשה בפתחה של עונה חדשה ● שאלות בדבר ישראליותה של האופרה ● שלוש הפקות חדשות: "לה בוהם" של פוצ'יני, "בטבעת החנק" של בריטן, "שיקוי האהבה" של דוניצטי. אליהן תתווסף "לה טרוויאטה" מהעונה שעברה.

מאת יוסי שיפמן

עונה זו הנפתחת בחודש הבא היא למעשה העונה הרביעית של האופרה הישראלית החדשה (אי"ח). מניסיון ראשוני בשנת 1985, בהפקה של "דידו ואניאס", דרך "נישואי פיגארו" — הלהיט הגדול ביותר של האי"ח עד היום — "עלייתה ונפילתה של העיר מהגוני" ו"לה טרוויאטה", מגיעה האי"ח היום לעונה, שבה מתוכננות שלוש הפקות חדשות "לה בוהם" של פוצ'יני, "בטבעת החנק" של בריטן והפקה, בממדי בים, של "שקוי האהבה" מאת דוניצטי. לאלה מצטרפת ה"טרוויאטה" מן השנה שעברה. בסך־הכל ארבע הפקות בעונה הקרובה.

"זו הדרך שבה בחרנו", מסביר אורי עופר מנהלה של האופרה. "אנחנו לא חיים בלוס אנג'לס. שם מישהו מחליט על הקמת בית אופרה חדש, והתקציב הראשוני הוא לא פחות מעשרים מיליון דולרים. אז אין בעיות של מקום, של תזמורת או של זמרים. אנחנו התחלנו מאופרה שגועה, מצעירים שברחו, בעצם מנקודת אפס. לצוות שהקים את האופרה לא היה הידע המקצועי ולא התקציב הדרוש ולכן הכל נעשה על אש קטנה." הצוות שהקים הוא האחראי עד היום על ההפקות השונות. חברים בצוות גארי ברתיני, יואב תלמי ואורי עופר.

הפקת "לה טרוויאטה" בפסטיבל האחרון הביאה בעקבותיה גל של מחאות לעניין ישראליותה של האי"ח. "ישראליות היא עניין של פרופורציה בשבילי גרעין מוצק של ישראלים בכל התחומים הבונים בית אופרה עושים אותה לישראלית. אם בעולם הגדול ישנה מחזוריות קבועה של זמרים בין בתי אופרה אצלנו על אחת כמה וכמה. ב"פיגארו" היה רוב מוחלט של ישראלים וכך גם ב"מהגוני". וישראלים לצורך האי"ח הם גם כאלה שגרים בחו"ל. "אסור לשכוח, שכל זמר אורח או במאי בעל ניסיון מקדם את רמתו הכוללת של הצוות המקומי. כל מפגש כזה הוא סדנת לימוד לקראת ההפקה הבאה."

עד כמה אתה מעורכן לגבי כל זמר או נגן שיכול להצטרף לאי"ח?

"בארץ, כל מי שקשור איכשהו לאופרה מגיע אלינו. חלק ישירות ואחרים דרך, משרד הקליטה, הסוכנות או אמרגנים. הבעיה עם חלק גדול מן העולים החדשים היא מורכבת. חלק מהם בא מבתי אופרה שסגנון עבודתם מיושן והם לא ישתלבו באופרה הזו. ישנה גם בעיית גיל שלא ניתן להתעלם ממנה. והבעיה העיקרית היא שאני לא יכול להמר על PIVOT ללא צפיה מוקדמת. כאשר לנעשה בחו"ל אנו מעסיקים יועץ המתמצא ב"שוק" הזמרים בעולם, הוא מציע מן ההחלטה הסופית שלנו אין נסיגה."

ההפקות של האי"ח לא גרמו להפסקת הפקת אופרות בסדרות המנויים של התזמורות האחרות. השנה מתוכננות 'כרמן' ו'פידליו' בפילהרמונית ו'דון פסקואלה' בסינפונייטה. "ראשית, אנו מתחייבים למנויים שלנו בהפקות בימתיות מלאות. שנית, טוב שתהיה תחרות, בסופו של דבר תחרות רק תביא לעליה ברמה."

ברפרטואר המצטבר של האי"ח ישנה תוכנית שפונה ברובה אל השדרות המוכרים תוך נטילת סיכון מסוכן מחות. דווקא בתחום זה עוד אפשר לעשות למען האופרות הקלילות. "אני מאוד אוהב את הסגנון הזה. הנה בסיטי אופרה של ניו יורק, מעלים עכשיו את 'סוויני טוד'. אילו הייתי מעז לחשוב על הכיוון? וזו בעצם שוב שאלה של פרופורציה. אם היו לנו לפחות חמש הפקות בשנה ומתוכם אחת קלילה, אבל כיום לא יקבלו גישה של 'חוסר רצינות' בבחירת היצירות". "אותו שיקול קיים גם לגבי הזמנת יצירה אצל מלחין ישראלי. בינתיים המטרה העיקרית שלנו היא יצירת קהל קבוע ואוהב לאופרה. ועדת הרפרטואר שלנו תתכנס בעוד כשלושה חודשים לתכנון העונה הבאה והיא תתייחס בין היתר לשאלת היצירה הישראלית", אומר אורי עופר, וממשיך להסביר, "האתגרים הנוספים הם הכנת קהל חדש וניסיון להביא לקהל שהוא שמרן מטבעו נסיונות אופראיים חדשים. אנחנו רוצים לשבץ ברפרטואר אופרות מודרניות, שבהן ישנו דגש על הצד התיאטרלי וכך גם להגיע לקהלים צעירים לאמנות האופרה."

אורי עופר — יצירת קהל קבוע

"האם התקציב מסתדר עם כל הרעיונות החדשים?"

"עיריית תל־אביב ומשרד החינוך יודעים, שאנחנו מצמיחים מפעל ולא ממשיכים. המדובר כאן גם באמנות וגם בחינוך אלו שני דברים שדורשים נשימה ארוכה, זהו מפעל בצמיחה. ובמפעל בצמיחה אסור לפגוע".

"איך מתמודדים עם בעיית האולם החסר?"

"הבעיה שלנו היא כפולה. האחת היא תאום תאריכים עם התזמורת הקאמרית, שהיא התזמורת של האי"ח. לגבי האולם, האולם המיועד הוא "משכן גולדה", אבל בקיץ הבא תעבור האי"ח לאולם 'נוגה' המשופץ ביפו. שם שופצה האקוסטיקה, ישנם למעלה משמונה מאות מקומות ושם גם מובטחים לנו מספיק ערבים בשנה. ברגע שיהיה אלמנט לארגן שם צוות, להקים מועדון לנוער שיוכל להיווצר גרעין של זמרים, תזמורת מקהלה. משם גם נוכל להגביר את המודעות על־ידי הפקת ספרים עם הטקסטים של האופרות ומאמרים שילוו אותם וכו', ואז תוך שלוש עד חמש שנים יהיה לנו בית אופרה של ממש."

"לה טרוויאטה" – עונה שניה, מימין: פנינה גינצברג, גרי שדה וג'והן פאולר.

מוסיקה

התזמורת הסמפונית חיפה

מרכיב ישראלי חזק

מאת מדי שני

בעונה הקרובה, תשמ"ח, 1987/1988, תזמורת סימפונית חיפה מציעה שלוש סדרות בנות 12 קונצרטים בימי א' וי"ב באודיטוריום חיפה ובמוצ"ש בבית נגלר בקריית־חיים. במרכזן תקיים התזמורת סדרות מוסברות לנוער ולכל המשפחה גם מחוץ לחיפה, כולל בבאר־שבע ומועצה אזורית מטה אשר.

בין הנקודות המאפיינות את העונה נציין את המרכיב הישראלי, 75 אחוז מנצחים ישראלים ו־60 אחוז סולנים מקומיים; סולנים צעירים (פחות מגיל 30) ביניהם כמה מתחרים בתחרויות רובינשטיין שונות כמו הפסנתרן תומאס רואיס מגרמניה, שיבצע הקונצ'רטו הראשון מאת צ'ייקובסקי, ופנאיס ליראס בריו.

מארה"ב שינגן הקונצ'רטו לפסנתר מאת גריג.

התוכניות תהיינה לרוב מורכבות מרפרטואר אטרקטיבי למרי, מוכר וחביב, כדי למשוך קהל מאוזנים.

סטנלי ספרבר ינצח על שישה קונצרטים כולל ערב הפתיחה שיתקיים ב־17.10.87 כאשר התוכנית תכלול קנטטה מס. 191 מאת באך, סלבה רגינה מאת היידן בהשתתפות מקהלת רינה וכן הסימפוניה מס. 6 מאת דבוז'אק ועוד 2 ערבים מקהלתיים נוספים בהשתתפות זמרת הסופרן לילי טונה ומקהלות גיתית וגליל עליון שיבצעו וספרה סולנס ואווה וורום מאת מוצרט. המנצח גבריאל כמורה, שהרבה שנים לא היה בארץ, ינצח על קונצרט מקהלתי אחר בהשתתפות מירה זכאי ומקהלת גברים מתוך מקהלות גיתית ומשגב שיבצעו רפסודיה לאלט מאת ברהמס ושירי נעורים מאת מהלר בעיבודו של בריו.

בין המנצחים האורחים כורים ברוס מקגה, סידני הארט מארה"ב. קולמן פירס מארה"ב וכן מנרי רודן ואבי אוסטרובסקי. רשימת הסולנים כוללת את נגן הקונטראבס גרי קאר מארה"ב שיבצע את הקונצ'רטו מאת גריג, האבובן האורח מאנגליה מלקולם מסינר שישמיע את הקונצ'רטו לאבוב בסול מאת באך תושא ואריציות מאת הומל, פטר וזוכסקי מארה"ב ינגן את הקונצ'רטו [illegible] במהוכן, עם הסולנים הישראלים נמנים הפסנתר אריה ורדי שינגן הקונצ'רטו [illegible] מינור מאת שומן, הפסנתרן הצעיר ארנון [illegible] יבצע הקונצ'רטו הראשון מאת [illegible] והויולן דניאל בנימיני ביחד עם [illegible] הארט ישמיעו את הסימפוניה הקונצרטנטה מאת מוצרט, רוברט קנטי יהיה [illegible] בסימפוניה הספרדית מאת לאלו.

ערב, מיוחד יוקדש, למלחין מרק [illegible] לציון 20 שנה למותו, בו ינוגן הקונצ'רטו לנבל ותזמורת בביצוע אסתר לבדי.

חברה חדשה
מאת גדי יציב

פרוייקט לאומי יוקרתי

הנה לכם פנטסיה מטורפת, ילידת דמיון תמים ופרוע, על אודות פרוייקט היוקרה הלאומי של מכוני המחקר והפיתוח הישראליים, ושל מוצרי כחול־לבן העתידיים, נושא אשרי לגאוות לאומית לכל הפטריוטים האמיתיים. הפרוייקט, בעלות של 1.8 מיליארד דולרים עד כה. ועוד כסכום הזה ומעלה לשבע השנים הבאות, מתחלק לארבעה ענפי מחקר, פיתוח וייצור, כדלהלן:

■ **פרוייקט האריה**

פיתוח שיטות מדעיות ואמצעים טכנולוגיים להתגברות האדם על המדבר, למען הכרת הרעב וכל החוליים שמקורם בתת־תזונה, וסילוקם מעל פני האדמה. על יסוד הידע העצום שהצטבר בארץ בחקלאות מדברית, ובהתחשב במספר הרב ובגיוון הגדול של נסיונות התגברות על מחסומים ומעצורים אקלימיים וקרקעיים להוצאת לחם מן הארץ, ומפני שאימת הרעב בחלקי עולם שונים חוזרת ומופיעה מדי כמה שנים ויוצרת ביקוש עצום לפתרונות מתקדמים בתחום זה — מרכז סביבו מינהל פרוייקט האריה את מיטב המוחות, כוחות הניהול וכוחות העבודה, לשם אספקת האמצעים המתאימים בתחום זה למירב בני האדם הזקוקים להם.

■ **פרוייקט הליש**

פיתוח שיטות מדעיות ואמצעים טכנולוגיים להתגברות האדם על נכות גופנית ומגבלות פיזית — הן כתוצאה ממום בלידה והן כתוצאה מפגיעה ופציעה. על יסוד העובדה שבארצנו ובאיזור כולו מצוי ריכוז גדול במיוחד של נכי־מלחמה, אשר נפצעו כדי שאנחנו נחיה במלחמות הרבות במיוחד המתחוללות כאן; ומפני שהמלחמות הללו לא היו איומות ונוראות כל־כך אלמלא שירתו גם אינטרסים זרים, חוץ־אזוריים, ונוהלו בעזרת כלי־משחית אשר סופקו על מנת לשרת אינטרסים אלה - מכריזה ישראל על פרוייקט הליש, במימון בינלאומי, להמצאת אמצעים חדשים אשר יסייעו לשיפור איכות חייהם של העוורים והחרשים, הקטועים והגידמים והמשותקים והכוויים, ולמען שיקומם המהיר והחזרתם המהירה והמכובדת והיעילה למעגל החיים הפעילים.

פרויקט הכפיר

פיתוח תעשיה מתוחכמת להפיכת אמצעי הרפואה המקובלים בעולם, שעלות ייצורם גבוהה מאוד, למוצרים שהם בהישג ידם של בני־אדם מכל שכבות הציבור ומכל המעמדות החברתיים. פרויקט הכפיר יתרכז בהמצאת שיטות חכמות להפקה זולה של כל מיני אמצעי־עזר ותרופות כדי להקטין ולהפחית את מספר המקרים של מוות או של פגיעה גופנית בלתי־הפיכה בגין עוני, מחסור וקוצר־יד בקנית שירותי רפואה ברמה סבירה.

■ **פרויקט הלביא**

פרויקט זה הוא היהלום שבכתר. ישראל מרכזת כעשרת־אלפים איש ואישה למאמץ עליון, מדעי, מחקרי וטכנולוגי, למען גילוי מרפא למחלות הממאירות בימינו, בייחוד למחלות כלי הדם. במדור מיוחד של פרויקט הלביא מתרכזים מיטב המדענים בעולם בהשגת היעד הנכסף של פיתוח לב מלאכותי. תקוות העולם ועיניו נשואות לישראל, ובעקבותיהם זורמים לכאן גם תקציבי המחקר הענקיים, והאומה כולה מעניקה יוקרה ואמצעים לכל העוסקים במלאכת הקודש הזאת.

בלתי־אפשרי, אתם אומרים? פנטסיה מטורפת? למות בעצם? קשה מאוד, זה שם־תואר מתאים יותר, וגם שווה מאמץ, וראוי להתלהבות! פרויקט לאומי יוקרתי לגדולי־אמונה ובעלי תושיית־ביצוע. כאשר יהיו לנו כאלה.

חלופות תעסוקתיות

אנשים רבים וגורמים רבים עוד יצטרכו לתת את הדין על חלקם ומעורבותם בעלילות פרוייקט "הלביא". בין הגורמים הללו יהיו גם ראשי העובדים, חברי מועצת העובדים של התעשיה האווירית. דווקא אנחנו, שמגלים סולידריות אמיתית ורצופה, עם פעילותם והנהגתם של ועדי העובדים, צריכים להיות הראשונים בהעלאת דברי ביקורת, כאשר יש לנו נימוקים טובים לכך. במקרה זה הנימוקים שלנו יותר טובים מסתם טובים.

ראשית דבר, ראשי מועצת העובדים היו חייבים להבין, עוד לפני האחרים, את ההבדל הגדול והמהותי בין הוויכוח על "הלביא" לבין וויכוחים ציבוריים דומים כגון: בפרשת "אתא" ו"מספנות ישראל". כאן הבעיה היתה, שאין צרכן למוצר. השאלה האמיתית לא היתה אם אפשר לייעל את הייצור — אלא השאלה היתה האם אפשר לשכנע, בכל מסגרת תקציבית, את ראשי צה"ל, כי המטוס הזה ראוי יותר להשקעה מן החלופות שצה"ל מבקש. אני יודע ששאלה זו טושטשה ועוותה במהלך הדיון הציבורי — ואף על פי כן אי־אפשר היה לטעות בה, על יסוד טיעוניהם של ראשי הצבא ייצור ה"לביא" היה מתקבל בברכה אילו רק היה קיים המצב הבלתי־אפשרי של העדר כל מסגרת תקציבית, ושל תיקצוב אמריקני יעודי־ספציפי שאיננו קשור לחלוטין לשיקולים כלכליים ישראליים. בכל מסגרת תקציבית אחרת, אמרו אנשי הביטחון, יש לנו כמה פרוייקטים אלטרנטיביים שהם חיוניים לנו יותר ומועילים לנו יותר בשדה הקרב העתידי. מי שמקבל קביעה מקצועית נחרצת זו, מבין, כי ל"לביא" שוב אין ביקוש, אין צרכן ואין תקומה. על יסוד קביעה זו היו ראשי המועצה חייבים לכלכל ביתר־תבונה את ענייני העובדים.

הם היו צריכים, לא כתוכחה לאחר־מעשה אלא מלכתחילה, לנתק את הקשר בין שאלת התעסוקה לבין שאלת המשך הפרוייקט. היה עליהם לומר: אנחנו נתמוך בכל תוכנית שתבטיח תעסוקה לעובדים שלנו. אתם אומרים שאין לפרוייקט תיקווה? אז בבקשה, לפני שאתם מצביעים על חלופות מבצעיות וטכנולוגיות ללביא — עליכם להציג בפנינו את החלופות התעסוקתיות, אחת־אחת, ברחל בתך הקטנה. בדרך זו הם היו כופים על מנהיגי מפלגת העבודה, ועל ראשי ההסתדרות, להצדיק את עמדתם גם בעזרת הצגת החלופות התעסוקתיות.

כך גם היו העובדים מנתקים את עצמם מן הוויכוח העיקרי על הטעם וההגיון בהמשך הייצור. כל עובד היה רשאי אז לקבוע את עמדתו כלפי הפרוייקט, בלא כל קשר לשאלת התעסוקה, ואילו העובדים כולם, מתוך סולידריות, היו מאוחדים בתביעתם להפסקת עבודה חילופית בין אם הפרוייקט מיוצר ובין אם הוא מבוטל.

אילו היו העובדים מציגים עמדה הגיונית זו, הם גם היו משתחררים מן האפוטרופסות הבלתי־הגיונית של הנהלת המפעל — אשר יש לה, באופן טבעי, אינטרסים שונים לחלוטין. למשל: ההנהלה היתה מוכנה להמשיך את הפרוייקט בתנאי ותוך כדי פיטורי מאות עובדים. בדיוק באותו אופן צריכים היו העובדים להסכים להפסקת הפרוייקט — בתנאי, ותוך כדי הבטחת תעסוקת העובדים.

על יסוד איסטרטגיה זו של ניהול מאבק מקצועי גם היה נמנע מן העובדים הצורך, כביכול, להזדהות עם הליכוד ולהפגין נגד מפלגת העבודה. העובדים נקלעו למאבק בין־מפלגתי שלא לצורך, ושלא בהתאם לאינטרסים המקצועיים שלהם, ואני בטוח, שלב רבים מהם איננו שלם עם כך.

על יסוד איסטרטגיה זו גם היו זוכים ליתר אהדה בדעת הציבור: המאבק על זכותו של אדם להתפרנס בכבוד מקובל על רבים מאוד בארץ. לעומת זה, המאבק על ייצור מטוס, שצה"ל מעדיף במקומו אמצעי־לחימה טובים־ויעילים יותר, מקובל רק על מעטים מאוד.

מועצת עובדי התעשיה האווירית עשתה כבר כמעט את כל השגיאות האפשריות עד ליום קבלת ההחלטה. אך טבעי הוא לפיכך, שלאחר קבלת ההחלטה נגררה המועצה הזאת לביצוע השגיאה הקטנה הנוספת, המרגיזה, הקנטרנית, כדי להשלים את מניין שגיאותיה על־ידי חסימת כבישי הארץ והעלאת המתח של נהגים, נוסעים ועוברי־אורח. ראשי המועצה, מכל המפלגות, נכשלו ביצוג האינטרסים של העובדים ולכן הם צריכים להתפטר מייד.

אימת המריטוקרטיה

דווקא אנשי שמאל, המבקשים לעשות את ההשכלה קרדום לחפור בו חברה חדשה, צריכים לעצור מדי פעם ולבדוק את כיוון הדרך אשר בה הם הולכים. אם ההשכלה שהם מבקשים להנחיל לזולתם אינה נועדה בעיקרה להרחיב את אופקיהם של בני האדם, לפקוח את עיניהם, ולהסב להם אושר — אלא היא נועדה כדי לרומם ולהאדיר את האנשים שיש להם יתרון בכושרם להשתמש בהשכלה, כלומר את בעלי מנת המישכל הגבוהה, אוי אנחנו ניצבים בפני בעיה מוסרית לא פשוטה.

נזכרתי בעניין זה בימים אלה של פתיחת שנת הלימודים, לאחר שנפל לידי שוב, אחרי שנים רבות, ספרו של החוקר הבריטי מייקל יאנג "עליית המריטוקרטיה", שראה אור ב־1958. המריטוקרטיה היא שלטון האנשים שניחנו בסגולה אנושית יתרה כלשהי (MERIT). הסגולה שעליה מדבר יאנג היא מנת המישכל. המריטוקרטיה מתוארת על־ידו כחזון בלהות לעתיד, על אודות חברה העוסקת כאחוזת תזזית באיבחון כישורים, כימות הישגים ומדידת ציונים, תוך טיפוח שכבת האינטליגנטים השאפתנים, והשלטתם על החברה כולה.

תיאור המריטוקרטיה מציב אתגר מוסרי ואינטלקטואלי בפני כל מי שאימץ לעצמו דפוסי מחשבה דוגמטיים בדבר עדיפות קני מידה של הישג וביצוע על פני קני מידה של שיוך ושל תכונות־אופי. תיאור זה גם מטיל ספק על המסקנות המתחייבות מסיסמאות כגון "מיצוי הפוטנציאל האישית" ו"שיוויון ההזדמנויות". אם אין מבינים אותן כהלכה. אם מיצוי הפוטנציאל האישית נועד להציב אדם במקום הראוי לו כביכול במערכת הזכויות וטובות־ההנאה בחברה, ואם סיסמת ה"שוויון ההזדמנויות" מתייחסת אך ורק לביטול אי־השיוויון בבעלות על נכסים ואמצעים, אבל לא להשוואת סיכוייהם של בעלי רמות־מישכל שונות, הרי הסיסמאות הללו, מסתבר, משוללות כל תוכן מוסרי. אין מותר למריטוקרטיה על פני האריסטוקרטיה, שהרי אין יתרון מוסרי לקיפוח הטיפשים על פני קיפוח העניים. אחרי הכל, אין זה חטא להיוולד טיפש; בדיוק כפי שאין שום חטא בהיוולדות לעוני. מתיאור בלהותיה האפשריות של חברת העתיד המריטוקרטית מסתברת בעצם הקריאה לניתוק הזיקה בין מערכת הזכויות של בני־האדם, לבין חלקם היחסי בתרומה לעושר הכללי, אפילו כאשר מידת התרומה הזאת נקבעת לא על־ידי עושרם אלא אך ורק על־ידי יכולתם האישית; מנת המישכל שלהם או כל תכונה אישית מורשת אחרת. זהו הכיוון, גם כאשר היעד איננו בר־השגה מחר בבוקר.

לאן נישא את החרפה

משהו מגוחך ומחפיר מאוד [illegible]

האיידס וההטפה הדתית

הופעתו של הרב ד"ר הלפרין ב"מבט שני" שהוקדש להגנה מפני האיידס, היא דוגמה נוספת לצביעות שבהצגת הדברים מנקודת המבט הדתית־יהודית. לפנינו לקח טוב למפיקי ולמנחי דיונים כאלה, מדוע לא רק מיותר, אלא גם מזיק ומסוכן, לצרף רב לכל דיון אורתי — נוהג חסר צידוק שהשתרש במקומותינו מסיבה שאינה ברורה.

הרב הלפרין לא חסך מאמץ להציג את החינוך הדתי כמוסרי וכנכון יותר מהחינוך החילוני, כאשר ההשוואות צרמו גם כמעט שבין העמדת הדברים לנושא עצמו. הוא לא שכח לומר את שאומרים כל עמיתיו — שהיהדות שלו היא הטובה והנכונה, כמו היתה יהדותינו ויהדותם של יותר המשתתפים פחותת ערכים משלו. הצביעות בדבר היא, שאם נכין משדר או דיון בחינוך הדתי, נוכל להוכיח מגרעות כה רבות, שמוטב לו לאדם הדתי שנושא זה לא יועלה כלל.

הגיע הזמן שנבין כולנו, ש"רב" אין פירושו "אדם חכם". רב אורתודוקסי הוא בוגר מוסד דתי, שיש לו ידע בנושאים הלכתיים־דתיים־יהודיים. נקודה. אין לו ידע, בתור שכזה, בתרבות הכללית, אלא אם למד זאת בנוסף, ורק מעטים מהם עושים כן. אין לו גם מושג במהות דתות אחרות, אותן הוא דוחה מראש כשאט־נפש.

יש להזמין רב לדיון אך ורק כאשר דנים בנושא דתי־יהודי. בכל נושא אחר, יש להפסיק להתגמד בפני "רבנים" ולהזמינם אותם לדיונים. התוצאה מהזמנה כזאת תמיד תהיה הטפה צבועה ומיסיונרית בדבר נכונות הדרך האחת, היחידה של יהדות שלהם.

נאוה שמואלי, בת־ים

מוסד אברהמס בלי פיזיותרפיה

עם היפתח שנת הלימודים תשמ"ח בשלושת הגנים הטיפוליים שבבית אברהמס, גילינו להפתעתנו שילדינו לא יוכלו השנה לקבל את הטיפולים בריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת ופיזיותרפיה — בגלל שיתוק כל השירותים הנ"ל בגלל התפטרות של חלק מהעובדים ושביתה של היתר.

ילדינו סובלים מבעיות התפתחות, חלקן חמורות. אי־מתן הטיפולים הדרושים הינו דבר חמור ומסוכן, שכן את הנזק שעלול להיגרם לילדים בגילים אלה לא יהיה ניתן לתקן בגיל מאוחר יותר.

שיתוק הטיפולים נוגע כמובן לא רק לילדי הגנים, אלא גם ליותר עשרות או מאות הילדים שמקבלים טיפולים שונים במסגרת בית אברהמס, ואנו קוראים לראש העיר שלמה להט — לקחת את הטיפול לידיו. אסור שמאבקים מקצועיים שונים יהיו על חשבון ילדינו! הננו תובעים פיתרון מיידי של הבעיה. פתרון הבעיה חיוני ביותר גם כדי להציל את המוסד מהתמוטטות חס וחלילה, דבר שיהווה פגיעה קשה גם ביוקרתה של עירנו. ראש העיר בוודאי מודע לחשיבות הרבה של מוסד מפואר וייחודי זה, בו מטפלים אנשי מקצוע מעולים בילדינו המוגבלים, אזרחי העתיד של העיר.

הורי הילדים בגנים הטיפוליים בית אברהמס

קולנוע בירושלים, הרוב יכריע

מגוחך לחשוב ששורש הבעיה בעניין הקרנת סרטים בשבת, לשכנע את בעלי בתי הקולנוע בירושלים להימנע מהקרנת סרטים בלילות שבת. רק מפגשים על בסיס של הבנה, התאפקות וסובלנות, בכוחם לגשר ולתרום להבנה בין העומדים משני צידי המתרס בוויכוח זה.

הפיתרון לטווח הארוך הוא, שלקראת הבחירות הקרובות למועצת העירייה, כל המחנות הרוחיים יתלכדו ויתאחדו במטרה להיכנס למועצת העירייה עם רוב מוחלט. ורק אז יתאפשר להשפיע ולשנות, באמצעות חקיקת חוקי־עזר מתאימים, השבת וצביונה.

הרוב במועצת העירייה הוא אשר יקבע ויכריע, והוא אשר ייאלץ את המיעוט החילוני בירושלים לקבל בדרך הדמוקרטית את הכרעת הרוב, וממילא תישמר ייחודה וקדושתה של השבת בירושלים.

מרדכי אופיר, ירושלים

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. [illegible]
המערכת

קבוצות צמרת בעונה שעברה נוצחו בפתיחת הליגה הלאומית שלשום ואתמול

האלופה מעדה – מכבי חיפה שקעה בחולון

★ נסים כהן מבית"ר ת"א הכניע בדקה ה־90 את בית"ר ירושלים 1:2 ★ העולה מחולון הפתיעה את מכבי חיפה 0:1

★ נצחונות נאים: מכבי נתניה – בני־יהודה 0:1; מכבי ת"א – שמשון ת"א 1:2; כפר־סבא – הפועל פ"ת 0:1

★ שתי תוצאות תיקו: מכבי פ"ת – הפועל לוד 1:1; הפועל ת"א – באר־שבע 0:0

● טבלה לאומית

1. בית"ר ת"א	1	1	—	—	1־2	3
-. מכבי ת"א	1	1	—	—	1־2	3
3. הפועל חולון	1	1	—	—	0־1	3
-. הפועל כפר־סבא	1	1	—	—	0־1	3
-. מכבי נתניה	1	1	—	—	0־1	3
6. הפועל לוד	1	—	1	—	1־1	1
-. מכבי פ"ת	1	—	1	—	1־1	1
-. הפועל באר־שבע	1	—	1	—	0־0	1
-. הפועל ת"א	1	—	1	—	0־0	1
10. בית"ר ירושלים	1	—	—	1	2־1	0
-. שמשון ת"א	1	—	—	1	2־1	0
12. בני־יהודה ת"א	1	—	—	1	1־0	0
-. הפועל פ"ת	1	—	—	1	1־0	0
-. מכבי חיפה	1	—	—	1	1־0	0

שים לב

מדיבורים למעשים

סוף לברבורי־הקייץ בכדורגל. אתמול החלה העונה במשחקי הליגות הבכירות, הלאומית והארצית. אין יותר משברים. בחודשים הקרובים ייפסקו הויכוחים על זרים וצימצום הליגות. גם בתיאורי הנסים־ונפלאות של כדורגלנינו בבלגיה, בסקוטלנד ובאנגליה יהיה פיחות. ימשיכו, כמובן לנלסן לבריד, בוורן, מאלין וגלאזגו. יקבלו דיווחים אופטימיים, אבל הכותרות לא יהיו עוד על סני עמודים שלמים. כמו בחודש שעבר.

מה אנו מצפים מהעונה הקרובה? ראשית, כדורגל טוב; קהל רב; שלישית, הצלחה באירועים הבין־לאומיים וזכייה בכרטיסים־העלייה למשחקים האולימפיים בסיאול, בעוד שנה. וזה, כמובן, בראשי פרקים.

הכדורגל הישראלי אינו נהנה, כמו בעבר, מעורף יציב של קהל. תנודות הצופים הן לפי הצלחות הקבוצות. כשהקבוצה האוהדה מנצחת — באים, מפסידה — מסתפקים ב"שירים ושערים" ברדיו.

חייב להיות מכנה משותף לקהל ולצופים. יחסי־גומלין. גם קצת נאמנות לאגודות לא תזיק. לא הרשה לחזור כמה שנים לאחור כאשר כדורגלנים לחמו על החולצה והאוהדים חשו קירבה אליהם. אמנם, עידן מודרני אבל קצת נוסטלגיה רק תועיל.

* * *

לא לזלזל בפלבן

משימה קשה לנבחרת הכדורסל שלנו בשלושת הימים הקרובים בעיר הבולגרית פלבן: זכייה באחד משני המקומות הראשונים בטורניר קדם־אירופי מרובע. הערב תשחק ישראל עם פינלנד, מחר עם נורבגיה ומחרתיים עם בולגריה.

אפשר, כמובן, לומר: מי זו פינלנד, או מי זו בולגריה? אני מציע לא לזלזל. בטורנירים כאלה יכול הכל לקרות. מעידה קלה — וחלום השיבה לדרג א' ייגנז. בסוף השבוע, לפני המראת הכדורסלנים לבולגריה, היתה פגישה עם עתונאים. טוב שהכדורסלנים לוקחים את העניינים ברצינות. ספורטאים חשים יותר מהאחרים מה פירושה של אחריות.

נשרנו באליפות אירופה, בחודש יוני בפיראוס, בגלל תמימות. הייתי אומר, טיפשות. רק שיבה לדרג א', כן שונתה שיטת ההתמודדות, תסייע לנו לשמור על המומנטום הבין־לאומי הטוב שלנו. יותר מזה. אז גם נוכל לראות את הנבחרת במשחקים בין־ארציים בארץ, שכן לפי השיטה החדשה יהיה השלב הראשון במשחקי בית־וחוץ.

* * *

הכדוריד – בחצי־הדרך

שוטת־הכדורסל הועתקה גם לכדוריד. כדורסלני מכבי ת"א קיימו את כל משחקיהם בגביע־אירופה עם אלופות בריה"מ תמועצות באולמות ניטראליים בבלגיה. עכשיו יהיה גם המפגש הכפול בין מאי מוסקבה והפועל רמת־גן, בגביע־הפדרציה בכדוריד, מחוץ לגבולות שתי המדינות — בשוויץ.

מצבה של ישראל בכדוריד מסובך. בכדורסל תקענו יתד איתנה בפיב"א. וגם שם אין אנו יכולים לאלץ את הוועדה המארגנת את גביעי־אירופה לכפות את התקנון על הסובייטים.

בכדוריד יש שתי התאחדויות באירופה — מערב ומזרח. בחודש הבא ינסו בקונגרס בבלגיה לאחד אותן ולכלול בה את ישראל. לכן היה צורך לשמור על פרופיל־נמוך. לא להרגיז את מוסקבה. ההתאחדות הבין־לאומית היא, שהציעה את עריכת שני המפגשים בשוויץ.

אנו לא מרוצים, אבל לא היה מה לעשות.

* * *

גם לטדי נמאס

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ביצע ביום שישי צעד יוצא־דופן. הוא הפגין, יחידי, מול משרד ראש הממשלה נגד הסחבת שנוהג יצחק שמיר, מ"מ שר הפנים, בפרשת האיצטדיון בבירה. גם לטדי נמאס כל התרגילים והדחיות, המעוררות גיחוך. אם איש נערץ כמותו עשה מה שעשה הרי שבאו מים עד נפש.

כל תכניות האיצטדיון אושרו ע"י הוועדות המתאימות. חסרה רק חתימת שר הפנים. וכאן מתחילה הבדיחה. תמיד ממציאים איזה פרט שעוד צריך לבדוק. אפילו ה"בוס" של בית"ר ירושלים, ראובן ריבלין, נאמנו של שמיר בתנועת החרות, אינו מצליח לשכנעו לחתום על המסמך הגואל. ש"ס חזקה כנראה יותר אצל שמיר מאשר ריבלין ובית"ר ירושלים.

המצאת נושא הבדיקות כבר הסבה ל"ספורט" במשרד הפנים. פעם זה מגרש חנייה ופעם זה איכות הסביבה. בקיצור, מבלבלים את המוח. בינתיים סובלים אוהדי הכדורגל בבירה שנאלצים לנסוע בשבתות לבלומפילד. משרד הפנים ממשיך לסייע לחילול שבת המוני.

טדי קולק הפגין ביום שישי יחידי, אבל היו עמו כל אוהדי הספורט בבירה, שרוצים לראות סוף־סוף איצטדיון ראוי לשמו בעירם.

● במחזור הבא

ליגה לאומית

מכבי חיפה — בני־יהודה ת"א; הפועל פ"ת — מכבי נתניה; הפועל באר־שבע — הפועל כפר־סבא; שמשון ת"א — הפועל ת"א; בית"ר ירושלים — מכבי ת"א; הפועל לוד — בית"ר ת"א; הפועל חולון — מכבי פ"ת.

ליגה ארצית

בית"ר נתניה — הפועל בת־ים; הפועל יהוד — הפועל חיפה; הפועל רמת־גן — מכבי רמת־עמידר; מכבי שעריים — הפועל ירושלים; מכבי יפו — מכבי יבנה; הפועל עכו — הכח רמת־גן; הפועל חדרה — הפועל טבריה.

שחר בראל כובש את השער הראשון למכבי ת"א לרשת שמשון, לידו: אלון נתן.
תצלום: אריה קנפר

● כדורגל

שתי הפתעות פתחו את הליגה הלאומית בכדורגל, בעונת 1987־88: ביום שישי גברה העולה החדשה, הפועל צבריירים חולון, במגרשה על הקבוצה הגאה של מכבי חיפה — 0:1 ואתמול הדהימה בית"ר ת"א בנצחון של הדקה ה־90 על אלופת־טלאים מבית"ר ירושלים — 1:2.

גם סגנית האלופה, בני־יהודה ת"א, כשלה במחזור הראשון כשנוצחה בנתניה ע"י מכבי נתניה — 1:0. בעונה שעברה לא נוצחו שחקני שכונת־התקווה 29 מחזורים רצופים והפעם מעדו כבר בפתיחה.

מכבי ת"א, בעל יומרות העונה לכתר, קצרה נצחון נאה ברמת־גן על שמשון ת"א — 1:2. במשחק זה אירעה תקרית מצערת ותיק שחקני הליגה, גדעון דמתי, בן ה־36, שבר את אפו.

נצחון גם להפועל כפר־סבא במגרשה על הפועל פ"ת — 0:1.

היו גם שתי תוצאות תיקו: מכבי פ"ת והפועל לוד סיימו 1:1; הפועל ת"א איכזבה בבלומפילד — 0:0 עם הפועל באר־שבע.

המורחק הראשון העונה היה בלם הפועל לוד, יצחק נעמן, ביום שישי בפ"ת.

בסך־הכל הובקעו 11 שערים. למעלה מ־20 אלף צופים חזו בשבעת המשחקים.

עידן 14 הקבוצות בליגה הלאומית יהיה בשני שלבים: הליגה הרגילה ומשחקי הפלייאוף, בהם יתמודדו שמונה הראשונות על כתר האליפות ושש האחרונות נגד הירידה.

השחר עלה מרגלי בראל

מאת אורי שטינבך

מכבי ת"א — שמשון ת"א 1:2 (0:2)
● באיצטדיון ברמת־גן. 8500 צופים. שופט עובדיה בן־יצחק.
● למכבי ת"א הבקיעו: שחר בראל (11, 48). לשמשון שלמה מזרחי (61).
● שחקן מצטיין: שחר בראל (מכבי ת"א).
● מכבי ת"א: מרכוס, מיקי כהן, גולדברג, מנשה שמעונוב, איתן לוי, לולו, צרפתי, גריאני, נתן, טבק (גורדון), בראל (סנדורי).
● שמשון ת"א: חרה, הלוי, בררה, אורי כהן, עובדיה, אפרים שמעונוב, יוסי כהן, הלל, שלמה מזרחי, גדעון דמתי (אדרי), ארמוני (שווילי).

שחר בראל סלל אתמול באיצטדיון רמת־גן מתיחה ברגלי־ימין לקבוצתו, מכבי תל־אביב, בצמר שבכבש לרשת שמשון ת"א — 1:2.

שחר בראל, כאיש־המבצע של מכבי ת"א, הוכיח כי רכש הרבה נסיון בשנת־ההשאלה שלו להכח רמת־גן בליגה הארצית. החלוץ החסון תיעתע בהגנת שמשון פעמים רבות, ורמז כי בעתיד יסבלו מרגלו עוד הגנות רבות בליגה.

אבל שחר לא היה יחידי. היתה זו מכבי ת"א, שעלתה לשדה המשחק כקבוצה מלוכדת, המעודדת מזכייתה בגביע־ליליאן, עם יומרות רבות במאבקי הצמרת.

אלון נתן ומשה גריאני (במחצית הראשונה) גילו יכולת מעולה. הם שלחו קדימה את חבריהם, שסיכנו את שערו של אבי חרה. חיים גולדברג מילא ללא־דופי את החלל שהותיר אבי כהן בעמדת ה"ליברו", והחמצת בעיטת ה־11 שלו לא יכולה לגרוע מאיכותו הטובה.

גם משה מרכוס בין הקורות הוכיח שיפור, לעומת יכולתו במשחקי גביע־ליליאן, וכך הוסיף בטחון להגנתו. איתן לוי, בעמדת המגן השמאלי, הרגיע את חבריו כשהצטיין בעמדה שהותיר דוד אולאי הפצוע.

אם נוסיף את העובדה כי אלי דריקס, חי קרייס ודוד אולאי עדיין לא בהרכב, ניתן להבין שמכבי ת"א תרוץ העונה חזק בצמרת.

שמשון מושתתת על שלד־שחקנים ותיק. היא נראתה מאומקת במשחקה. התקשתה לבנות התקפות והתעוררה רק עם תחילת המחצית השנייה כאשר שלמה מזרחי הצליח לצמק את התוצאה. שמשון סבלה אתמול מפציעה קשה של שני שחקניה: הותיק גדעון רמתי שבר את אפו, וצהל ארמוני פונה עם חשש לשבר ברגלו.

שחר בראל ניצל הזדמנות ראשונה כדי לכבוש בדקה ה־11: אלון נתן הגביה כדור לרחבה, לגריאני, שהמשיך לשחר ששלח כדור־אימים לרשת — 0:1.

שתי דקות למחצית. שוב הגבהה לרחבה. חיים גולדברג הוריד בראשו לשחר בראל שבעט מטווח קרוב את הכדור פנימה — 0:2.

אלון נתן עוד החמיץ בפתיחת המחצית השנייה, לפני ששלמה מזרחי ניצל בדקה ה־51 מסירה של שלמה אררי, ובבעיטה חדה צימק — 1:2.

חלפו 20 דקות. צבי גורדון ממכבי ת"א הוכשל ע"י יוסי כהן ברחבה. חיים גולדברג בעט את כדור ה־11 ימינה, מחוץ למסגרת השער.

היו עוד החמצות מצד שתי הקבוצות, אך הסיכום הוא נצחון צודק למכבי תל־אביב.

מכבי ת"א התאכזבה אתמול מההכנסות. הקבוצה "בנתה" על אוהדי בית"ר ירושלים, אך אלה נשארו בבירה.

דקת אבל לזכר אבי רן — משחקי ליגות הכדורגל נפתחו [illegible] שלשום ואתמול [illegible] בדקת דומייה [illegible] מכבי חיפה [illegible] שנספה [illegible]

מרקו בן־ברוך: הפתעה

מאת נפתלי כהן

הפועל חולון — מכבי חיפה 0:1 (0:0)
● מגרש צבריירים. 3500 צופים. שופט: שיינר.
● להפועל צבריירים הבקיע: מרקו בן־ברוך (66).
● השחקן המצטיין: ביטון (הפועל חולון).
● הפועל צבריירים: ביטון, גיל זיתוני, יעקב כהן, מחלוף, פרחן, אריה אהרונוב (סבטו), (ליברמן), שקרוקה, [illegible]
● מכבי חיפה: [illegible], אהרוני, דוד לוי, אוסמו, מרילי, אבוקרט (שלום קלינגר), בראיילובסקי, ארמלי, עופר מזרחי (מלכה).

מרקו בן־ברוך, שחקן העולה החדשה, הפועל צבריירים חולון, ייזכר היטב אצל כדורגלני מכבי חיפה, וכמובן גם בין אוהדי קבוצתו, כשגרם להפתעה ביום שישי: הוא הבקיע את שער־הנצחון — 0:1.

המשחק נפתח בדקת־דומייה לזכרו של השוער החיפני אבי רן ז"ל. שאול סוירי, יו"ר ההתאחדות לכדורגל, ועו"ד חיים שרון, ראש עיריית חולון, בירכו את הקבוצות.

הפועל חולון זכתה בשלוש הנקודות משתי סיבות עיקריות: שחקניה סגרו כהלכה וכיסו אחד את השני, וכן היו נמרצים ושאפתנים.

החולונים חשפו את מכבי חיפה במערומיה. לחולון הספיקה הזדמנות אחת כדי להבקיע.

שחקני מכבי חיפה הירבו אמנם להחזיק בכדור, תקפו יותר, אולם נסיונותיהם היו שקופים. הם ניסו לפצח את הגנת חולון בהגבהת כדורים מהאגפים ומצאו חבורת לוחמים, בראשות השוער יעקב ביטון המצויין, שקלט, איגרף והרחיק את הכדורים הרבים שאיימו לחדור לשערו. לצידו בלט הבלם אלי כהן, שחקנה בעונות האחרונות של מכבי חיפה, שעשה הכל כדי ל"אכזב" את חבריו לשעבר. הוא הצר בהצלחה רבה את צעדיו של החלוץ זאהי ארמלי, שלא עשה מאומה במשך כל 90 הדקות. בסיום המשחק נישק אלי כהן את מנהל מכבי חיפה, מעין וצעק לעברו: "תודה רבה ששיחררת אותי מהקבוצה".

המאכזב העיקרי במכבי חיפה היה דניאל בראיילובסקי, שמשחקו האנוכי פגם בתנופה הקבוצתית. קרן־האור היחידה במכבי חיפה היה השחקן הצעיר, ראובן עטר, מחליפו של ברוך ממן.

מכבי חיפה פתחה בלחץ על שער חולון. כבר בדקה ה־5 איים בראיילובסקי בבעיטה מרחוק, וביטון העירני זינק והדף את הכדור המסוכן. עטר הספיק להרביץ פה לקורות שער חולון בדקה ה־10 בבעיטה חזקה מ־16 מטר, לפני שבוצעה ההתקפה המסוכנת האחרונה של הפועל חולון בדקה [illegible]. ההתקפה החלה מאיבוד כדור של הבלם החיפני רפי אוסמו, [illegible] חטף את הכדור ה־20 מטר מהרחבה, מסר קצר לאהרונוב שמול השער, גינצבורג בעט מעל למשקוף.

בדקה ה־66 עלתה חולון ליתרון: מאיר הגביה כדור־קרן מימין, וגם עירבוביה ברחבה, הכדור הגיע לבן־ברוך, שמקרוב בעט לשער. הכדור פגע בידו של אוסמו וחדר שער — 0:1.

הרוחות התלהטו. חולון [illegible] ומכבי חיפה תקפה. בדקה [illegible] התרומם הבלם החיפני רפי אוסמו לכדור־גובה, נגח מעל לידי השוער ביטון והכדור חדר פנימה. השופט שיינר, שלא שלט במגרש, [illegible] שהבלם פגע לפני הנגיחה בשוער. חמש דקות לאחר־מכן הכשיל [illegible] כהן את ארמלי ברחבה, ללא תגובת השופט.

שיינר שלף כרטיסים צהובים לעברם של אלי כהן וליברמן [illegible]

גיל זיתוני מחולון בולם את חלוץ מכבי חיפה, זאהי ארמלי. מאחור נראים עופר מזרחי ממכבי חיפה ואלי כהן מחולון.
תצלום: אריה קנפר

המשחק המרכזי

יש נסים בדקה ה־90

מאת יצחק ויסהוף

חנן אזולאי, קפטן האלופה בית"ר ירושלים, לא שיחק אתמול. אזולאי המורחק צפה מהיציע במחדלי חבריו מירושלים שנוצחו 2:1 ע"י בית"ר ת"א. כשיצא בסיום ספג מטר קללות מצד אוהדי בית"ר ירושלים המתוסכלים, שלא השלימו עם הפסד קבוצתם, מה גם שגילתה חולשה רבה.

שחקני בית"ר ירושלים לא יכולים לבוא בטענות לאלילת־המזל על שגזלה מהם נקודת ליגה. האלופה העניקה שי לבית"ר ת"א.

בית"ר תל־אביב — בית"ר ירושלים 1:2 (1:0)
● איצטדיון רמת־גן. 4000 צופים. שופט: צבי שריר.
● לבית"ר ת"א הבקיעו: רוני צמח (67 בבעיטת־11) ונסים כהן (90). לבית"ר ירושלים: גרי ונדרמולן (80).
● שחקן מצטיין: ניסן כהן (בית"ר ת"א).
● בית"ר ת"א: ליברמן, קצב, יעקב כהן, עמר, טורס (ירון כהן), צמח, ניסן כהן, נסים כהן, יוסי אורדי (עמרן), תגר, לביא.
● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, שירזי, שמואלי, אשש, נחמני, דידו, קדוש, שורק, בן־אליהו, רוקמן, ונדרמולן.

בשער נצחון בדקה ה־90, שכנבש מרגליו של נסים כהן, מקבוצה אלופה ניתן היה לצפות ליותר תעוזה במשחקה ולא ברצון להסתפק בתוצאת תיקו. בדקות האחרונות החזירו שחקני בית"ר ירושלים כדורים לשוערם יוסי מזרחי, ממרחקים גדולים, עובדה שגררה קריאות בוז מ־4000 הצופים שהגיעו לאיצטדיון ברמת־גן.

משורות בית"ר ירושלים נעדרו שחקני־מפתח כאורי מלמיליאן, סמי מלכה, אבי כהן, חנן אזולאי והרכש החדש, משה סלקטר, שיערוך את הופעת־הבכורה שלו במדי הקבוצה בשבת הקרובה. היעדרם של הכוכבים מירושלים גרם לבלבול רב במשחק ההגנה של הקבוצה. בה גילה השוער יוסי מזרחי הססנות והוא שגרם לשער השוויון של בית"ר ת"א, כשהכשיל את נסים כהן ברחבה. במערך הקישור של בית"ר ירושלים צר את העין דידו, כל עוד עמד לו כוחו, ואילו רונן רוקמן התרוצץ ללא תכלית.

בית"ר ת"א הפתיעה לטובה, על־אף שלא תקפה כמעט במחצית הראשונה, לבד לדקה ה־35, כשנסים כהן בעט מול מזרחי, שיצא מולו, לגופו של השוער.

במחצית השנייה הסתערה בית"ר ת"א על שער יריבתה ללא הרף, אך סבלה מחוסר מחץ. חלוציה הגיעו להזדמנויות הבקעה מצויינות.

כל זאת לאחר כניסתו של ירון כהן, במקומו של שבתאי טורס (46). ירון כהן סחף את חבריו לעבר רחבת שער בית"ר ירושלים, שם מצאו חלוצי בית"ר ת"א, הגנה מסוררת והססנית. מי שהפעיל את התקפת בית"ר ת"א היה הקשר ניסן כהן, ששב למגרש לאחר שהורשע במכירת משחקים למהמרי טוטו ולא שיחק עונה שלמה.

בדקה ה־67 קיבל נסים כהן כדור־עומק; השוער יוסי מזרחי, יצא, החטיאו, ומנע מנסים כהן להגיע לכדור. השופט צבי שריר הורה ללא־היסוס על הנקודה־הלבנה, והבלם רוני צמח בעט לרשת העליונה — 1:1.

הדקה ה־90. שחקני בית"ר ירושלים ניסו להעביר את השניות האחרונות. הם רצו תיקו אבל דוד לביא הותיר כדור לנסים כהן על קו ה־16. נסים הניף רגל ושלח כדור חזק אל בין חיבורי הקורות — 1:2.

בית"ר ירושלים הוליכה במחצית הראשונה משער נאה בדקה ה־30: דידו, עדיין עם כוח במתניו, שלח כדור קשתי מ־25 מטר לשערו של אבי ליברמן, שוער בית"ר ת"א. ליברמן הדף את כדור־הגובה למשקוף שערו, ועל הכדור החוזר הסתער גרי ונדרמולן שנגח לרשת — 0:1. מייד לאחר השער פרץ דידו בריקוד־סמבה סוער, על רגל אחת — ריקוד שסחט ממנו כנראה את שארית כוחותיו...

שלוש פרמיירות בפ"ת

מאת משה רוזנברג

שני שערים שהודבקו תוך שמונה דקות הביאו לתיקו 1:1 במשחק פ"ת, בין קבוצות מכבי פ"ת והפועל לוד. שלוש "פרמיירות" היו שלשום בפ"ת: השער הראשון העונה מרגלי הפתח־תקואי מאיר כהן, המורחק הראשון יעקב נעמן, בלם הפועל לוד, והמוצהב הראשון, אסי בן־שמעון ממכבי פ"ת.

המאמן האנגלי של מכבי פ"ת, ג'ק מנסל, הציב הרכב צעיר, למרות זאת גילו חניכיו יתרון ברור במחצית הראשונה. הקשר חיים ששעוש ניווט את מהלכי ההתקפה, אולם החלוצים רפי כהן ואסי בן־שמעון החטיאו ממצבים נוחים. כבר בדקה ה־8 ניצב כהן לבדו מול טריקי, התבלבל ובעט לחוץ.

שחקני לוד שפתחו במערך הגנתי, התגלו עד מהרה בכושר גופני לקוי, ולמעשה הפקירו את מרכז המגרש ושחקני פתח תקואי כבר. באחת מהתקפות מכבי פ"ת, בדקה ה־38, הגביה ששעוש כדור־קרן משמאל, ומאיר כהן, שניצב בפינה הרחוקה, נגח מזווית קשה לרשת — 0:1.

מכבי פ"ת — הפועל לוד 1:1 (0:1)
● איצטדיון הפועל פ"ת. 700 צופים. שופט: יצחק בן־יצחק.
● למכבי פ"ת הבקיע: מאיר כהן (38). להפועל לוד: סמרג'ה (46).
● שחקן מצטיין: מקסים טריקי (הפועל לוד).
● מכבי פ"ת: פביאן, מאיר כהן, דניאל, שרון צופין, דאן, אלוכל (רן בן־שמעון), ששעוש (בניה), אלישע לוי, אביטל, אסי בן־שמעון, רפי כהן.
● הפועל לוד: טריקי, יצחק בנורים, נעמן (הורחק), קטשוילי, שלמה חביב, ברדוגו (תורג'מן), שיטרית, יעקב הלל, בן־דמס, מאיה, סמרג'ה, שרביט.

חלפה דקה ורפי כהן בעט מול טריקי חלש לגופו של השוער.

הפגיעות הגופניות הרבות במהלך המשחק הגיעו לשיאן בדקה ה־42: אסי בן־שמעון ספג כרטיס צהוב מהשופט שרק לעבירה ולפתע רץ לעבר בן־שמעון בלם לוד, יצחק נעמן, הלם בו ומייד נשלף לו הכרטיס האדום. את כדור־העונשין ללוד בעט בן־דמס, מ־20 מטר לקורה.

הלודאים הצליחו להשוות דקה וחצי לאחר ההפסקה בעקבות מישגה של השוער עופר פביאן. השוער קלט כדור־גובה ותוך כדי כך התקדם; מבלי להקפיץ את הכדור; השופט פסק על כדור עונשין בלתי־ישיר מ־16 מ', בן־דמס הסיט לסמרג'ה ששיגר "טיל" שפגע במשקוף הפנימי וחדר לרשת — 1:1.

שחקני מכבי פ"ת לחצו לקראת סיום המשחק אולם שוער לוד, מקסים טריקי, עצר את כל הכדורים.

● מלך הסלים

1. שחר בראל (מכבי ת"א)	2
2. בן־ברוך (הפועל חולון)	1
—. ונדרמולן (בית"ר י־ים)	1
—. מאיר כהן (מכבי פ"ת)	1
—. נסים כהן (בית"ר ת"א)	1
—. בני לם (מכבי נתניה)	1
—. שלמה מזרחי (שמשון)	1
—. נזהר (הפועל כפ"ס)	1
—. סמרג'ה (הפועל לוד)	1
—. צמח (בית"ר ת"א)	1

נסים כהן מבקיע שער הנצחון הדרמטי לבית"ר ת"א בדקה ה־90 מול שוקי נחמני מבית"ר ירושלים. מאחור: אלי תגר.
תצלום: אריה קנפר

בני לם הטוב מכולם

מאת דוד בכר

בני לם, קשרה המצטיין של מכבי נתניה, היה אתמול הכדורגלן הבולט והוא גם שכבש את השער הראשון לקבוצתו העונה לרשת בני־יהודה ת"א — 0:1.

במחצית הראשונה היתה הרמה מאכזבת מאוד. שחקני שתי הקבוצות שיחקו בצורה מאופקת ולא הגיעו למצבי־הבקעה נוחים. למעט בדקה ה־40, כשבני לם ניצב יחידי מול שוער בני־יהודה, יעקב אסייג, אך בעט לחוץ.

במחצית השנייה חל שיפור בקצב המשחק. רני עציוני, שחזר העונה למכבי נתניה, ובני לם, השתלטו על מרכז השדה ושלחו שוב־ושוב את החלוצים, יגאל מנחם ושלום תקוה, לעבר שערו של יעקב אסייג.

בדקה ה־46 בעט תקוה מ־16 מטר ואסייג הדף במאמץ רב לקרן. בדקה ה־72 מסר בני לם כדור מצויין ליגאל מנחם, וזה אלכסונית משער בני־יהודה בעט חזק, סמוך לקורה, ולחוץ.

כעבור שלוש דקות נכבש שער־הנצחון למכבי נתניה: יגאל מנחם מסר כדור לבני לם, שהתקדם מעט, חלף על פני סלמן מבני־יהודה, ושיגר כדור קשתי שנעצר רק בקיפולי־הרשת — 0:1.

מכבי נתניה — בני־יהודה ת"א 0:1 (0:0)
● איצטדיון מכבי נתניה. 6000 צופים. שופט: אריה מרוסט.
● למכבי נתניה הבקיע: בני לם (76).
● שחקן מצטיין: בני לם (מכבי נתניה).
● מכבי נתניה: בלדג, חיים לוי (גבאי), חסן, בר, קורן, לם, חלפון, גואטה, עציוני, תקוה, יגאל מנחם.
● בני־יהודה ת"א: אסייג, סלמן (שירזי), אלקבץ, פרי, עלה, מלחי, ממן, אייל חיים, גיא שרעבי, איזנברג, גורדנה.

בדקה ה־84 ניתנה הזדמנות לבני־יהודה להשוות, אך חזי שירזי בעט מקרוב לחוץ.

צהובים נשלפו לרונן גבאי ממכבי נתניה ולרוני פרי מבני־יהודה ת"א.

בכפר־סבא: יופי, מייקל

מאת חיים לוי

שער יקר אותו כבש מאיר נזהר, חלוץ הפועל כפר־סבא בדקה ה־84, לרשת הפועל פ"ת, העניק אתמול נצחון בכורה חשוב למארחים. — 0:1.

שחקני כפר־סבא היו ראויים לנצחונם. נצחון זה הושג ללא כוכבי הקבוצה, מלך־השערים, אלי יאני, ובלם־הרכש, ירון פרסלני. שחקני כפר־סבא חיפו על היעדר השניים במשחק לחימה, וגם בזכות משחקו המצויין של הקשר מייקל יפה, שניווט בכשרון רב את חבריו.

מנגד גילתה הפועל פ"ת משחק חלש, משעמם וחסר תחכום.

במחצית הראשונה לא נראו אירועים מיוחדים, אולם מייד בפתיחת המחצית השנייה הפך המשחק מהיר והפועל כפר־סבא, עם יפה המצויין ואיתן רביבו, השתלטה על מרכז השדה כשחלוצי הקבוצה תקפו גלים־גלים את שערו של ג'רבי.

בדקה ה־64 הצליחו המארחים למשש את יתרונם: רביבו שפרץ במרכז השדה, שלח כדור נפלא למייקל יפה וזה הסיטו לעברו של מאיר נזהר, שלא נכשל ובעט לרשת מעל ידיו של ג'רבי — 0:1.

הפועל כפר־סבא — הפועל פ"ת 0:1 (0:0)
● איצטדיון הפועל כפר־סבא. 3000 צופים. שופט: יאיר שילובר.
● להפועל כפר־סבא הבקיע: מאיר נזהר (84).
● שחקן מצטיין: מייקל יפה (הפועל כפר־סבא).
● הפועל כפר־סבא: שמור, מולר, סימנה, הבקנוביץ, איני, שטיין, אוסיף, [illegible], יפה, מרגוט, רביבו (גרמיזה), שלום, נזהר.
● הפועל פ"ת: רוני ג'רבי, קוושווילי, בורניקר, אלון, קייסי, סאבג (בסון), גיא לוי, חזן, ששוני, לוין, מרכוס (אליהו).

רשתות ריקות ומאכזבות

מאת שלום דגן

3000 הצופים שבאו אתמול לאיצטדיון בלומפילד בשחום רעבים לכדורגל, ציפו לפתיחת עונה מוצלחת יותר מהתיקו 0:0 שהשיגו בעלת־המגרש, הפועל ת"א ויריבתה הפועל באר־שבע. הכנות שתי הקבוצות, ערב פתיחת העונה, הבטיחו רבות אך המציאות טפחה על פני הצופים המאוכזבים.

הסתכר שעל כר הדשא התמודדו שתי קבוצות שכל מטרתן היתה לסיים את המשחק בתיקו.

הפועל באר־שבע יזמה יותר בפתיחת המשחק, כשלחצה את הפועל ת"א לשערה, תוך שפיתחה משחק אגפים נכון. במשך 15 דקות הפעילה באר־שבע לחץ על שערו של אריה אלטר, לאחר כרבע שעה התאוששה הפועל ת"א והמשחק הפך לדו־צדדי אבל משעמם. נסיונות ההבקעה היו נאיביים, וחלוצי שתי הקבוצות כמעט שלא הטרידו את השוערים.

במחצית השנייה הוכנסו שלושה משחקני נבחרת הצעירים של ישראל, גיל ססמורטס וצחי אלטיט מהפועל באר־שבע ואבי בן־עזרא בהפועל ת"א. ססמורטס היה המשבצע מבין השלושה שהוכיחו כי טמון ברגליהם כשרון גדול.

האירועים במשחק היו מעטים. בדקה ה־10 בעט מאיר עזרן מבאר־שבע מהאוויר לחוץ. כעבור דקה שלח הבאר־שבעי צרפתי ממטר אחד לגופו של אריה אלטר, שהדף, על הכדור החוזר הסתער אלי ויצמן, שניצב חופשי אך בעט בפזיזות, ואלטר קלט.

בדקה ה־25 ביצעה הפועל ת"א התקפה מתוכננת. הכדור בא באוויר מרגלו של מיקי בן־שיטרית לראשו של בני רובין, שנגח לרחבת באר־שבע. והכדור הורחק בשנייה האחרונה.

במחצית השנייה גילה גיל ססמורטס יכולת נאה בפתיחה אך בהמשך דעך.

השופט עובדיה צבי פסל בדקה ה־62 שער של בני רובין מהפועל ת"א בטענת נבדל.

הפועל תל־אביב — הפועל באר־שבע 0:0
● איצטדיון בלומפילד ביפו. 3000 צופים. שופט: עובדיה צבי.
● שחקן מצטיין: אריה אלטר (הפועל ת"א).
● הפועל ת"א: אלטר, עמר, סגל, אקוניה, חלפון, אלי כהן, זאנה, דאנן, רפי שמואל (בן־עזרא), בן־שיטרית, רובין, [illegible].
● הפועל באר־שבע: אנטמן, בן־יחמו, ויידי, אילון, גונן, ראחן, חזן, עזרן, צרפתי (אלטיט), אוחנה, ויצמן (ססמורטס).

● דרור עוזרי מגלגלי־הצץ הצליח לנצח בסוף השבוע במירוץ אופניים שהיה בכביש גהה, לאחר שעבר 10 ק"מ ב־15.06 דקות, לפני טל שידלינסקי, מגלגלי־הצץ גבעתיים — 15.08 דקות.

פתיחה מושרת של הליגה השנייה

רק יבנה ניצחה מבין היורדות לארצית

● ארצית

משחקי הליגה הארצית בכדורגל נפתחו שלשום ואתמול בקול־ענות־חלושה. מבין היורדות מהלאומית לארצית ניצחה רק מכבי יבנה — 1:2 נגד מכבי שעריים. שתיים האחרות סיימו בתיקו בחוץ: מכבי יפו 0:0 נגד הכח רמת־גן, ובית"ר נתניה 1:1 בחדרה.

שלוש קבוצות ניצחו 0:1 בביתן: הפועל חיפה את הפועל בת־ים; הפועל טבריה את הפועל עכו והפועל ירושלים את הפועל רמת־גן.

מכבי רמת־עמידר נפרדה 1:1 עם הפועל יהוד.

הליגה ארצית
(אחרי המחזור הראשון)

1. מכבי יבנה	1־2	3
2. הפועל חיפה	0־1	3
—. הפועל טבריה	0־1	3
—. הפועל ירושלים	0־1	3
5. בית"ר נתניה	1־1	1
—. הפועל חדרה	1־1	1
—. הפועל יהוד	1־1	1
—. מכבי עמידר	1־1	1
9. הכח רמת־גן	0־0	1
—. מכבי יפו	0־0	1
11. מכבי שעריים	2־1	0
12. הפועל בת־ים	1־0	0
—. הפועל עכו	1־0	0
—. הפועל רמת־גן	1:0	0

הפועל חיפה — הפועל בת־ים 0:1 (0:1)

שער־נגיחה שכבש רוני מלכה, חלוץ הפועל חיפה, בדקה ה־28, לאחר הגבהה מימין של המגן גיא ברק, העניק להפועל חיפה נצחון ביתי על העולה החדשה, הפועל בת־ים — 0:1.

כתבנו יוסף גלזר מציין כי המחצית השנייה התנהלה ביתרון ברור של הפועל בת־ים, שתקפה ללא־הרף, אך חסרה תכליתיות ליד שער הפועל חיפה. ההחטאות הגיעו לשיאן בדקה ה־89, כאשר האורח יוסי נחום החמיץ שלוש פעמים, בזה אחר זה, ממטרים ספורים.

שפט יעקב ממן, לעיני 3000 צופים, בקרית־אליעזר.

הפועל ירושלים — הפועל רמת־גן 0:1

יעקב (שוקו) נומדר, חלוץ־הרכש של הפועל ירושלים, פרץ אתמול שער ראשון בנצחון הביתי הצודק — 0:1 על הפועל רמת־גן.

הירושלמים, בניצוחו של הקשר מישל דיין, היו ראשונים לכל הכדורים, גילו עדיפות, אולם את יתרונם הכדור במחצית הראשונה תירגמו רק בדקה ה־40: מישל דיין המעולה העביר כדור־רוחב, הגנת הפועל רמת־גן התקשתה להרחיק ושחקן רמת־גן בעונה שעברה, נומדר, קבע מקרוב — 0:1.

בשלהי המשחק ניסו שחקני הפועל רמת־גן להשוות, אולם שוער ירושלים, אורי טויסה, גילה יכולת טובה בין הקורות.

שפט עמית קליין, לעיני 1500 צופים, בימק"א.

הפועל חדרה — בית"ר נתניה 1:1

שני שערים מהירים תוך שש דקות בפתיחת המשחק חילקו את הנקודות במשחק הביתי של הפועל חדרה, מול היורדת מהלאומית, בית"ר נתניה — 1:1.

כבר בדקה ה־8 ניצל קשר בית"ר נתניה, זאב שטולברג, טעות בהגנת חדרה וקבע מקרוב — 0:1. חלפו שש דקות והחדרתי אהוד ואנה, הטוב במגרש, שלח כדור־עומק לעבר החלוץ המסוכן, מג'די אבר־מוך, וזה מעשרה מטרים הישווה ל־1:1.

במחצית השנייה תקפו החדרתים ללא־הרף, אולם החלוצים חסרו רגל מסיימת למרות המצבים הטובים שניתנו להם.

שפט שלמה שחר, לעיני 300 צופים, בחדרה.

מכבי יבנה — מכבי שעריים 1:2

צמד שערים של ציון יעקב, קשר מכבי יבנה, היקנה לקבוצתו, היורדת מהלאומית, נצחון ביתי — 1:2 על מכבי שעריים.

שחקני יבנה היו ראויים לנצחון. הם גילו עדיפות, ובדקה ה־37 הוליכו — 0:1 משערו של ציון יעקב בנגיחה.

רק במחצית השנייה התנהל משחק שקול יותר ובדקה ה־75 הצליחו שחקני שעריים להשוות: שמחה גד הוכשל ברחבת שער היריב והשופט סבי אלנקוה (מצויין) הורה לעבר הנקודה הלבנה. אהוד עידן הישווה ל־1:1.

את שמחת שעריים קטע ציון יעקב כעבור 60 שניות כשניצל עירבוביה וקבע מקרוב 1:2 למכבי יבנה.

הכח רמת־גן — מכבי יפו 0:0

במשחק שקול, חלש ומאכזב, נפרדו מכבי יפו, היורדת מהלאומית, והכח רמת־גן, בתיקו ללא שערים.

עם המאוכזבים היה גם כתבנו יוסי חכם, שחזה בשני אירועים בלבד. בדקה ה־2 העביר יגאל רזאל מהכח כדור־רוחב, ועופר שלום החמיץ שער בטוח. החטאה נוספת נרשמה בדקה ה־53. הפעם נכשל דני כהן מהכח מול אברהם נמרוד, שוער מכבי יפו.

היחידי שבלט במכבי יפו היה הבלם יצחק לוי, שהיה מעוז־ההגנה.

שפט דוד יוסף, לעיני 1000 צופים, בוינטר.

הפועל טבריה — הפועל עכו 0:1

יוסי שמריה, חלוץ־הרכש של הפועל טבריה, הבקיע אתמול את שער־הנצחון — 0:1 מול הפועל עכו.

דווקא האורחים מעכו גילו עדיפות כשחלוצם הלל קפלן החטיא שני שערים בטוחים, אחד בכל מחצית.

שער־הנצחון הובקע בדקה ה־67: מאיר עמור העביר כדור־רוחב ויוסי שמריה שהגיח, בעט מעשרה מטר והכניע את השוער העכואי הצעיר אייד ברכרה, בן ה־16.

שפט יוסף שועי, לעיני 1000 צופים, בטבריה.

מכבי עמידר — הפועל יהוד 1:1 (1:1)

קבוצות מכבי רמת־עמידר והפועל לוד סיימו ביום שישי את משחקן ברמת־עמידר בתיקו 1:1. כתבנו יוסף חכם מדווח שיהוד כבשה שער ראשון העונה בכל הליגות כבר בדקה ה־7: אלי פרנקו ודיים כדור־עונשין מ־25 מטר, הכדור פגע בהגנת עמידר ויורם אורן הכניע את השוער אשר סימנטוב — 0:1.

המארחים מעמידר הגיבו בהתקפות וכבר בדקה ה־21 שוויון: עזרא אליהו שיגר כדור־קרן, הגנת יהוד הדפה ועומר עזוסי בעט לרשת מ־16 מטר — 1:1.

במחצית השנייה לחצה עמידר ללא תוצאות. בשורותיה איכזב שחקן־הרכש ממכבי ת"א, ירון גוזלי. ב־10 הדקות האחרונות שותף בהרכב עמידר עמוס דריקס, אחיו של כדורגלן מכבי ת"א, אלי דריקס.

שפט רחמים שאשו, לעיני 400 צופים, ברמת־עמידר. הוא שלף כרטיסים צהובים לעברם של רחמים שלום מעמידר ורונן בן־עזרא מיהוד.

אליפות רומא תסתיים היום בסימן של עליונות מזרח־גרמניה

לואיס וג'וינר — אלופי הרוחק

המזרח־גרמני פוס ניצח בקרב־עשר ★ בובקה ראשון ללא מאמץ במוט ★ זהב גם לנורבגיה, איטליה ובולגריה ★ שלושה אתלטים זכו בשתי זהב: בזהב: מזרח־גרמניה — 9; בריה"מ — 7; ארה"ב — 6 ובולגריה — 3

קארל לואיס — קפיצה מצויינת למדליית־זהב ברומא
תצלום: איי. פי.

שרות „על־המשמר"

סוף שבוע מרתק היה באליפות העולם באתלטיקה ברומא. שיאי עולם לא היו אבל התנהלו מאבקים סוערים. במיוחד בלטו אתלטי מזרח־גרמניה, בריה"מועצות וארצות־הברית. אבל גם נורבגיה, בולגריה ואיטליה זכו בזהב.

האליפות תסתיים היום במאבק, במיוחד במירוצי־השליחים.

הסובייטית טטיאנה סמולנקו, האמריקנית ג'קי ג'וינר־קרסי והאיטלקי פרנצ'סקו פאנטה זכו בסוף השבוע במדליית־זהב שנייה.

האמריקני קארל לואיס ניצח אמש בקפיצה לרוחק בהישג מצויין — 8.67 מ' — הרחק משיאו העולמי של בן־ארצו בוב בימון — 8.90 מ'.

שני היה הסובייטי רוברט אמיין, בעל הישג הטוב ביותר העונה (8.86) — 8.53 מ' ושלישי האיטלקי ג'ובאני אבנגליסטה — 8.38 מ'.

פרנצ'סקו פאנטה הצהיל את היציעים כאשר זיכה את איטליה במדליית־זהב שנייה בנצחו בריצת 3000 מ' מכשולים בשיא אליפות המתקרב לשיא העולמי של הקנייתי קונו כשקבע 8:08.57 דק', לפני מלצר ממזרח־גרמניה וואן־דייק מבלגיה. הקנייתי אמבואי שהיה מועמד למדליה מעד באחת המשוכות. פאנטה נטל קודם־לכן זהב בריצת 10.000 מ'.

המזרח־גרמני ווידה ניצח בהליכה למרחק 50 ק"מ בזמן שיא — 3 שעות, 40 דקות ו־53 שנ'. הוא הקדים את בן־ארצו וייגל ואת הסובייטי ויינקו.

טטיאנה סמולנקו מבריה"מ ניצחה גם בריצת 1500 מ' בזמן של 3:58.57 דק' והקדימה את הילדגרד קורנר ממזרח־גרמניה ואת סנדרה גאסר משוייץ. סמולנקו ניצחה קודם־לכן בריצת 3000 מ'.

בקפיצה במוט ניצח סרגיי בובקה מבריה"מ — 5.85 מ', לפני טרי ויניארון מצרפת ורודיאן גאטולין מבריה"מ.

נטליה ליסובסקאייה מבריה"מ ניצחה בהדיפת כדור־ברזל — 21.24 מ', לפני קאטרין ניימקה ממזרח־גרמניה — 21.21 מ' ואינס מולר ממזרח־גרמניה — 20.76 מ'.

למזרח־גרמניה 9 מדליות־זהב, לפני בריה"מ — 7, ארה"ב — 6 ובולגריה 3.

בחצי־גמר מירוצי־השליחים 4×100 מ' לנשים השיגה ארה"ב את הזמן המהיר ביותר — 41.96 שנ', לפני מזרח־גרמניה, שיאנית העולם.

פוס — מלך האתלטים

בתחרויות יום שישי חולקו חמש מדליות. מזרח־גרמניה נטלה שתי מדליות־זהב, ארה"ב, בולגריה ונורבגיה — 1 כל־אחת.

טורסטן פוס ממזרח־גרמניה, שצבר 8680 נקודות בקרב־10, הקדים ב־128 נקודות את המערב־גרמני זיגי וונץ. שלישי היה הסובייטי טרנובצקי — 8375 נקודות.

השיאן העולמי, האלוף העולמי והאלוף האולימפי, הבריטי דיילי תומפסון, בן ה־29, ששלט במשך שמונה שנים והיה „מלך האתלטים", סיים במקום ה־9. הוא אמר לאחר כשלונו: „אתם תראו, עוד אחזור ואצליח אפילו לשבור את שיאי העולמי".

גם יריבו המושבע של תומפסון, המערב־גרמני היגסן, פרש מהתחרות בשלב מוקדם בגלל פציעה בקפיצה לגובה.

מדליית־זהב שנייה הוענקה למזרח־גרמניה ביום שישי ע"י זורק הדיסקוס יורגן שולט, השיאן העולמי, שהסתפק הפעם ב־68.72 מטר, לפני ג'ון פאוול מארה"ב — 66.22 ורליס מקובה — 66.02 מטר.

ארה"ב זכתה שלשום במדליית־זהב ע"י ג'קי ג'וינר־קרסי, האתלטית מספר 1 בעולם, שקפצה לרוחק — 7.36 מ', והקדימה את הסובייטית ולסקאייה — 7.14 מ'. רק במקום שלישי דורגה הייקה דרשלר ממזרח־גרמניה — 7.13 מ'. דרשלר, שותפתה של ג'וינר בשיא העולמי, נאלצה לפרוש לאחר הקפיצה הרביעית, כשמתחה שריר.

בולגריה זכתה במדליית־זהב שלישית ע"י שיאנית העולם גינקה זאגורצ'בה שרצה 100 מ' משוכות ב־12.34 שנ', והקדימה את שתי המזרח־גרמניות, אויבל — 12.44 שנ' ואושקנט — 12.46 שנ'. שיאנית העולם הקודמת, דונקובה מבולגריה, סיימה רביעית.

נורבגיה זכתה במדליית־זהב ראשונה על־ידי אינגריד כריסטיאנסן, שניצחה בריצת 10.000 מ' — 31:05.85 דק', לפני זוכייבה מבריה"מ — 31:09.40 ואולריך ממזרח־גרמניה — 31:11.34 דק'.

היום בטלוויזיה

17.30 — גובה, גברים, גמר.
17.30 — מרתון, גברים, זינוק.
18.00 — 4×100, נשים, גמר.
18.20 — 4×100, גברים, גמר.
18.30 — כידון, נשים, גמר.
18.50 — 1500, גברים, גמר.
20.00 — 5000, גברים, גמר.
20.30 — 4×400, גברים, גמר.

מירוצי־שליחים יסיימו האליפות ברומא

אליפות העולם באתלטיקה תסתיים היום ברומא בתשעה מקצועות, מהם ארבעה מירוצי־שליחים.

● גברים: קפיצה לגובה, ריצת 1500, ריצת 5000, מרתון ומירוצי־שליחים 4×100 ו־4×400.

● נשים: הטלת כידון ומירוצי־שליחות 4×100 ו־4×400 מ'.

● טניס

מכבי רחובות — הפועל צהלה 2:4

במשחקי הליגה הלאומית בטניס נערכו בסוף השבוע שני מחזורים. הפתעה היתה בנצחונה של מכבי רחובות על הפועל צהלה — 2:4. מכבי ת"א ממשיכה להוליך, לאחר שניצחה את מכבי רחובות — 2:4.

יתר התוצאות: הפועל ת"א — הפועל ירושלים 1:5; אס"א ת"א — מכבי הצפון ב' 3:3; מועדון הכרמל — הפועל צהלה 2:4; הפועל ירושלים — מכבי הצפון א' 2:4; מועדון הכרמל — מכבי הצפון ב' 2:4; אס"א ת"א — הפועל ת"א 2:4.

הפועל ת"א — מכבי נתניה 79:115

במשחק מבחן בכדורסל שנערך אתמול באולם הפועל ת"א הכניעה קבוצת הפועל ת"א את העולה החדשה, מכבי נתניה — 79:115, לאחר 31:42 במחצית.

הירבו לקלוע להפועל ת"א: טאונס 34; אמסלם 21; דלול 18 וולוטיקמן 16. למכבי נתניה: רובינזון 18, וגיילון 15.

אליצור נתניה — אליצור רמלה 68:115

הירבו לקלוע לאליצור נתניה: חווה וייסמן 28, אור גורן 19 ונברסון 18. לאליצור רמלה הירבו לקלוע: מקנוי 29 ווכסטר 15.

כרטיסו של ויקי פרץ נלקח

מאת יוסף חכם

כוכב הכדורגל ויקי פרץ, מי שהופיע מעבר בנבחרת ישראל, במכבי ת"א, בקבוצות שטרסבורג וראן הצרפתיות, פתח ברגל שמאל קריירה חדשה בקבוצת מכבי רמת־חן מליגה ג'.

פרץ כבש שלושה שערים בנצחון קבוצתו — 2:4 על בית"ר בית־דגן בגביע־המדינה. אך לאחר 90 דקות נטל השופט את כרטיס־הליגה שלו בטענה כי כוכב הכדורגל התנהג בצורה בלתי־ספורטיבית. במהלך המשחק ספג ויקי פרץ כרטיס צהוב.

פרץ אמר: „חבל ששופטים כאלו נמצאים בליגות הנמוכות. אם הייתי יודע שיש שופטים כאלו לא הייתי משחק"...

● נוער

האלופה גברה על מחזיקת הגביע

משחקי המחזור הראשון בליגה הלאומית לנוער בכדורגל הוכרעו כולם. האלופה, הפועל באר־שבע, גברה על מחזיקת הגביע, הפועל חיפה — 1:2.

יתר התוצאות: הפועל ירושלים — מכבי חיפה 3:1; מכבי פ"ת — בית"ר נתניה 0:2; בית"ר ירושלים — הפועל אשדוד 1:0; מכבי ת"א — מכבי יפו 0:0; הפועל ת"א — נוה־יוסף חיפה 0:1; הפועל כפר־סבא — הפועל פ"ת 2:4; מכבי נתניה — בני־יהודה ת"א 1:0.

● הניחוש הנכון

1.	הפו. חולון – מכבי חיפה	1
2.	מכבי פ"ת – הפועל לוד	x
3.	בית"ר ת"א – בית"ר ים	1
4.	מכבי ת"א – שמשון ת"א	1
5.	הפו. ת"א – הפועל ב"ש	x
6.	הפועל כפ"ס – הפועל פ"ת	1
7.	מכבי נתניה – בני־יהודה	1
8.	הפו. חדרה – בית"ר נתניה	x
9.	הפו. טבריה – הפועל עכו	1
10.	הכח רמת־גן – מכבי יפו	x
11.	מכבי יבנה – מכבי שעריים	1
12.	הפועל ים – הפועל ר"ג	1
13.	מכבי עמידר – הפו. יהוד	x
14.	הפו. חיפה – הפועל בת־ים	1

משחקי דרגה ב' באליפות אירופה מתחילים היום בפלבן

ישראל — במאבק חשוב עם הפינים, שיבואו רק היום

בהיעדר היריב חסר מידע לווינקרנץ על נבחרת פינלנד ★ החמישייה: אלימלך, ברקוביץ, ג'מצ'י, מרסר ולאסוף ★ האולם — „סאונה פינית"

● כדורסל

מאת משה כהן, מיוחד ל„על־המשמר"

פלבן. — נבחרת ישראל בכדורסל תפתח היום ב־6.30 אחה"צ את משחקי טורניר האתגר (אליפות אירופה דרגה ב'), כשתתמודד עם פינלנד, באולם הלא־נוח בפלבן, ששחקני הנבחרת הישראלית כינוהו „סאונה פינית".

מאמן נבחרת ישראל, משה וינקרנץ, המודע לתנאים הלא־נוחים השוררים בעיר הבולגרית אמר: „התנאים לא נוחים, אך אנו משתדלים לא להתעסק בכך, אלא להתרכז במשחק. אני, יחד עם השחקנים, מקווים לפתיחה ביד־ימין".

הפינים עדיין לא הגיעו לפלבן. מארגני הטורניר מסרו כי יבואו רק היום בשעות הצהריים — שעות ספורות לפני שריקת־הפתיחה למשחק. עובדה זו מונעת, כמובן, מוינקרנץ „לרגל" אחריהם.

„המטרה היא להפעיל את הגבוהים, מרסר ולאסוף, מתחת לסל. עובדה שתאפשר לנו ליצור יתרון כבר בפתיחה. יחד עם מרסר ולאסוף יפתחו בחמישייה גם ברקוביץ, ג'מצ'י וישראל אלימלך" — הדגיש וינקרנץ.

בתום משחקה של ישראל יעלו על המשטח נבחרות בולגריה ונורבגיה.

הבולגרים לא חיכו

הנבחרת הישראלית עברה מסע־של־תלאות עד שהגיעה לפלבן. בנמל־התעופה של מינכן היתה אמורה הנבחרת לפגוש במיקי ברקוביץ, שאמור היה לחכות. מיקי לא מצא את חבריו, ורק חמש דקות לפני הטיסה לסופיה פגש בישראלים ליד דלפק חברת התעופה הבולגרית.

בנמל־התעופה בסופיה התברר לישראלים כי איש מהוועדה המארגנת לא טרח להקביל את פניהם. גם אשרות־הכניסה לבולגריה לא סודרו, וכך נאלצה המשלחת הישראלית להמתין שעתיים עד להסדרת האשרות. כל שחקן שילם 20 דולאר.

לאחר־מכן התברר כי מזוודתו של הווארד לאסוף, עם ציוד הספורט שבה — אבדה.

בסופיה שורר חמסין. עובדה זו אילצה את הכדורסלנים לתפוס פינה מוצלת כדי להחליף בגדים, שהיו ספוגים זיעה. גם האוטובוס הלא־ממוזג לא תרם להרגשת המעיקה.

לא מצאו נעלים ללאסוף

עם הגיעם לפלבן שוכנו הישראלים במלון מבודד, מחוץ לעיר. הנבחרת קיימה אימון ראשון ביום שישי, ושני אימונים אתמול. הווארד לאסוף שאל את נעליו של עופר פליישר, הגדולות עליו בשני מספרים.

לאסוף הסתפק באימוני־קליעה מאחר שהתקשה לנוע בחופשיות. הנסיונות לארגן לו נעליים עלו בתוהו.

מי שהחמיץ את אימוני אתמול היה ארי רוזנברג, שומר־השבת, וזאת למורת־רוחו של המאמן וינקרנץ.

המארגנים עושים מאמצים לארח את הנבחרת בצורה נאה. התנאים הבסיסיים קשים. כך היתה התרוצצות ממושכת עד שנמצאו 40 בקבוקי קוקה־קולה עבור השחקנים הישראלים.

אין כרטיסים

בתחום התקשורת עם המארגנים חל שיפור לאחר שמלווה מקומי דובר עברית, הוצמד לנבחרת שלנו.

כמה תיירים ישראליים, השוהים בבולגריה, פנו לועדה המארגנת בבקשה לכרטיסים למשחקיה של ישראל. בקשתם של הישראלים העלתה חרס. לא נותרו כרטיסים.

מאמן נבחרת פולין בכדורסל, אנדריי קוחה, הגיע לפלבן כדי לחזות במשחקים. קוחה סבור כי נבחרתו תתמודד עם ישראל בשלבים הבאים של אליפות אירופה, דרגה א', והוא הגיע לפלבן לצבור מידע ולהתרשם.

עשרת הכדורסלנים בבולגריה

● דורון ג'מצ'י (מכבי ת"א), קשתן, בן 26, גובה — 1.98, 106 משחקים בין־ארציים.
● ישראל אלימלך (הפועל חולון), בן 27, גובה — 1.86, 41 משחקים.
● מיקי ברקוביץ (מכבי ת"א), בן 33, גובה — 1.92, 41 משחקים.
● דב הנפלר (הפועל הגליל־העליון), בן 20, גובה — 1.98, 10 משחקים.
● האוורד לאסוף (הפועל ת"א), בן 32, גובה — 2.10, 65 משחקים.
● חן ליפין (מכבי ת"א), בן 22, גובה — 1.82, 55 משחקים.
● אבי מאור (הפועל חולון), בן 27, גובה — 1.97, 12 משחקים.
● לאוראן מרסר (הפועל ת"א), בן 30, גובה — 2.09, 43 משחקים.
● עופר פליישר (הפועל הגליל־העליון), בן 21, גובה — 2.10, 37 משחקים.
● ארי רוזנברג (מכבי חיפה), בן 24, גובה — 1.90, 47 משחקים.

השיבה לדרג א' תלויה רק בנו

המיפגש היום עם פינלנד — משחק־מפתח ★ ישראל מכירה היטב את יריבותיה העיקריות מפינלנד ובולגריה ★ נורבגיה — אלמונית

מאת ישראל פז

כדורסלני נבחרת ישראל יוטלו הערב לקלחת־הרותחת של משחקי דרג ב' באליפות אירופה בבולגריה. המשחק הראשון, נגד פינלנד, יקבע במידה רבה את מידת הצלחת נבחרתנו. ההערכה היא שהמיפגש עם פינלנד הוא המפתח. אם ננצח בו נבטיח במידה רבה את עליותנו.

פרשת־ה„שלומים" העיבה בסוף השבוע על הנבחרת, בטרם המריאה לפלבן, שם ייערך הטורניר. היא לא צריכה למנוע את חובייה בכרטיס־העלייה. וההצלחה תלויה רק בנו.

שתיים משלוש הנבחרות אנו מכירים היטב. התמודדנו עמן בשנה שעברה באנטורפן, בדרג ב'. ניצחנו אז את בולגריה — 68:76, ואת פינלנד — 69:87.

ה„רומן" שלנו עם בולגריה נמשך מאז החלה נבחרת ישראל בהתמודדויות הבין־ארציות שלה.

קיימנו עם הבולגרים 16 משחקים בין־ארציים, מבסגרות שונות, מהם ניצחנו ב־6 וב־10 הפסדנו.

במיפגש הראשון שלנו עם בולגריה, באליפות אירופה במוסקבה ב־1953, חוללנו סנסציה. בולגריה היתה אז נבחרת־עליה באירופה. ישראל היתה אלמונית. ניצחנו — 48:61. אחר־כך המשכנו במאבקים נגד כוכבי נבחרת בולגריה, כמו מירצב, ברצ'וכסקי, האחים פאנוב, כריסטוב, גולומיב ואחרים. אנו מכירים את כוכבי בולגריה של היום. המסוכנים ביניהם הם אפטימוב ואמיוריקוב. השחקן מספר 1 של בולגריה, גלושקוב, לא ישחק מאחר שהופיע בעונה שעברה באן.בי.איי.

יהיה קשה לנצח את בולגריה בביתה, אבל אין זו משימה בלתי אפשרית.

נבחרת שאפתנית

גם את פינלנד אנו מכירים מאותה אליפות אירופית במוסקבה ב־1953. הכנענו אז את הפינים — 36:60. עם פינלנד קיימנו 13 משחקים בין־ארציים. המאזן הוא 10־3 לישראל. התקופה הזוהרת של פינלנד היתה בשנות השישים, כאשר כיכבו בנבחרתה האחים קארי ומרטי לימו, פילקאבארה והאחרים. כיום זו נבחרת ללא כוכבים זוהרים. אולם השחקנים הסקנדינביים שאפתנים מאוד, נוקשים במשחקם וישראל תצטרך להתעלות הערב כדי לנצחם. אסור, חלילה, לזלזל ביריב.

הנבחרת השלישית היא נורבגיה. הכדורסל במדינה זו אינו מפותח. נורבגיה מופיעה לעתים רחוקות באירועים אירופיים. קיימנו נגדה משחק אחד, בטורניר הקדם־אולימפי בעיר השוויצרית ג'נבה ב־1980. לא התקשינו לנצח — 71:100.

משחק יעיל, תיאום קבוצתי ולחימה טובה יסייעו לנבחרת לחזור לדרג הראשון, ואז צפויה לה תקופה מעניינת באליפות אירופה עם שינוי שיטת המשחקים ואימוץ משחקי בית וחוץ בשלב הראשון. אז גם נוכל לראות ביד־אליהו נבחרות עלית מאירופה והדבר יתרום להגברת ההתורה לנבחרת.

נבחרת הנשים לגמר האירופי

ישראל־בלגיה 54:73

שרות „על המשמר"

נבחרת הנשים של ישראל בכדורסל הבטיחה אמש את עלייתה לגמר אליפות אירופה, לראשונה מאז 1950 לאחר שניצחה את בלגיה — 54:73 (15:33).

נשות ישראל היטיבו לשחק ולנוכחן קלעו: ענת דרייגור ואלומה גורן 19 נקודות כ"א, אורלי גרוסמן 17, לימור מזרחי 15 ורונית דיאמנט 3.

ביום שישי נוצחה ישראל ע"י מערב־גרמניה החזקה — 90:71.

הערב תתמודד ישראל נגד פורטוגל במשחק שינעל מוקדמות אליפות אירופה.

● אלוף העולם במשקל חצי בינוני המתאגרף לויד הוניגן נזקק ל־40 שניות כדי להכריע בנאוק־אוט את האמריקני ג'ין האצ'ר. הקרב היה במרבייה, ספרד.

שני הפסדים לחולון הולנד

שרות „על המשמר"

קבוצת הכדורסל של הפועל חולון, המשתתפת בטורניר בין־לאומי בעיר ההולנדית סרטוגנבוש, נחלה בסוף השבוע שני הפסדים.

ביום שישי נוצחו החולונים ע"י הקבוצה האיטלקית ברלוני טורינו — 83:76 (46:39), כאשר ג'ו דאוסן קלע 27 נקודות, וקני אורנג' 15.

אמש נוצחה הפועל חולון ע"י הקבוצה השבדית למינגה — 79:77 (47:37). במשחק זה קלעו לחולון: ג'יימס טקי 24, דאוסן 19, כוגין 14, אורנג' 12, בורמור 4, ויסמן 2 ומולכו 2.

הערב תתמודד הפועל חולון נגד הקבוצה ההולנדית דן בוס.

צ'לסי הפכה פיגור של 3:1 לנצחון 3:4

קווינס־פארק התבססה בפיסגה — 0:1 נגד צ'ארלטון ★ קלמנס עצר בעיטת־11 במשחק טוטנהאם נגד אברטון

הצלחה רבה היתה בשבת, במחזור השישי בליגה האנגלית בכדורגל, לקבוצות הלונדוניות. במקום ניצחה קבוצת צ'לסי שהצליחה להפוך פיגור של 3:1 במגרשה, מול נוטינגהאם ולנצח בסיום — 3:4.

שערים לצ'לסי: דיורי (2), וילסון וקלארק. לנוטינגהאם: פוסטר, וילקינסון וקלארק.

גיבור מחזור אתמול היה שוערה של טוטנהאם, ריי קלמנס, שעצר בעיטת־11 מרגלי המגן הבין־לאומי, גרי סטיבן. המשחק, שהיה בגודיסון פארק, בין האלופה, אברטון, וטוטנהאם, הסתיים בתיקו אפס.

תיקו זהה היה בין קובנטרי ומנצ'סטר־יונייטד, ובין שתי הערות, דרבי ופורטסמות.

קווינס־פארק־ריינג'רס, בה עומד לשחק הישראלי דוד פיזנטי, השיגה נצחון־חוץ בדרבי הלונדוני על צ'ארלטון — 0:1, משערו של קוני והגדילה את יתרונה בפיסגה. לקווינס־פארק 16 נקודות, ומקדימה ב־4 נקודות את מנצ'סטר־יונייטד וצ'לסי. אחריהן: טוטנהאם, נוטינגהאם ווימבלדון — 11 כל אחת.

את הנצחון הגבוה במחזור השישי השיגה לוטון, במשחק־חוץ באוקספורד — 2:5.

נצחונות חוץ השיגו גם ווימבלדון, על ניוקאסל — 1:2, ונוריץ' על ווטפורד — 0:1.

בלונדון סיימו בתיקו 1:1 ווסטהאם וליברפול. האורחים מליברפול הוליכו משער של ג'ון אולדרידג', אולם טוני קוטי השווה.

תיקו 1:1 נקבע גם במשחק בין סאות'המפטון ושפילד־וונסדיי.

ארסנל היתה חופשית.

את הנצחון הגבוה בכל הליגות השיגה ג'ילינגהאם, שכבשה עשרייה לרשתה של צ'סטרפילד — 0:10.

בליגה השנייה השיגה קריסטאל־פאלס נצחון־חוץ גבוה על בירמינגהאם — 0:6; איפסוויץ' — לידס 0:1; בלקבורן — מנצ'סטר סיטי 1:2; שפילד־יונייטד — סטוק 0:0; ברומיץ' — שרוסבורי 1:6.

נצחון לריינג'רס של אבי כהן

קבוצתו של אבי כהן, ריינג'רס גלאזגו, האלופה הסקוטית בעונה שעברה, ניצחה בשבת במגרשה את דנדי — 1:2, משעריהם של פלק ומקוייסט.

נצחונות־חוץ השיגו הארטס על מורטון — 1:2, כשהבין־לאומי ג'ון רוברטסון כבש את שער הנצחון.

את נצחון החוץ השני השיגה מאדרוול על דנפרמלין — 0:1.

תוצאות נוספות: דנדי־יונייטד — סלטיק 0:0; פלקירק־אברדין 2:2; היברניאן־סנט מירן 0:1.

ארבעה נצחונות חוץ ו־35 שערים בגרמניה

מבול שערים היה במחזור השביעי בליגה המערב־גרמנית. 35 שערים הובקעו בתשעה משחקים, בהם נקבעו ארבעה נצחונות־חוץ.

קלן גברה בדורטמונד — 1:2, משעריהם של אלופי וליטבסקי.

ברמן ניצחה בלברקוזן — 1:3, נירנברג הפתיעה בהמבורג 0:4, ומנשנגלדבך עשתה זאת במנהיים — 0:3.

האלופה, באיירן מינכן, ניצחה באצטדיונה את פרנקפורט — 2:3, משעריהם של נאכווייט, רומיניגה וולפארט.

יתר התוצאות: שטוטגארט — שאלקה (בשערה ניצב שומכר) 0:4; אורדינגן — האנובר 0:1; בוכום — קארלסרוהה 0:5; המבורג — קייזרסלאוטרן 1:5.

ורדר ברמן צועדת בראש עם 12 נקודות, ומקדימה את קלן ומנשנגלדבך.

יאריד הדיח את מנסדורף

השבדי אנדרס יאריד, המדורג במקום ה־16, ניצח אמש את אלוף ישראל, עמוס מנסדורף — 3:6, 2:6, 2:6 בסיבוב השלישי באליפות הבין־לאומית של ארה"ב בפלשינג־מדו.

ג'ימי קונורס, המדורג 6, ניצח את בן־ארצו, האמריקני ג'ים גראב — 3:6, 2:6, 4:6.

אנרי לקונט מצרפת (11) ניצח את הניגרי אנדוקה אודיזור, 7:6, 2:6, 1:6, 2:6.

עוד שני מדורגים הודחו באליפות הטניס הפתוחה בפלשינג־מדו, ניו־יורק, ובכך עלה מספר המדורגים שהודחו עד כה לארבעה.

השבדי יואכים ניסטרום, המדורג עשירי, הפסיד להודי ראמש קרישנאן — 6:3, 7:5, 6:2, והמדורג השני שהודח הוא האמריקני טים מאיוט (12) שהפסיד לאוסטרלי בן ה־20, מארק וודפורד, שעלה מהמוקדמות. המשחק בין השניים נמשך שלוש וחצי שעות והאוסטרלי הצעיר ניצח — 6:7, 6:7, 6:3, 6:2, 6:7.

נצחונות לגבעת־חיים ולקרית־טבעון בפליי־אוף

● כדורמים

הפועל גבעת־חיים הביסה ביום שישי את אס"א ת"א — 9:25, בפתיחת משחקי בית־הגמר בליגה הלאומית בכדורמים.

בגבעת־חיים הצטיין טל סגונית, שכבש 8 שערים.

במשחק נוסף גברה הפועל קרית־טבעון על מכבי קרית־אונו — 12:14.

במשחקים שפטו יחיאל מוס ומרקו אדריאן.

בתום המחזור הראשון מוליכה הפועל גבעת־חיים, לפני הפועל קרית־טבעון, מכבי קרית־אונו ואס"א ת"א.

מכבי חיפה החתימה שחקן זר

מאת יוסף גלזר

כדורסלן זר, שחום עור, הוחתם אתמול בקבוצת מכבי חיפה. זהו גו בינוין שבפי אמש ערך אימון בחורה בקבוצה החיפנית. הערב ב־8 יופיע בינוין במשחק־אימון שתקיים מכבי חיפה ברוממה נגד הפועל הגליל־העליון.

בינוין, בן 26, שגובהו 2.04 מ', הוא לדברי אנשי מקצוע, אחד הכדורסלנים המעולים שהופיעו אי־פעם בליגה הישראלית. לפני שתי עונות הופיע ב־45 משחקים בשורות הפורטלנד־בלייזרס מהאן.בי.איי., ובשנה שעברה רשם לזכותו ממוצע של 26 נקודות ו־15 ריבאונדים למשחק בליגת הסי.בי.איי. החצי־מקצוענית.

גבולות זכתה באליפות אשכול

200 שחיינים משבעה מניפי הפועל השתתפו אתמול באליפות אשכול ה־20, שהיתה בקיבוץ גבולות. בניקוד הקבוצתי זכתה גבולות עם 268 נקודות, לפני כיסופים — 200 ובארי — 164.

בין הבוגרים בלט רמי ירקוני (כיסופים) שעבר 50 מ' חופשי ב־25.70 שנ' ו־100 חופשי — 57.74 שנ', גלעד רפאלי, בן 16 מגבולות, ניצח ב־100 גב — 1:04.85; 100 פרפר — 1:03.15 ו־100 חופשי — 57.90; רוני זילברמן, בת 16 מגבולות, עברה 100 חזה — 1:25.47 דק'.

בגילאי 14: ● בנים: 100 חזה — ערן ליבנה (גבולות) 1:19.53; 100 חופשי — גיא שמואלי (כיסופים) 1:03.09. ● בנות: 100 חופשי — ענבר בקלש (גבולות) 1:07.80 דק'.

מאחורי הקלעים

אלוף שחייה ו...פסנתרן מחונן

שני אלופים בעד עודד מכנס במכבי נתניה ★ שרף נסע לאירופה ★ אבי כהן איכזב את אחיו ★ בסולתם שבתו וקנו... מינויים לכדורגל ★ הדרבי החיפני היה בסכנת ביטול ★ שופט כדורגל בכיר מהמגזר הדרוזי ★ מאגי התעלם מבראון ★ זוהר גלילי הפר משמעת ו...קיבל גביע ★ מיפגש כדורעף בין חברי מועצה ועתונאים בחיפה

★ ★ ★ עודד מכנס הוא אלוף מיל. בכדורגל, אך לאחרונה התערבו שני אלופי צה"ל כדי שיחזור לקבוצת נעוריו, מכבי נתניה. הראשון היה אלוף פיקוד הצפון, יוסף פלד. כשבוע שעבר ביקש את עודד לשוב ל„מקורות" גם אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי ★ ★ ★ מעצרו של מאמן הכדורגל שלמה שרף ע"י שלטונות מס ההכנסה לווה בכותרות־ענק בעתונים. לאחר שחרורו בבית־המשפט פורסם שדרכונו נלקח ממנו עד לסיום החקירה. מוטי חביב מגלה ששלמה שרף אינו כיום בארץ. הוא נסע לעסקים באירופה ובשבוע שעבר חזה במשחק ליגה במערב־גרמניה ★ ★ ★ ועוד על חו"ל. יוסי כהן, אחיו הבכור של כדורגלן גלאזגו ריינג'רס, אבי כהן, נסע לסקוטלנד כדי להיות במחיצת אחיו וגם לראותו משחק. אבל הוא לא ראה את אבי בפעולה ולו גם פעם אחת. אבי היה פצוע ★ ★ ★ בעת שכדורגלני הפועל לוד לא התאמנו ביקשו ראשי הקבוצה מהבלם יצחק נעמן לאמן במקומו של צבי רוזן שהתפטר. הפנייה לנעמן נעשתה מאחר שעבר בהצלחה את קורס־המאמנים במכון־וינגייט, אך נעמן סירב בתוקף. התברר שנעמן מועסק כסוכן־מכירות אצל רוזן ובגלל קשרי־המסחר לא הסכים הבלם לשמש כמחליפו של מאמנו־מעבידו ★ ★ ★ מוטי חביב, שהביא קטע זה, מציין כי בחתונת אריים ברזונג, בתו הבכורה של מנהל הפועל לוד, אברהם ברזונג, באולם־שמחה ברמלה, נכחו כל כדורגלני הפועל לוד, מאמנים, עסקנים ומקורבים לקבוצה. בין המוזמנים היה גם המאמן צבי רוזן, שישב בשולחן עם המאמנים דרור קשטן, ליאון קינסטנטינובסקי, אהרון קסטולניק ויעקב גרונדמן. חיש הפכה החתונה למסע־שכנוע כדי שצבי רוזן יסכים לחזור ולאמן את הקבוצה. רוזן נלחץ, אבל ביקש שלא לערב שמחה־בשמחה ודחה את הפניות הרבות אליו ★ ★ ★

גינצבורג — השוער ה־34...

★ ★ ★ יוסף גלזר מספר שבתני גינצבורג, שערך ביום שישי את הופעתו הראשונה במכבי חיפה הוא השוער ה־34 שלבש את מדי הקבוצה מאז קום המדינה. היסטוריון הספורט החיפני, יצחק חברמן, מציין כי ארבעה משוערי מכבי חיפה, לפני גינצבורג, כבר ניצבו בשער הנבחרת הלאומית: חיים לוין, מישל פורטל, מנו שווריין ואבי רן ז"ל, אך רק רן עשה זאת בהיותו במדי מכבי חיפה. שוער נוסף, חיים זיירנברג, הופיע בשער במשחק בין־לאומי ולא בין־ארצי ★ ★ ★ מחלקת הכדורגל של מכבי חיפה עורכת מבצע למכירת כרטיסי מנוי בין ועדי עובדים. אחד המפעלים בהם נרכשה כמות הכרטיסים הגדולה ביותר — כ־50 במספר — היה.. סולתם. בין כליאת המנהלים והיציאה לחופשה עסקו העובדים ב...כדורגל ★ ★ ★ עדיין ביקעם: ל„בריתה" שערך משה מלקטר לבתו הגיעו רק חמישה משחקני מכבי חיפה. כנראה שעזיבתו לבית"ר ירושלים התקבלה ב„עין עקומה" ע"י חבריו. אולם גם חבריו החדשים מבית"ר ירושלים לא הגיעו. הם היו עסוקים באותה עת במשחק נגד הפועל לוד בגביע־ליליאן ★ ★ ★ מעטים יודעים — מגלה יוסף גלזר — כי הדרבי על גביע ראש העיר חיפה כמעט שבוטל. בית"ר חיפה ביקשה להגיש עתירה לבית־המשפט לפיה תוכה על העירייה לשבץ גם אותה באירוע. רק אחרי שהובטח לה בכתב כי כך ייעשה בשנה הבאה בוטל איום העתירה ★ ★ ★

ארוחה יקרה

★ ★ ★ המאמנים צבי רוזן ויעקב גרונדמן יצאו לפני כשלושה שבועות לטיול פרטי באירופה עם נשותיהם. בעת החופשה סעדו שתי המשפחות במסעדה יוקרתית במונטה־קארלו. בתום הארוחה הוגש להם חשבון בסך ...2000 שקל. בלית־ברירה שלפו המאמנים את הדולארים ושילמו. במסעדה היוקרתית נהוג שמלווים את הסועדים, כמובן אחרי ששילמו, עד למכוניותיהם עם תזמורת ונושאי־לפידים. עכשיו מתלוצצים מסעדנים. ידידי השניים, שגם הם היו מלווים אותם עם לפידים אילו שילמו גם פחות מ־2000 שקל... — סיפורו של מוטי חביב ★ ★ ★ כשאימן ליאון קינסטנטינובסקי לפני ארבע שנים את קבוצת מכבי רמת־עמידר החליטו כמה בעלי־זרוע להדיחו מהקבוצה שבוע לפני תום העונה. הם מינו במקומו את גדי צלניקר כמאמן. ליאון נפגע קשות ומאז לא החליף מילה עם צלניקר. אתמול שוב נפגשו שני המאמנים בליגה הארצית. בין הכח, אותה מאמן צלניקר, לבין מכבי יפו, אותה מאמן ליאון. הדרגוג נמשך ★ ★ ★ הזמר חיים משה סירב להקליט שיר על אבי רן. חיים משה אמר שעם כל ההערכה לאבי רן הרי שרבים יראו בהקלטת השיר עליו כאילו ביקש לתפוס „טרמפ" על המקרה העצוב. „לא הכרתי את אבי אישית, באמתי כמו כולם את מותו. בחוגי הבידור בארץ היו חושבים כאילו חיפשתי גימיק. לא, תודה" אמר הזמר הנערץ ★ ★ ★ לראשונה, שופט כדורגל דרוזי בסגל הבכיר של איגוד שופטי הכדורגל. זהו מועין אבו־זאלאף מעוספיה. יוסף גלזר מציין כי אבו־זאלאף הוא גם מכניס אורחים כמיטב המסורת הדרוזית. בין אורחיו היו כבר קארול מאלוטי מהונגריה (שפט שלוש פעמים באליפות העולם) והתומאס ורטון מסקוטלנד, כאשר הופיעו בסידרת הרצאות בפני השופטים הישראלים ★ ★ ★ הבאים למשחקי הכדורגל בקרית־אליעזר בחיפה יאלצו להצטייד בחורף במטריות. תכנית כיסוי האיצטדיון ירדה מהפרק ★ ★ ★

החיפושית של מרסר

★ ★ ★ הענק האמריקני מייק בראון שהצטרף לאימוני מכבי ת"א הוא חברו הטוב של מוטי דניאל, גם הוא כדורסלן הקבוצה. בראון ודניאל — מספר יצחק רימהוף — שיחקו במכללת ג'ורג' וואשינגטון בתקופות שונות. לפני האימון הראשון של בראון במכבי ת"א היה דניאל מורה־דרך מצויין. השניים, יחד עם חברתו של מוטי, קארי, סעדו את ליבם במסעדה תל־אביבית ★ ★ ★ לאוראן מרסר, שחקן־הציר של נבחרת ישראל, התלונן בשבוע שעבר על כאבי־גב. חבריו לנבחרת התפלאו לראותו מגיע להיכל הספורט ביד־אליהו בפולקסוואגן־חיפושית. הם התלוצצו כי אם מרסר היה נוסע במרצדס או בב.מ.וו. היה מצב הגב שלו טוב יותר ★ ★ ★ מיקי ברקוביץ הוא הכדורסלן שצבר עד כה את סכום הכסף הגבוה ביותר בקורס השחקנים החדשה שהוקמה בשבוע שעבר. כשנשאל אם הסכום המשולם לשחקנים הוא מספיק השיבו „תשאלו את דורון ג'מצ'י, הוא הקפטן"... ★ ★ ★ קווין מאגי נחשב ל„מלך" במכבי ת"א. יצחק רימהוף מספר שכאשר הגיע בשבוע שעבר לאולם בית־הלוחם וראה את מייק בראון התעלם ממנו ואף לא לחץ את ידו, כמו שאר שחקני הקבוצה. רק כשהחל האימון החליפו השניים דברים ונראה כי מאגי היה מרוצה ששחקן ברמתו של בראון משחק לצידו ★ ★ ★ באימוני הפועל חיפה — מציין יוסף גלזר — צופה מהצד המאמן האמריקני הנודע, ג.ק. מקיני, מי שהיה מאמן הלוס־אנג'לס לייקרס, מילווקי־באקס, סקרמנטו־קינגס ופילדלפיה־76. רולאנד יהמשון, הוותיק בכדורסל המקצועני, התרגש עד כדי דמעות מהמיפגש עם המאמן הנחשב לאחד המוחות הגדולים באן.בי.איי. ★ ★ ★ שובו ארצה של גף גלושקוב, בעבר כדורסלן מכבי טבריה והפועל עפולה, והצטרפותו להפועל חיפה, הקפיץ את מי שהיה סוכנו בעבר, אבי ויולשייר, התובע עמלה עבור השחקן. בעוד שהפועל חיפה טוענת שהביאה אותו בכוחות עצמה. ★ ★ ★ בחיפה רוגזים על ניפויים מהנבחרת של הכדורסלנים ערי גורדון ועומר שפטגהאוזר ע"י המאמן הלאומי משה וינקרנץ. הסתבר כי וינקרנץ היה מאמנם של השניים הן בנבחרת הנוער והן בנבחרת הלאומית כעוזר־מאמן כאשר הנבחרת שיחקה באליפות אירופה, דרגה ב' בבלגיה, ובאליפות העולם בספרד. ראש המשלחת לבולגריה הוא דווקא איש מכבי חיפה, משה קובר, חבר הוועדה המקצועית ונשיאות איגוד הכדורסל. בחיפה מתלוצצים שאותו לא הצליח וינקרנץ לנפות ★ ★ ★

גביע למפר משמעת

★ ★ ★ ברק עשר, אלוף ישראל ב־1500 מ' בשחייה, ושותף לשיא הלאומי במשחה־שליחים 4×200 מטר חופשי, שהוצב ע"י הפועל בני־שמעון הוא... פסנתרן מחונן, בעל מילגה של „קרן שרת" ★ ★ ★ זוהר גלילי, שהיה הראשון שירד ב־100 מ' גב מגבול הדקה, ולא הגן על תוארו בגלל אותה שביתה מטופשת, ואף הפר משמעת באליפות ישראל במכון־וינגייט, זכה באחד הגביעים שניתנו לשחיינים המצטיינים. המארגנים טענו שזה היה מישגה, אבל נראה שבשחייה שלנו יכול הכל לקרות ★ ★ ★ השחיין זוהר וייס, שסייע בשבוע שעבר לשבור את השיא הישראלי במשחה שליחים 4×200 חופשי, הוא בעל שני שיאים במשחה זה. מ־1982־1987, כשהיה בהפועל גש"ם, קבע את השיא יחד עם יובל רותם, עודד שמירא וניר שמיר. לפני שבוע שבר שוב את אותו שיא, יחד עם ברק עשר, אורי ברק ויואב ברוק, במדי הפועל בני־שמעון ★ ★ ★ בראשון־לציון השתפרו היחסים בין שתי קבוצות הכדורסל הטובות בארץ, מכבי והפועל. יצחק פרנקל, יו"ר מחלקת הכדורסל בהפועל ראשל"צ, פנה לראשי מכבי ראשל"צ, שמואל אולפינר וחיים קוסיטה, כשנסעו להגרלת גביע־אירופה בבאזל וביקשם לעשות הכל כדי לקיים הצגה כפולה. הדבר לא הצליח, אבל זה היה פתח ליחסים תקינים בין שתי האגודות בעתיד ★ ★ ★ שחקניה הבין־לאומיים של הפועל רחובות בכדורסל, מנחם פולק וחיים רון, עברו לצמיתות להפועל ראשל"צ. במקום תעביר הפועל ראשל"צ שלושה שחקני נבחרת הנוער לשעבר להפועל רחובות, בהשאלה לשנתיים: אבי מורדוך, שי זבולון ודוד גובלשש. כמו־כן יעברו להפועל נס־ציונה, בהשאלה, שמונה שחקנים מהפועל ראשל"צ, ביניהם הבין־לאומי מאיר אבידן, ועמו מספר שחקנים צעירים מצטיינים. הם יסייעו להפועל נס־ציונה להעפיל לליגה הלאומית ★ ★ ★ אף פעם לא היו כל כך הרבה פרשנים־דוקטורים כמו באליפות העולם באתלטיקה ברומא: ד"ר אורי גולדבורט הוא פרשן ברדיו, ד"ר גלעד ווינגרטן, הובא מאוסטרליה, שם נמצא בשליחות, כדי לפרשן בטלוויזיה (אגב, מצויין); ד"ר אורי זמרי התבקש להתראיין בעתונים על קצה גבול יכולת האדם וד"ר דוד בן־סירא, יו"ר הוועדה המקצועית שלנו, מנתח את יכולת האתלטים. אבל מרוב דוקטורים אין לנו אתלט אחד לרפואה ★ ★ ★ אם בדוקטורים עסקינן, אז לא יושלם לד"ר ברוך צ'רניש, מאמן שחייני הפועל בית־ברל ומאמן נבחרת הנשים, שעמד בראש מעשי־הליצנות באליפות ישראל במכון־וינגייט ★ ★ ★

אלוף במשקולות — אל"מ בצה"ל

★ ★ ★ זוכרים את שלמה בן־לולו, אלוף מרימי־המשקולות מהפועל קרית־חיים? כיום הוא סגן־אלוף בן־לולו. בימים הקרובים יועלה לדרגת אל"מ ויעמוד בראש ענף כושר קרבי בצה"ל, במקומו של אל"מ דוד גרשטיין, שסיים את תפקידו ★ ★ ★ ההפתעה הגדולה באליפות הזוגות בכדורעף שנערכה בחוף הכרמל היתה שצמד שחקני הנבחרת, יעקב הרשקו ורמי רולניק, לא העפילו אפילו לחצי־הגמר. באליפות זכה הצמד אורי תאאצר ועומר שפק מהפועל קרית־אתא ★ ★ ★ אחרי 16 שנה יש שוב לעיר חיפה אלופה בשחייה — מציין יוסף גלזר. זוהי עינת גבאי, בת ה־17, תלמידת בית־ספר „ויצ"ו", שזכתה ב־200 ו־400 מ' חופשי. האלופה החיפנית האחרונה היתה חנה אחרוני ב־1971. 11 מ־13 האלופות החיפניות עד כה השתייכו למכבי חיפה, אבל הגדולה מכולן, איבונה טובים, לבשה את מדי הפועל חיפה. כיום היא רופאת שיניים, ד"ר איבונה ליאונוב, ומתגוררת בראשון־לציון ★ ★ ★ בחיפה ייחנך בחודש הבא ספורטק בנוה־שאנן: ארבעה מגרשי כדורגל, מדשאה של 10 דונם, מסלול ג'וגינג ומתקני־ספורט מעיל. הספורטק ייחנך במשחק כדורעף בין נבחרות ישראל וחיפה. במשחק מוקדם ישחקו נבחרת מועצת העיר נגד עתונאי הספורט ★ ★ ★

כרומוזום אחד מיותר

גן אחד פגום או חסר יכול להכריע חיי אדם. תסמונת דאון, הנגרמת על־ידי עודף של כרומוזומים, יכולה להיות מפתח ללימוד מחלות אחרות הקשורות בפגמים גנטיים. מה שמסקרן את החוקרים כיום הוא איזה גנים אחראים לתסמונת ואילו למחלות אחרות התוקפות את המונגולואידים.

מאת טובה קורצ'ין

הילד המונגולואידי, או כפי שהוא מכונה בשפה מקצועית ילד עם תסמונת „דאון", בהחלט איננו תופעה חדשה. גולגלות ממאות קודמות וציורים מספרים על עתיקותה של התופעה. אך המחלה תוארה רק ב־1866 על־ידי גזחן דאון, רופא אנגלי ורק באמצע המאה העשרים התגלה שמקור המחלה, הגורם הישיר לה הוא בתוספת כרומוזומית.

כיום, כאשר אפשר במקרים רבים להצביע על גן ספציפי כאחראי למחלה מסוימת ולגלות פגמים גנטיים עוד בשבועות הראשונים להריון, קשה לנו לתאר שלפני פחות מארבעים שנה לא היה ברור מהו המיספר המדויק של כרומוזומים בתא אנושי. ורק ב־1950 גילו ג'ו הין טג'יאו (JOE HIN TJIO) ואלברט ליוואן (ALBERT LEVAN) משוודיה שמספר הכרומוזומים בכל תא אנושי הוא 46 (ומורכב למעשה מ־23 זוגות כאשר מקורו של כל כרומוזום בזוג מהורה אחר), ואילו לילד המונגולואידי יש כרומוזום אחד עודף.

כידוע, על גבי הכרומוזומים מועברות התכונות האנושיות מהורה לילדיו ולכל ביטוי אנושי ישנו מקור על גבי הכרומוזום. ליקוי בהעברה הכרומוזומית בעת חלוקת התא מביא ליצירתם של תא אחד בעל כרומוזום עודף ותא נוסף עם כרומוזום חסר.

כל כרומוזום במספר. והנה התברר לחוקרים שהעותק העודף אצל הילד המונגולואידי מספרו 21. החוקרים זכו לתהילה המגיעה להם, והממצאים נחשבים כבר להסטוריה כמעט מיושנת. אלא שבתקופה האחרונה הם עלו שוב לכותרות וזוכים להתעניינות מחודשת. „תסמונת דאון" היא החלוץ ומודל להבנה טובה יותר בשורה ארוכה של מחלות, שעד לפני זמן קצר בלבד לא חשדו שקיימת בהן מעורבות כרומוזומלית.

די בחתיכה קטנה

לילדים עם תסמונת „דאון" מראה חיצוני אופייני: הם נמוכי קומה, בעלי עיניים מונגוליות, אף שרוע, ושרירי פנים רפויים. בנוסף, חלקם נולד עם מומי לב ומוח קטן מהנורמלי. יש להם הפרעה בחילוף החומרים של מרכיבי ה־DNA (חומר הגלם של הכרומוזומים). אך התופעות המעניינות ביותר מן הבחינה המחקרית הן שבקרב ילדים אלה יש שכיחות גבוהה של לוקמיה (סרטן הדם), שכיחות גבוהה של קטראקטות בעין, ואלה מהם החיים מעל גיל 35 מפתחים את מחלת אלצהיימר, עליה נכתב במדור זה לפני שבועות מספר.

מה שמסקרן כיום את החוקרים הוא בעיקר אילו גנים (קטע על גבי הכרומוזום האחראי לחלבון מסוים) יושבים על הכרומוזום העודף, האחראי ל„מונגולואידיות", ואילו מתגנים אחראים לתופעות הפאתולוגיות? כיצד אותו חלבון הנמצא בעודף גורם לסרטן, לקטראקט ולשאר התופעות? ההבנה לגבי המתרחש בתסמונת „דאון", מקווים החוקרים, תורה אור חדש על דרכי התהוותן של המחלות הללו באנשים בריאים.

במשך הזמן התגלה, שכדי לגרום לכל התופעות הללו, אין צורך בכרומוזום שלם נוסף, די בחתיכה עודפת קטנה מהחלק התחתון של כרומוזום 21, שתעשה את הילד ל„מונגולואידי". בעזרת מיפוי עדיין הצליחו לגלות את האתר המדויק עליו שוכנים הגנים האחראים לתופעות „המונגולואידיות". הגנים, כאמור, מכתיבים את והותם של החלבונים, כאשר יזוהו החלבונים האחראים להפרעות תסמונת „דאון", אפשר יהיה למנוע את הופעתם ואולי גם לרפא מחלות הקשורות בגנים הללו באנשים שאינם מונגולואידים.

בעקבות המימצאים הללו החלו לערוך בדיקות באנשים שהיו עד כה בריאים וחלו בלוקמיה. ואכן, התגלה שבסוג מסוים של סרטן הדם, ל־18 אחוזים מהחולים יש שינויים בכרומוזום מס' 8 ובכרומוזום מס' 21. אותו כרומוזום הנמצא בעודף אצל המונגולואיד. בחולי הלוקמיה נמצא הכרומוזום הבלתי־תקין רק בתאים הסרטניים.

באותה תוספת כרומוזומלית קטנה ההופכת ילד נורמלי למונגולואיד, נמצא גם גן המכתיב חלבון המכונה אלפא אי. קריסטאלין (ALPHA A CRYSTALLIN) חלבון זה משתתף בבניית עדשת העין. הבנה טובה יותר מדוע בחולי „דאון" שכיחות גבוהה של קטראקטות, תוכל אולי להסביר את התופעה באנשים בריאים.

גן ארוך ומסרטן

רוב הגנים על פני כרומוזום 21 עדיין לא זוהו. וכיום נעשה מאמץ במעבדות רבות למפות את הכרומוזום ועל ידי כך להגיע להבנה מלאה יותר של הגורמים האחראים לתופעות השונות.

כאמור, התופעות בולטות בעיקר בתסמונת דאון, אך החיפושים אחר הגנטיקה של המחלות אינם מסתיימים בכרומוזום 21. כיום נמצא הקשר בין שונות גנטית ומחלות רבות, ביניהן ניוון שרירים, הפרעות תחושתיות, מחלות לב וסוגים שונים של סרטן. פרופ' אלי כנעני, מהמחלקה לאימונולוגיה במכון וייצמן, חוקר שינויים גנטיים המעורבים בסוג מסוים של לויקמיה — לויקמיה מילואידית כרונית. בלויקמיה זו נמצא שישנה החלפה של חומר גנטי בין כרומוזום 22 וכרומוזום 9. התוצאה — כרומוזום 22 קצר מהרגיל ו־9 ארוך. השבירה של 9 איננה נעשית בסופו של גן אלא במרכזו, וכך מתקבל גן מאוחה, שיש בו חלק מגן השייך לכרומוזום 9 וחלק מ־22. הגן החדש הזה מכתיב חלבון חדש, שיש לו תכונות של חלבון סרטני. גן כזה מכונה אונקוגן. עד כה נתגלו כמה עשרות אונקוגנים. רוב האונקוגנים הללו כך נמצא מכתיבים חלבונים חוריים. בדרך נסיונית הראו כי החדרת אונקוגנים שבודדו מתאי סרטן גורמת להתמרה סרטנית של תאים בריאים.

פרופ' כנעני מקווה שכאשר תהיה הבנה יותר טובה על דרך היווצרותם של האונקוגנים השונים, תימצא גם הדרך לנטרל אותם או את תוצריהם וכך גם למנוע או לרפא את סוגי הסרטן הנגרמים בדרך זו. אך לדבריו, אנו עדיין בתחילתו של התהליך.

גם בסרטן השד נמצא הקשר הגנטי. ד"ר דניס סולומון, מהאוניברסיטה של קליפורניה, מצא אונקוגן חדש, הנמצא במיספר עותקים אצל נשים שלקו בסרטן השד. החוקרים גילו שככל שמיספר העותקים של הגן על פני הכרומוזום גדול יותר, כך קטנים סיכויי ההחלמה של החולות. חוקרים משערים שהגן בסרטן השד מכתיב לקולטנים של הורמון גדילה. ריבוי קולטנים, מגביר את השפעתו של ההורמון.

המרובא שהלך לאיבוד

לאחרונה התגלה גם קשר בין סרטן המעי הגס לבין שינויים כרומוזומליים. וולטר בודמיר (WALTER BODMER) ואלן סלומון (ELLEN SOLOMON) מהאימפריאל קולג' בלונדון מצאו חסר של חתיכה קטנה מכרומוזום מס' 5 בילד עם סרטן מעי מסוג נדיר. מנגנון התפתחות הסרטן בחולים הללו הוא תורשתי. הילד יורש מהוריו גן בורר, המגביר את רגישותו להתפתחותם של גידולים קטנים בלתי־ממאירים במעי, המכונים פוליפים. כדי שהגידולים הללו יעברו התמרה סרטנית, על התאים לאבד את גן הנמצא על פני כרומוזום מס' 5, כשלילה התאים מתחלקים במהירות יחסית ולכן גם הסיכון לשינוי כרומוזומלי כמו איבוד קטע מכרומוזום 5. כאשר עברו החוקרים להתמקד בכרומוזומים של חולים בסוגים אחרים של סרטן המעי הגס, התברר להם שאצל למעלה מ־20 אחוזים מהם נמצא אותו פגם בכרומוזום מס' 5. מהו תפקידו של אותו הגן שהולך לאיבוד עדיין לא ברור. משערים שהגן הוא מהסוג של גנים המכונים „מדכאי גידולים". אך לא ברור עדיין כיצד מתבצעת פעולת הדיכוי ולאיזה חלבון בדיוק מקודד הגן הזה.

מנגנונים זהים התגלו גם לרטינובלסטומה (גידול בעין) ולגידולים אשר מקורם בבלוטת הטרואיד.

מיפוי כללי

מנגנונים דומים של איבוד גן „מדכא" התגלו גם במחלות שאינן סרטניות, כמו למשל נוירופיברומטוזיס, מחלה תורשתית נפוצה של מערכת העצבים. מכיוון שחלק מהחולים מפתחים סרטן ולאחרים משמש למידה, מקווים החוקרים שהגן הזה יסביר את התורשה של הבעיות הללו.

כיום מדברים על מיפוי של הגנום האנושי כולו, מציאת תפקידו של כל קטע וקטע על הכרומוזום האנושי, מעריכים שבכל תא אנושי גופנו מצויים כשלושה ביליון זוגות בסיסים הבונים כ־100,000 גנים פעילים. גן אחד עודף או חסר (ומספיק לפעמים שזוג בסיסים אחד יוחלף כדי שהגן כולו יהיה פגום) יכול להכריע חיי אדם. אך הדרך להבנה מלאה כיצד פתאום גן אחד עובר שינוי או כיצד השינוי משפיע על התיפקוד הכללי עדיין בראשית דרכה. אך אם וכאשר תתבהר התמונה כולה, תיפתח דרך חדשה לריפוי של אותן מחלות הנגרמות משינויים גנטיים.

ילדה מונגולואידית — תווי פנים אופייניים

זהירות, פריחה!

לפי בקשת קוראים, מוגשת כזאת תחזית גורמי האלרגיה לחודש ספטמבר. התחזית מוגשת כשירות לציבור מטעם מוקד ארצי למידע, הגנים הבוטניים של אוניברסיטת תל־אביב ובסיוע חברת „תרופארם".

דגניים

דגני בר מעטים ממשיכים בפריחה, ההולכת ומתמעטת לקראת הסתיו: יבלית מצויה, הפורחת בעיקר בקרקעות מושקות היטב וזקנן שעיר, המתחדש ופורח לאחר שריפות או קציר. בשדות שלחין עדיין פורחים עשב רודס כגידול חקלאי וזורת ארם צובא כעשב באשה. בבתי גידול לחים מתחילה הפריחה של קנה מצוי ונמשכת זו של עבקנת שכיח.

עצים

מרבית עצי הבר בארץ סיימו את פריחתם. שיטת הנגב ומיני אשל מצויים בפריחה, אך מידע על האלרגניות של גרגרי אבקתם ידוע מחו"ל בלבד. עצי נוי אחדים מצויים בפריחה כמו צאלון נאה ומיני אקליפטוס. אך אין מידע בארץ על תפקידם כגורמי אלרגיה.

שונים

מספר מיני צמחים, הידועים בארץ כאלרגנים חשובים, נמצאים בחודש זה בפריחה. לענה חד־זרעית הגדלה בחולות מישור החוף וצפון הנגב, אמברוסיה ימית המצויה בפריחה מלאה במישור החוף, כתלית יהודה עדיין פורחת במקומות לחים ומוצלים. בחצרות מוזנחות או ליד חורבות בכל רחבי הארץ, ומיני ירבוז הפורחים בשדות שלחין ובאזורים מושקים.

צמחים אחרים ממשפחת הסלקיים פורחים גם הם, כמו מלוח קפח, הגדל בנגב אך נפוץ גם כצמח משוכות בצפון הארץ, וכן מיני המלוח ואגם הפורחים בנגב.

לסובלים מאלרגיה מומלץ להתרחק עד כמה שאפשר מצמחים ימים אלה.

יותר מכוניות – פחות תאונות

אינסטנקטיבית נראה כמובן מאליו, שהסיכון לתאונות־דרכים קטלניות גדול יותר באזור מאוכלס, בו צפיפות המכוניות גדולה, מאשר במידבר, למשל. לא כך מצאו שורה של חוקרים, המפרסמים את ממצאיהם בניו אינגלנד ז'ורנל אוף מדיסין. כאשר נבדקו כל התאונות שהתרחשו בין השנים 1979־1981 ב־48 מדינות בארה"ב והושוו לצפיפות האוכלוסין, נמצא קשר מדהים בין ריבוי תאונות לבין אזורים מאוכלסים בדלילות. לדוגמא: בעיר ניו־יורק ברובע מנהטן המאוכלס בצפיפות גדולה מתו במשך שלוש שנות המחקר 2.5 איש על כל 100,000 תושבים. באסמרלדה אשר במדינת נוואדה, המאוכלסת בדלילות רבה, עלה מיספרם של הרוגי תאונות הדרכים ל־568 איש על כל 100,000 תושבים.

החוקרים מנסים להסביר את מימצאם בכמה דרכים. הם משערים שהכבישים באזורים בעלי צפיפות נמוכה פחות טובים מאשר כבישים באזורים עמוסי תנועה. מכאן זו גם נמוך מיספר התאונות בכבישים ראשיים ובאוטוסטרדות מאשר בכבישים פרעיים. בנוסף, במקומות בהם מיספר המכוניות נמוך נוטים נהגים לנסוע במהירות גבוהה ואין מקפידים על השימוש בחגורות. במקומות כאלה גם מרבים להשתמש בג'יפים ובטנדרים, אשר לדברי החוקרים מעורבים יותר בהתהפכויות.

הצעות לשיפור: שיפורים בכבישים, כמו הוספת גדרות בטוחות. כמו כן מציעים החוקרים לאכוף את חוקי המהירות ולחייב את השימוש בחגורות בטיחות.

מהירות הרוח בגלגל

מהי מהירותה של הרוח במרכזה של סופת טורנאדו?

עד כה לא היה אפשר למדוד נתון זה. כאשר כבר הצליחו להביא את המכשיר המתאים בזמן הנכון למרכז הסערה, יצאו הקריאות מחוץ לסקאלת המכשירים. לאחרונה הצליחו חוקרים מלוס אלאמוס לפתח ראדאר דופלר נייד, היכול לקרוא את מהירות הרוח במרכז סערת טורנאדו. המכשיר משלח קרן מיקרו (כמו בתנורי המיקרו) למרכז הסופה. הקרן מוחזרת על־ידי חלקיקי גשם ואבק המתאבכים עם הרוח. על־ידי חישוב השינוי בתדירות הקרן שנשלחה לעומת זו שהוחזרה מוצאים החוקרים את מהירותה של הרוח.

ובכן, מהי התוצאה? מדידות הראו שהרוח במרכז הסופה יכולה לנוע במהירות של 360 קמ"מ בשעה.

חופש ההפגנה

תנועת „כך", ונציגה גד, עתרו לבית המשפט הגבוה לצדק כי יוציא צו למפקד מחוז תל־אביב במשטרת ישראל לתת לתנועה רישיון לקיים הפגנה מול שגרירות מצרים בישראל. העתירה באה לאחר שפניית התנועה של מפקד המשטרה האמור להתיר את ההפגנה, שנושאה יחסי ישראל־מצרים, נדחתה בנימוק שהדבר עלול לסכן את יחסי החוץ של מדינת ישראל עם ממשלת מצרים.

תנועת „כך" טוענת, כי בהחלטת מפקד מחוז תל־אביב יש משום פגיעה שלא כדין בחופש ההפגנה, וכי הנימוק בו דחה המפקד את הבקשה חורג מגדר השיקולים המסורים לו בסעיף 84 (א) לפקודת המשטרה (נוסח חדש) תשל"א־1971, שעניינם שמירת בטחון והסדר הציבורי, ולא שמירת יחסי החוץ של המדינה.

אשר לטענה הראשונה, השופט גולדברג סבר, כי החלטתו של מפקד המחוז לא באה לאסור מניה וביה קיומה של ההפגנה, אלא רק להגביל את מיקומה, באופן שלא תתקיים מול השגרירות המצרית דווקא. כיוון ש„חירות האסיפה וחירות התהלוכה אינן בלתי מוגבלות, אלא הן חירויות יחסיות ולא מוחלטות". כלומר, שאין מפקד המשטרה חייב לאשר כל בקשה המובאת לפניו, נהפוך הוא, כדי לצאת ידי חובת תפקידו עליו לדרוש, לחקור ולשקול, טרם שיחליט בבקשה, תוך שימת לב לכל ההיבטים וההשלכות שבקיום ההפגנה, ככל שאלה נוגעים לתחום תפקידו. פקודת המשטרה מסמיכה את מפקד משטרת המחוז לתת את הרישיון המבוקש, להתנותו בתנאים ובסייגים שיראה לנכון לחייב בהם או לסרב לתיתו.

אשר לטענה השנייה של תנועת „כך", טרם שהחליט מפקד המחוז בבקשה נשמעה גם דעתו של משרד החוץ בעניין, ולדעת המפקד הוא לא היה עושה את תפקידו נאמנה אם היה מתעלם מהשיקולים שהביא משרד החוץ לפניו, והיה מתיר קיום ההפגנה במקום המבוקש.

שיקוליו של משרד החוץ הועלו על הכתב בתצהיר שהגיש לבית המשפט הגבוה לצדק מנכ"ל המשרד. השיקולים הללו אינם חורגים מגדרו של המושג „קיום הביטחון הציבורי", ולכן אינם חורגים מהתחום שעליו מופקד מפקד המחוז. גם אם הועלו שיקולים אלה על־ידי משרד החוץ, רשאי היה המפקד להיוועץ במשרד זה (וברשויות אחרות) לצורך ראייה היקפית וכוללת של הנושא טרם שהפעיל את סמכותו, ובלבד שההחלטה הסופית נשארה בידיו, לאחר שהפעיל את שיקול דעתו שלו. שיקולי משרד החוץ היו ביסוד החלטתו של מפקד המחוז ואין הם בגדר „חוכמה שלאחר ההחלטה".

עתירתה של תנועת „כך" נדחתה, והיא אף חוייבה לשלם למפקד מחוז תל־אביב שכר טרחת עורך־דין, עם ריבית והצמדה.

בולים ובולאים — מאת יהושע מרקוס

בתי־כנסת עתיקים

בולי „מועדים התשמ"ח" — בערכים של 30, 50 ו־60 ש"ח.

בהסברת הרקע סידרת בולי מועדים לשמחה תשמ"ח, שתופיע ב־10 בספטמבר, כוללת שלושה בולים המוקדשים לבתי־כנסת בתפוצות. הבולים, שעוצבו על־ידי דרור בן־דב, מראים את בתי־הכנסת „אלטנוי שול" בפראג מהמאה ה־13, את בית־הכנסת הגדול בחאלב מן התקופה הביזאנטית ואת בית־הכנסת בפירנצה באיטליה מהמאה ה־19. עיצוב בתי־הכנסת נעשה לפי דגמים שנמצאים בבית־התפוצות על שם נחום גולדמן.

שלושת הבולים הונפקו בערך נקוב של 30, 50 ו־60 אגורות והודפסו בצבעים רב־גוניים בדפוס „לווין אפשטיין". על השובלים מופיעים שמות בתי־הכנסת ובית התפוצות בשפה האנגלית.

לסידרת בולים זו נאמר, שלמעלה מאלפיים שנה ממלא בית־הכנסת תפקיד מרכזי בשמירת רציפותם של החיים היהודיים והיה נפוץ ומקובל כמקום תפילה בארץ ובתפוצות כבר בימי הבית השני. אחרי חורבנו של בית המקדש הפך בית־הכנסת למוקד היחיד של עבודות הקודש בקהילות היהודיות.

בבית התפוצות על שם נחום גולדמן בתל־אביב מצויים שיחזורים של כמה בתי־כנסת ברחבי תבל מתקופות שונות. שלושה מהם מוצגים בסידרת בולים זו.

בארצות הנוצריות הוטלו הגבלות חמורות על בנייתם של בתי־הכנסת, שעל־פי חוק חייבים היו להיות נמוכים ולא בולטים לעין. „אלטנוי שול" בית הכנסת „הישן־חדש", נבנה במאה ה־14 בסיגנון גותי, במרכזו של הרובע היהודי בעיר פראג בצ'כיה. רצפתו נמצאת מתחת למפלס הרחוב, ויש לרדת כמה מדרגות כדי להגיע אליו. הדבר נובע משיקול אדריכלי, לאמור: היות והמיבנה היה חייב להיות נמוך, ניתן היה ליצור גובה פנימי על־ידי הנמכת הריצפה.

ה„אלטנוי שול" הוא העתיק בבתי־הכנסת באירופה, שעדיין בשימוש. שמו נתן השראה לד"ר הרצל, לקרוא לרומאן האוטופי שכתב על מדינת היהודים בארץ־ישראל בשם „אלטנוילנד", היינו, ארץ ישנה־חדשה. בבית כנסת זה קשורה האגדה על „הגולם מפראג". הדואר הצ'כי הוציא גם הוא סידרת בולים, שכללה בול שהוקדש לבית־הכנסת „אלטנוי שול".

גם תחת שלטון האיסלאם הוטלו מגבלות חמורות על בתי תפילה יהודיים. לעיתים קרובות נאסרה כליל הקמתם של בתי־כנסת חדשים, ואם אכן הותרה, היה גובהם חייב להיות נמוך משל המסגד הנמוך ביותר בעיר. לכן לא היו בתי־הכנסת בארצות הללו אלא מבנים קטנים. אך היו גם יוצאים מן הכלל ובכמה מקומות הוקמו בתי־כנסת, שהיו בנייני פאר. אחד הידועים שבהם הוא בית־הכנסת הגדול שבעיר חאלב בסוריה. הוא הוקם במאה התשיעית (אולם יש מסורת המשייכת אותו למאה הרביעית או החמישית) צורתו מושפעת מסגנון המיסגדים הגדולים בקאהיר. בחצר הפנימית המרכזית עמד דוכנו המוגבה והמקורה של בעל הקריאה. קהל המתפללים ישב בשדירת עמודים מסביב, והתיבה הראשית (בסך־הכל היו בו שבע תיבות) היתה ממוקמת בגומחה שבקיר. כתב היד של אהרון בן אשר, ההעתק העתיק והמפורסם ביותר של ספר תורה, היה שמור בבית־הכנסת הזה. כשהועלה באש בפוגרום שהשתולל בחאלב ב־1947, עלה בידי אחד מבני העדה להציל את המסמך יקר־הערך הזה, שמאוחר יותר הוברח מסוריה לישראל.

היכל היהודים בפירנצה

האמנציפציה, שהחלה להתפתח בשלהי המאה ה־18, הקנתה ליהודים מעמד של אזרחים שווי־זכויות ועודדה אותם לצאת מבין חומות הגיטאות. הקמת בתי־כנסת מפוארים ובולטים לעין היתה אחת הדרכים להפגין קבל־עם את שוויונם. יחד עם זאת, וכדי להמחיש את אופיים השונה כיהודים, אומצו לעיתים קרובות סגנונות בנייה מזרחיים. בגרמניה הוקמו כ־200 בתי־כנסת מזרחיים, שרובם ככולם נחרבו על ידי הנאצים. דוגמה מובהקת לסוג זה של בתי כנסת הוא „היכל היהודים" בעיר פירנצה באיטליה, המרהיב ביופיו אפילו בעיר הזאת.

המוטיבים המזרחיים שלו: בולטים לעין בכיפתו, בצריחיו ובקשתותיו דמויות הפרסה, ואותם סימני ההיכל נראים גם בפסיפסים ובמרצפות הרבגוניות שבפנים הבניין.

בחותמת המיוחדת לבולי מועדים לשמחה תשמ"ח מופיע סמל בית התפוצות בתל־אביב, בו נמצאים דגמי בתי־הכנסת בסידרת בולים זו.

ביום הופעת הסידרה יתקיים טקס מיוחד בבית־התפוצות, בהשתתפות נציגי משרד התקשורת, מנהל השירות הבולאי והנהלת בית־התפוצות.

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

אבא של העובדים

הספקולציות על גבם של העובדים נמשכות. כאן נסגר מפעל, שם עומד מפעל לפני פירוק סופי. כך קורה עם „רום כרמל" בטירה ו„שחל" בצפת, שעלו לכותרות באחרונה. כרגיל, יש גם מי שעוזר בעת צרה

כבר קרוב לשבוע נראה משרדו של משה יונה, סגן ראש המועצה המקומית טירת הכרמל, שונה מהרגיל. במשרד התמקם מטה המאבק של עובדי מפעל „רום כרמל". כאשר יצאו העובדים בתהלוכה שקטה וקודרת את שערי המפעל, בשבוע שעבר, היה ברור שזירת הפעילות תעבור למקום משכנם של אלה שליוו אותם לכל אורך תקופת מאבקם.

יונה, המשמש גם בתפקיד מזכיר סניף מפ"ם בטירת הכרמל, היה במשך 16 ימי ההתבצרות, ובתקופה שקדמה להם, ה„אבא" של העובדים. הוא ליווה, עודד ותמך, ושותף באופן פעיל בכל המהלכים. היה זה אך טבעי שבאסיפה האחרונה שלפני הנטישה, מכורח צו הביניים של בג"צ, תינתן לו ולחברי מפ"ם רשות הדיבור. „נפל כאן מפעל, שהיה המניפה בכתר של טירה", אמר יונה בכאב. „ומכוניות ה„רום־כרמל" שהסתובבו בכל הארץ בשירות הצבא היו מקור גאווה לתושבים ולעובדים. כיום, את מחירם של כשלונות ניהוליים משלמים, כמו תמיד, העובדים".

יחד עם משה יונה הפגינו נוכחות פעילה גם נציגים נוספים מהמערכת המפ"מית. רב אלקנתי, רכז המחלקה לאיגוד מקצועי, שהגיש בקשה לכינוס מזכירות מועצת פועלי חיפה בנושא, דאג לאירוחה של חה"כ חייקה גרוסמן במקום, ליווה את מאבק העובדים יום ולילה וקישר בינם ובין מוסדות מפ"ם וההסתדרות, וחנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם.

פוטרו מ„אתא" ועכשיו פוטרו ב„רום כרמל"

נציגי מועצת ועדי העובדים בלטו אף הם בשטח. חיים אמויאל ממספנות ישראל, המשמש כיו"ר המועצה באיזור חיפה והגליל המערבי, היה לבן־בית בקרב העובדים. ויוסי סולומון, מישל אלמליח ופיני גרוב, שפעלו מאחורי הקלעים, זכו אף הם באהדה רבה. „אלה — משלנו", אמרו עליהם העובדים. גרוב, לשעבר יו"ר ועד פועלי „אתא", אף פגש במפעל מספר עובדים שחלקם פוטרו בזמנו כש„אתא" נסגר. הם עברו לטירה, „השתקמו" ב„רום כרמל" וכעת פוטרו בשנית.

באסיפות העובדים קרא גרוב לכל הוועדים בסביבה ובארץ, להקים קול זעקה נגד ההרס השרירותי של המפעל. מישל אלמליח יו"ר מועצת ועדי העובדים, זכה במחיאות כפיים כשיצא נגד „המנכ"ל, המשייט ביאכטה לאורך חופי הים התיכון והדואג לספקולציות כלכליות, ולא לייצור ולכבוד האדם העובד".

חנן ארז ציין, כי מאבקם של פועלי „רום כרמל" זכה לכך שמספר גופים התייצבו לצידו בתמיכה מלאה: המועצה המקומית על ראשיה, ראש המועצה וסגניו, מזכיר מועצת הפועלים המקומי והעיירה כולה, תוך גיבוי של מזכירות מועצת פועלי חיפה והוועדה המרכזת של ההסתדרות. „מאבק זה", הדגיש ארז, „הפך למאבקו המאורגן של הציבור כולו. למען זכות העבודה והעובד, ונגד הספקולנטים והמשחקים בהון".

בתום האסיפה עזבו העובדים בשקט את המפעל. הכדור יצא מידיהם. נכון לעכשיו נמצא עניינם בטיפול ועדת השרים לענייני כלכלה. המאבק יימשך בינתיים ממשרדו של משה יונה שבבניין מועצת טירת הכרמל.

התלבשו לעבודה ושמעו על סגירת המפעל

בעיתוני סוף השבוע עמדו תמונותיהם של פועלי „רום כרמל", העוזבים בלב כבד את מפעלם, מול תמונות של מפעל אחר. הסיפור כאן עצוב לא פחות, ובאותה מידה מקומם — מפעל „שחל" הצפתי, השייך לקונצרן „עלית" סגר את שעריו.

מספר מזכיר ועד העובדים, שמעון מור־יוסף, הממלא גם את תפקיד מזכיר סניף מפ"ם בצפת: „באמצע השבוע שעבר חזרנו מחופשת קיץ מרוכזת. ניגשנו למלתחה, וכשהתחלנו להתלבש בבגדי העבודה, הופיע פתאום מישהו וקרא לנו לשיחה עם נציג ההנהלה שהגיע מרמת־גן. באסיפת העובדים שנערכה עימו קיבלנו את ההלם — הודיעו לנו שהמפעל נסגר. ככה פתאום. אתה עובד 30 שנה במפעל, שמח בעבודתך, מפרנס בכבוד את משפחתך — ופתאום מישהו מאותה הנהלה נכבדה שהחליטה על הסגירה חושב, או העלה בדעתו שבעיר כמו צפת נוכל למצוא עכשיו עבודה חדשה?"

במפעל שנסגר 72 עובדים. הפסקת העבודה נעשתה לדברי מנהל „שחל", בגלל הפסדים של מיליוני שקלים. העובדים הוותיקים לא כל־כך מבינים מה קרה פה — רק לפני חצי שנה הוכנסו למפעל מכונות חדשות, והעבודה הובטחה לשנים רבות. כעת סוגרים. מור־יוסף אומר, שהסגירה מהווה מכה אדירה לצפת. המפעל היה מקור פרנסה ל־500 נפש, בני משפחותיהם של הפועלים. חורה לו התנהגות ההנהלה. „קמו בוקר אחד ומחקו 70 איש ממצבת העובדים שלהם. נקבל פיצויים, משכורת אחרונה, ושלום."

ודרישות העובדים פשוטות וחד־משמעיות — לחזור לעבודה. פעולות המחאה החלו כבר לקראת סוף השבוע. הסניף המקומי של מפ"ם (שכאמור, מזכירו הוא גם מזכיר ועד עובדי „שחל") התארגן לעזרה מיידית, להשתתפות מלאה באירועים המתוכננים ולמתן סיוע לוגיסטי. אומר אלי סמרן, רכז אזור הצפון: „מתוכננת עצרת מרכזית רבת־משתתפים בצפת בימים הקרובים, בסיוע קיבוצי האיזור, וכן הפגנה ברמת־גן, מול משרדי עלית". בהפגנה שנערכה בסוף השבוע שעבר נשא סמרן שלט בו הובעה תמיכת הקיבוצים. במפעל יודעים להעריך זאת, אבל נראה מתגובות העובדים שנכון לעכשיו, צפוי קו שונה מעט. יו"ר הוועד, שכבר הזהיר מפני גילויי אלימות, והנהלת „עלית", המגלה קו בלתי מתפשר, מעידים על הצפוי בעתיד הקרוב.

האוטובוס האדום

משפחת בן־בסט המתינה בסבלנות בתחנת האיסוף שבשכונת התקווה. האב, האם וארבעת ילדיהם היו מאורגנים ומצויידים לקראת בילוי שבת של כיף על שפת הים בתל־אביב. בשבוע הקודם, נסעו באותה דרך. הגיע האוטובוס עם השלטים האדומים ולקח אותם לים. אמרו להם מתי והיכן להמתין להסעה חזרה, והכל היה בסדר. השבת כבר היו מ„הוותיקים". ידעו איפה להמתין וגם בירכו לשלום את החבר'ה של מפ"ם והשומר הצעיר שפגשו בשבת שעברה. בכל שבת רגילה אין באפשרות המשפחה לנסוע לים. מכונית אין להם, וגם לא כסף למוניות. והתחבורה הציבורית איננה פועלת בתל־אביב בשבת וכך, יחד עם עוד משפחות רבות באיזור גוש דן, נאלצת משפחת בן־בסט להישאר בבית.

אריה צוקר, נציג מפ"ם בעיריית תל־אביב, היה מודע היטב לבעיה. זה זמן רב מתריעים הוא וחבריו נגד תופעות מסוג זה, המשקפות אלמנטים של כפייה דתית וכניעה לתכתיבים פוליטיים. הרעיון לפעולה הפגנתית, שתעורר אנשים לחשיבה, ואף תעזור לאנשי תל־אביב, ובמיוחד לתושבי השכונות, בא ממנו. התוכנית היתה פשוטה. לוקחים כמה אוטובוסים, קובעים נקודות איסוף ומסיעים כל דיכפין לים בשבת, בחינם.

„ברגע שנודע לי על התוכנית", מספר אברהם מזרחי, מזכיר סניף ת"א־יפו, „החלטתי שפעולה מעין זו חייבת להיעשות על־ידי סניף ת"א". כנס ריכוז הסניף, ובעקבותיו מזכירות הסניף, וזו החליטה לערוך את מבצע „סע לים עם מפ"ם". החלה התארגנות של חברים מהסניף, בשיתוף הדור הצעיר ונוער מפ"ם, בראשותו של דני פלג, רכז נוער מפ"ם, והחל בהכנת המבצע. אגרת לתושבים חולקה על־ידי הפעילים בשכונות עצמן, הוכן שילוט מתאים ופורסמו מסלולי האיסוף השונים.

בשבת, ה־22.8 החל המבצע. חמישה אוטובוסים מקושטים ועליהם כרזות־ענק „סע לים עם מפ"ם" החלו לחרוש את תל־אביב בשני מסלולים חוצי שכונות ופריפריות. לכל אורך הדרך המתינו מאות נוסעים שהצטרפו לנסיעה חינם. התגובות היו חמות. „סוף־סוף גם עושים ולא רק מדברים", אמרה אמא אחת. „נחמד לראות שיש מפלגה אחת בארץ שעושה משהו גם לא בזמן בחירות, שמוכנה להושיט יד לאזרח הקטן ולעזור לנו במאבק למען תחבורה ציבורית בשבת. באמת כל הכבוד!"

לקראת הצהריים כבר היה קשה למצוא מקומות ישיבה באוטובוסים של מפ"ם. השמועה עברה מהר ואנשים רבים, שבשבתות יושבים בבית מחוסר ברירה, החליטו לנצל את ההזדמנות ולראות איך זה בים בשבת. אמנם פה ושם אפשר היה לראות פרצוף כעוס של נהג מונית הדואג לפרנסתו, אך כשקיבלו את ההסבר נרגעו. הובהר להם, כי במסגרת הכפייה הדתית עלולות גם מוניותיהם להיות מושבתות בשבת וכי המטרה היא להגיע למצב השורר בערים אחרות בארץ, כמו חיפה, בה פועלת התחבורה הציבורית. וההסבר התקבל בהבנה ואחד מפעילי הסניף אף ידע לספר על נהג מונית, שלאחר שמילא את מוניתו, שלח את הנוסעים שנותרו על הכביש לחכות לאוטובוס של מפ"ם...

במשך השבת דאג הרדיו להסב את תשומת־לב התושבים לפעולות מפ"ם־ת"א, עובדה שנתנה משנה כוח למבצע. גם אלה שלא נסעו לים, וסתם יצאו לטייל ברחוב, נופפו לשלום וקראו לעבר האוטובוסים קריאות עידוד.

בעקבות הצלחת המבצע הוחלט להמשיכו גם בשבוע שלאחר מכן, למרות שלא נמסר על כך דבר בעיתונות, המתינו מאות תושבים מהשכונות והמרכז לאוטובוסים, כשכולם ללא יוצא מן הכלל משבחים את התרומה החשובה למאבק בכפייה הדתית.

„פעם נוספת הוכחנו שאפשר גם אחרת", אומר בגאווה אברהם מזרחי, „לאחר סיום המבצע קיבלנו פניות רבות מוועדי שכונות, שביקשו להמשיך. אני שמח שהצלחנו להציב כאן תמרור־דרך והבאנו את דבר מפ"ם לציבור בשכונות". מזרחי משוכנע שעתה, לאחר ההצלחה הגדולה במבצע ההסעות, הצלחה שעלתה על הציפיות, תיפתח הדרך למבצעים נוספים ברוח דומה.

דני פלג, מי שריכז את ארגון המבצע יד ביד עם מזרחי, מציין את תרומתם הגדולה של בני הנוער, חברים ופעילים, שהתגייסו ונרתמו למבצע ולהכנות אליו. „הם עסקו בחלוקת המיכתבים בתאי הדואר, איישו את קווי האוטובוסים והשתתפו לאורך כל היום במבצע", אומר פלג (ולא שוכח לתת צל"ש גם לפעילים מהקיבוצים, שלמען המבצע ויתרו ברצון על ימי פגרה וחופשה).

אחד הדברים היפים שהתרחשו במהלך השבתות היה השותפות בין הדור הצעיר, הנוער והחברים והפעילים המבוגרים יותר מסניף ת"א, אומר פלג. „הוספנו עוד נדבך למהלך הכולל של חשיפתנו לציבור כגוף דינאמי, גוף שאומר וגם מבצע". אנחנו על המפה גם בנושאי דת ומדינה והשקפתנו בנושא זה ברורה: איש באמונתו יחיה, חילוניים ודתיים כאחד".

מקור: על המשמר

בעריכת צביה בן־שלום

שפה משותפת בלב הגליל

ויולט ופואד – המארחים

צעירים מגשר הזיו

בשעות הערב בתרשיחא שבגליל, בין עצי הזית עבותי הגזע, עסוקים ערבים ויהודים בהכנת מפגש אמנים בין שני העמים. לבד ממזג האוויר הנעים מוסברת האווירה הנינוחה על רקע עבודתם המשותפת של תושבים במועצת מעלות־תרשיחא — מועצה יהודית־ערבית יחידה במינה בארץ.

מפגש האמנים היהודים והערבים נערך ביוזמת „הילה", המרכז הישראלי למען האמנויות היוצרות", שמקום מושבו במעלות. המפגש האמנותי מתקיים בחצר־ביתם של ויולט ופואד ארנאוט, זוג צעיר שמשפחתם יושבת זה דורות בתרשיחא. פואד מכהן כגזבר המועצה. ויולט עובדת כאחות־מרפאה במושב השכן, מעונה. „11 שנה אני אחות במקום, ואת שואלת על מעורבות? חיים את השותפות יום יום", אומרת ויולט. עם זאת בני הזוג מצפים ליתר מעורבות. „נעשים דברים, אבל לא מספיק. צריך להתחיל בעבודה חינוכית כבר בגיל הרך — רק בעבודה כזו יש סיכוי שמשהו טוב יקרה".

בשעה היעודה לתחילת המופע לא נותר כיסא פנוי. הקהל מתרווח על שטיחים ומחצלות. המנחים, דני הורוביץ וגסאן עבאס, תופסים מקומם על הבמה הקטנה. בקהל נוכחים מפעילי „קרן ישראל החדשה". הקרן מסייעת לפרוייקטים שעניינם דו־קיום בין שני העמים. הם הגיעו לתרשיחא אחרי יום סיורים ארוך ברחבי הארץ, שבמהלכו ביקרו במקומות בהם נעשים דברים בסיוע הקרן.

„באנו למצוא שפה משותפת בלב הגליל", פותח המנחה את הערב. לבמה עולים בזה אחר זה אמנים מתחום המוסיקה, הספרות, הציור והפיסול, ניסים רקואר, יחיאל שמי, סמי מיכאל, עבד עאברי, רודו גרשטיין ולהקת הבירה הטבעית.

האמנים משוחחים על יצירתם ועל הקשר בינה לבין המציאות. ביטוי לתחושות של דיכוי והשפלה ניתן למצוא בשירו של גסאן עבאס, „מכתב לאחי בגולה":

„...והכפר שלנו מלא מרץ וחיים
מעיר את פועלינו, לרוץ אל היהודי בארבע בבוקר,
ולשוב פגרים מהלכים עם לילה, ועדיין לומדים
במרתפים ותחת העצים את שירת ביאליק יהודה הלוי, וטשרניחובסקי, כן „שחקי שחקי" אחי,
שלום לך אחי מעץ הזית, עליו חרטנו את שמותינו
אותו טרם כרתו מעל ראשינו"...

סמי מיכאל מביע תקווה, כי נוכל „לאהוב את הארץ הזאת לא כאהוב נערה צעירה שאוהבים באים עד דו־קרב, אלא כאהבת אם — עם הקמטים, החריצים והחזה הרחב, אהבה שמקרבת ולא מרחיקה".

שלמה בוחבוט, יושב־ראש מועצת־מעלות־תרשיחא, מאמין כי עלינו ללמוד לחיות בצוותא. „יש להכיר את הדברים מבפנים. מועצה כמו שלנו מהווה דוגמה לשיתוף ולאפשרות של שינוי פני החברה". בוחבוט, שבעידודו פועלת „הילה", קורא לחזק ולתמוך בעמותה ולהקים לה מבנה ראוי והולם.

להקת „הבירה הטבעית" חותמת ערב ארוך ומגוון. אי־אפשר להימנע מהמחשבה כי זו רק טיפה בים, שאינה מעידה על הים כולו.

רחל שלו

האמריקנים לא בכושר

חושבים שרק לנו יש בעיות עם הכושר הגופני של הנוער? טעות. גם האמריקנים מודאגים ואצלם הכל הולך בהשוואה עם הסובייטים. האם הנוער האמריקני שווה בכושרו הגופני לנוער הסובייטי? הוועדה הלאומית לעניני הספורט ותרבות הגוף חוששת שהתשובה שלילית. כדי לבדוק את המצב ייערך ניסוי המוני, בהשתתפות 20 אלף נערים ונערות, שיועמדו במבחני כושר המקובלים על בני גילם בברה"מ. הפרוייקט כבר התחיל בקאליפורניה, בעיירה אל סגונדו, שם נבחנו 250 תלמידים בגיל 7 עד 17 והתוצאות לא היו מעודדות. הוועדה מציעה להנהיג בבתי הספר האמריקנים תוכנית העשרה גופנית המקובלת בברה"מ, כלומר - בכל הכיתות של בית הספר־היסודי והתיכון — שעה יומית של התעמלות.

זה מה שיש

לנשים חרוצות להצליח

מכון נ.ג.ר.ה. הלא הוא „מכון לימוד ומחקר לנשים" פותח החודש את שנת הלימודים החדשה בשורה של קורסים לנשים המעוניינות להצליח בחיים ו/או להכיר את עצמן ו/או להסתדר עם הסביבה. לא שהגברים מצליחים בכל אלה, אבל להם דואגים מכונים אחרים. בין הקורסים שמציעה נ.ג.ר.ה. לנשים: קידום והצלחה בעבודה; תכנון להתפתחות קריירה אישית; תקשורת אסרטיבית; התמודדות עם מצבי לחץ; כיצד להצליח למצוא עבודה, „זמן לעצמי". מהקורסים המתקיימים בבית סוקולוב בתל־אביב, או ב„ראש פתוח" בהרצליה; יש בשעות בוקר ויש אחה"צ, מספר הפגישות: בין 6 ל־10 והמחיר 250־350 ש"ח. הוצאות שכר הלימוד פטורות ממס ההכנסה. פרטים מדוייקים יותר ניתן לקבל בנ.ג.ר.ה. טל. 052־558168 או בכתב, ת.ד. 3174, הרצליה, 52130.

שוויון המינים ומס ההכנסה

מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי פנתה לפרופסור איתן ששינסקי, יו"ר הוועדה לרפורמה במס ההכנסה בדרישה לכלול בהמלצות הוועדה תיקונים של עיוותים המפלים את הנשים. הכוונה בעיקר להכרה בהוצאות האם העובדת, הקשורות בטיפול בילדים; תיק נפרד במס ההכנסה לאשה נשואה; חישוב נפרד לגבי הכנסת אשה נשואה ממקור הכנסה משותף לה ולבעלה; מיסוי נפרד על הכנסות אשה נשואה מרכוש וזיכוי הוצאות רפואיות לאשה נשואה. עיוותים אלה — מרגישה לובלסקי — הם ירושה מימי המנדט, שמשום מה עברו בשלום את כל הרפורמות במס ההכנסה.

דרושות מתנדבות

אירגון נשי הדסה ישראל פותח במיבצע כלל ארצי לגיוס מתנדבות חדשות. המיבצע יתקיים בשבוע שבין 13 ל־18 בספטמבר, ב־9 ערים (ירושלים, תל־אביב, חיפה, נתניה, הרצליה, ערד, באר שבע, אילת ורחובות) יערכו אירועים מיוחדים ויפתחו מוקדי פעילות. בין המבצעים שתקיים הדסה־ישראל יהיו מבצעי חינוך לבריאות, פעולות הסברה בנושא בטיחות ופעולות שונות במחלקות ילדים בבתי־חולים. פרטים ניתן לקבל בהדסה־ישראל, 02־231411/2 או 03־223141.

ברזילאי בטעם הקוקוס

זוכרים איך הכל התלהבו מהפינה קולדה? עבר, עכשיו טעם הקוקוס חוזר אלינו בליקר ברזילאי מקורי „בטידה דה קוקו" (BATIDA DE COCO), המבוסס על קוקוס ורום, צלול, מתוק, קל (16.5% אלכוהול), מתאים לשתיה בכוס וגם כבסיס לכל מיני קוקטיילים. 4 הצעות לקוקטיילים כאלה מודפסות אפילו על התווית של הבקבוק, שהוא תמיר וישר־קווים ומחירו (כשהוא מלא ב־750 ממ"ל משקה) — 13.99 ש"ח. את הבטידה (כך כתוב על הבקבוק) מייבאה חברת יינות אשקלון, לפי הסכם מיוחד עם חברת מנגרוקה, מהמובילות ביצרני המשקאות בברזיל.

פרי טהור וקפוא

במקום גלידה אפשר לאכול פירות קפואים. של מי הרעיון? לא תאמינו — דווקא של יצרן גלידה. חברת שטראוס יוצאת לשוק במעדן פרי, ששמו בישראל קפרי, בשלב זה בטעם תות. פשוט מעכו את הפרי והקפיאו, בלי שום תוספות, ויש לזה טעם כמו לתות מעוך וקפוא שהכנתי בעונה. דל קלוריות (70 ק. למנה בת 70 גרם) ומומלץ לילדים שמסרבים לאכול פירות, אבל אוהבים גלידה. יקר: נמכר ברביעיות, 4 גביעים בני 70 גרם כל אחד, תמורת 5.60 ש"ח.

נעל ושמה סחרה

הקיץ התחילו ב„נעלי דפנה", לייצר את סחרה. נעל קלה, אלגנטית, יפה מאוד, כל הנפה עשויה מקרמה מחוטים בצבע טבעי. הנפה מיובאת מספרד — מודה היצרן, קצת במבוכה, כיוון שהיה מעדיף לעשות אותה בארץ, אבל מי יעשה כאן עבודה ידנית עדינה כל כך ובמחיר סביר? נעלי סחרה מתאימות לעונת המעבר, המחיר, כ־60 ש"ח.

מתעניינים בחקלאות אורגנית?

כל המתעניין בחקלאות אורגנית מוזמן להרצאת עיון, שתערך ביום ד' (9.9) בשעה 16.00, בבית ציוני אמריקה בתל־אביב. את ההרצאה יזמה המועצה הציבורית לתזונה ואורח חיים בריא וחברת אסיף, המשווקת מזון אורגני. ההרצאות יתייחסו ליסודות הגידול הביולוגי־אורגני, הקשר שבין חומרי הדברה למחלות סרטניות ושיטות חדשות למלחמה במחלות הצמחים, שלא באמצעות חומרי הדברה. דמי הכניסה 5 ש"ח וזה כולל טעימה ממוצרים אורגנים של אסיף.

הגרלת מ.ד.א. — המון פרסים ומדריך גם

מתחילה מכירת הכרטיסים להגרלת מגן דוד אדום. שתי דירות מפוארות, 20 מכוניות, מכשירי וידיאו, טלוויזיה, תנורים ו־108 אלף פרסים פחות מרשימים, אבל עדיין שווים השקעה של 3 ש"ח. קצת יותר מ־43 אלף פרסים נכנסים להגרלה מיידית, איך שקונים את הכרטיס, מגרדים בו משהו ואם יש מזל — זוכים. אם אין — מתנחמים שזאת תרומה והלוואי שלא נזדקק לטובות של מ.ד.א. מי שיציג 10 ספחים של הגרלה מיידית יקבל חינם, מדריך עזרה ראשונה לנהג.

שלא ילך לאיבוד

הוא שומר על הילד שלא יתרחק, על ארנק שלא ייגנב, על מפתחות שלא יישכחו באוטו. קוראים לו reminder ובעברית „שמור לי", אם כי התרגום אינו מדוייק. מכשיר אלקטרוני המיוצר בטייוואן והמיובא ארצה על־ידי „טיב אילון". פועל על בטריות ומורכב משתי יחידות, אחת שמים בכיס ואחת תולים על

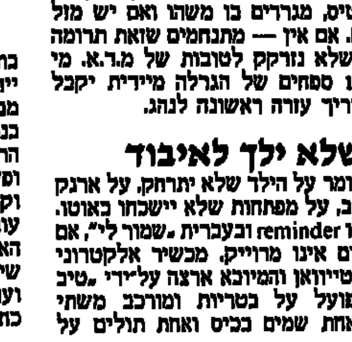

צוואר הילד, מכניסים לתיק או מצמידים למפתחות. כאשר המרחק בין היחידות מגיעה ל־10 מטר, (כלומר — הילד התרחק, התיק נגנב, המפתחות נשארו באוטו ובעליו ממשיך ללכת, וכו') ה„שמור לי" מתחיל לצפצף. נמכר בחנויות אלקטרוניקה תמורת 44 ש"ח.

מה רצית לדעת על מיקרוגל

חברת תדיראן מגישה כשירות לצרכן מדריך מעשי לתנורי מיקרוגל. הסבר עממי של עקרונות הפעולה, תרשים ברור למדי, הוראות שימוש, כלי בישול, מה המיקרוגל עושה לסוגי מזון שונים, טבלאות וזמני הבישול והחימום. מדריך פשוט, אבל מעשי מאוד. מחלקים אותו ב„ימי עיון" על המיקרוגל, שעורכים אנשי תדיראן במחלקת אלקטרוליין, בהיפרים של הריבוע הכחול.

ערכת תיפקוד לקשישים

התבקשנו לפרסם את שש קוי הטלפון של החברה הסיעודית „אדם לשירות אדם". הערכת במהלך חודש ספטמבר למבצע „ערכת תפקוד חינם לקשישים". הערכה תכלול ביקור בית (חינם) עובדת סוציאלית ויועץ גריאטרי של החברה. יש להניח ששירותים נוספים ניתנים תמורת תשלום.

לצורך קבלת יעוץ ומידע לגבי הטיפול אפשר לפנות בטלפון (הכל בתל־אביב, 03), 5461727, 5463054, 5464815, 5461728, 5464293, 5464395.

קולוגן לגבר

הקולוגן, ששולב עד כה בתכשירים קוסמטים לנשים, הופיע כמרכיב מרכזי במוצר שנועד לגברים, בסדרת ברוט 33, מתוצרת פברז'ה, המשווקת בישראל על־ידי חברת א.ש.ל. קוסמטיקס. התכשיר נועד לבישום ולטיפול אחרי הגילוח ומטרתו לשמור על לחות הפנים. המוצר מוגש בצורת תחליב, מכיל גם תמציות בבונג, סגולה להרגעת העור. המיוחד לברוט 33 הוא האריזה הלבנה, בניגוד למכלים הירוקים של מוצרים אחרים מהסידרה. 15.80 ש"ח ל־200 מ"ג.

בשמים חדשים בארץ לגברים „אופן", מבית היוצר של ז'וג'ר גלה ולנשים „קוואר־ץ" של מולינה, שניהם מיובאים ארצה על־ידי רנשר. בסידרת „אופן" אפטרשייב ומי טואלט, באריזות קטנות (50 ו־30 מ"ל). ה„קוואר־ץ" מוצג על־ידי מי בושם בתרסיס ודיאודורנט. המחירים סבירים: בין 26 ל־36 ש"ח.

מעט אבל מיוחד

ורדה ארגס, שיש לה בוטיק ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, מעצבת קולקציות קטנות של ייחודיות. לנשים שאוהבות לבלוט מבלי להחליף מלתחה. הקולקציות של בנויות מפריטים משתלבים, המאפשרים הרכבת מערכות שונות, פעם אחת מלוית ופעם — לאחר שהחלפת פריט למשהו אחר וקצת אביזרים — בוהמית וזרוקה. החולצות עור משוח — והרי את רומנטית. האריגים של ארגס טבעיים, צירופים מעניינים שיגרתיים כמו טריקו עם משי וטול או משי ועור, והצבעים הבולטים. לבן, אדום, שחור כחול, לבן גולמי וחקי.

חוק חופשת הפריה

חברת הכנסת שולמית אלוני הגישה הצעת תיקון לחוק עבודת נשים (טיפול הפריה), לפיו יושווה מעמדה של אשה הזקוקה לטיפולי הפריה, המחייב העדרות מן העבודה, למעמדה של אשה בשמירת הריון. לפי החוק הקיים אשה הזקוקה לשמירת הריון רשאית להעדר מעבודתה ואין מנכים ממשכורתה בגין העדרות זו.

מדריך לצרכן: בחזרה ללימודים

הרשות להגנת הצרכן פירסמה חוברת מס' 4 בסדרת „המדריך לצרכן" והפעם — „אל ספסל הלימודים". החוברת מתייחסת לתרומות הורים בשנת הלימודים החדשה, שירותי בריאות לתלמיד, תלבושת אחידה, ילקוטים ומחירי מחברות. החוברת הגיעה למערכת באיחור, לאחר שמרבית החומר הכלול בה התקבל ממקורות אחרים והתפרסם בצורה זו או אחרת, אבל מי שמעוניין בה יפנה לאחד הסניפים של הרשות, או למועצות הפועלים.

חידושים בכלי כתיבה

משהו למקצוענים — מעצבים, גרפיקאים, מהנדסים, אמנים, סטודנטים: „דרספורד" יבואנית כלי כתיבה (ארטי, הסטיק) משווקים עכשיו טושים של designers line, הכוללת שתי סדרות חדשות: ארטק (מערכת מרקמים) ב־50 צבעים, 10 מהם בגווני אפור; יש אפשרות לקו עבה וארטק 900 לקו עדין, ואקוופוסט — מים נוזלי לעבודות גרפיקה ומכחול, ב... גוונים בסיסיים. הכל ארוז במגשיות יפות למרות מהפרוספקט. לא ציינו מחירים, אבל מקצועי, לא יתכן שיהיה זול.

לילדים קטנים, הנוהגים להכניס כל דבר לפה, מתאימים צבעי ג'וקר שלופר. הם לא מלכלכים את הידיים, נמחקים בקלות, אפשר לחדדם במחדד רגיל ו... רעילים. נמכרים בשני סוגי אריזות ובשני אורכים. יש אריזות קרטון המכילות 6 או 12 או 24 צבעים, באורך 12 ס"מ והמחיר הוא 3.20 — 6 ש"ח ויש אריזות פלסטיק שקופה המכילה 6 או 12 צבעים קצרים ש... מחירים 1 ו־2.40 ש"ח.

אם אנחנו אצל הילדים לא נשכח את הלביא, לא בכל מקום הוא בוטל, חברת ... ובניו העוסקת ביבוא ושיווק מכשירי ... מפיצה עטיפות למחברות, המעוטרות ... של הלביא. 20 אגורות בסך הכל, ... בשקל.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה

הודעה

על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6393 חלקה 196, 195, 46 ברח' המגינים פינת ה' באייר.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור א', בו מותר להקים בנין דיור בן 2 קומות.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 2 קומות, 2 דירות וקו בנין 4.0 מ' במקום 6.0 מ' בחזית רח' ה' באייר דוגמת רוב הבנינים הקיימים ברחוב.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה

הודעה

על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6712 חלקה 247 ברח' היכנר מס' 47.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור א' מיוחד, בו מותר להקים בנין דיור בן 2 קומות 25% בניה בקומה.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 2 קומות 26.03% בקומת קרקע 23.35% בקומה א' בניה ועליה לגג.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

ועדת משנה לתכנון ובניה חולון

תיק בנין 1866

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 88 בגוש 7164 ברח' יצחק הלוי מס' 70 חולון, הכוללת מתן הקלה בהקמת מקלט עילי במקום תת קרקעי.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

עו"ד ח. שרון, מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת אחוזי בנייה ברחוב התחיה מס' 5, גוש 6623, חלקה 413, תיק בניין 005־2/829, בקשה מס' 870812.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בסמי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

המועצה המקומית ירוחם
מכרז פומבי 10/87

א. המועצה המקומית ירוחם מכריזה בזה על קבלת הצעות שיפוץ מבנה שרותים בית־ספר „תורת משה". פרטים, תוכניות וטפסי הצעה אפשר לקבל במשרד מהנדס המועצה בכל יום בשעות 09.00—12.00 תמורת תשלום של 30 ש"ח, שלא יוחזרו.

ב. רשאים להשתתף במכרז רק קבלנים הרשומים עפ"י חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט–1969 בענף והיקף עבודה מתאימים ועליהם לצרף תעודות רישום כנ"ל.

על מגישי ההצעה לצרף המסמכים הרשומים מטה:

א. אישור מפקיד השומה או מנהל המכס או רואה חשבון שהוא מנהל ספרי חשבונות.
ב. אישור עסק מורשה לצרכי מע"מ.
ג. לצרף במעטפה נפרדת ערבות בנקאית לתקופה של 3 חודשים מיום הגשת ההצעה על סך 5% מערך ההצעה והוראת עיקוב כספים מגזבר המועצה לא תתקבל כערבות.
ה. חווה מפרט בכתב כמויות ותוכניות חתומות.

סיור קבלנים ייערך ביום 6.9.87 עד השעה 13.00 במח' ההנדסה בבניין המועצה ירוחם. את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום בלבד לפי הכתובת: המועצה המקומית ירוחם ת.ד. 1 למח' הנדסה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 18.9.87 בשעה 12.00.

אין המועצה המקומית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

ברוך אלמקייס — יו"ר המועצה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי מטה אשר
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הצפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה מטה אשר, שחדואר נע אשרת, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 5567, חלוקת מגרשים מחדש עמקא", ביחד עם תשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גושים — בשלמות: 18691, 18693, 18694. החלקים: 18244, 18692, 18695—18699, 18788, 18797.

עיקרי מטרות התכנית.
א. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים ופתוח בעתיד.
ב. קביעת יעודים ואזורים.
ג. ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר ורואה את עצמו נפגע על־ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה האמורה.

9.8.1987
עמרם קלעג'י — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה — צפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה בשיעור באחוזי בניה בחלק מחלקה 21 בגוש 3851.

החלקה נמצאת באזור פארק לתעשיות עתירות מדע, שבו מותר לבנות בהתאם לתכנית מפורטת נס/43 — 100% משטח החלקה, בקומות.

חב' ביוטכנולוגיה מבקשת תוספת של 281.23 מ"ר בקומת מרתף. המהווה הקלה של 6% משטח החלקה והקלה בהיקף הבניה המותרת בקומת מרתף.

לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

לאחר מועד זה, תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.

נתן קרופסקי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן. 08.05 שעת כושר. 08.15 תלמוד — שניים אוחזין — היכי דמי חלק 1. (כ). 08.40 ספרות יסודי (כ). 09.00 אנגלית ו'. 09.20 חינוך מיוחד — השעה שלנו — דירה להשכיר. (כ). 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 תגיל הדך — פרפר נחמר — כנר ללכוש. 11.00 חשבון ה' — מבוא לשברים. (כ). 11.15 צרפתית על יסודי. 11.30 גאוגרפיה ה'־ו' — יפן — הארץ והעם. 12.00 ספרות ו'־ט' — מעשה בגעליים א'. (כ). 12.25 אנגלית ט'. 13.00 אנגלית י'. 13.30 הסטוריה כללית יוון הקלאסית. 14.0 טלטקסט — עד כאן. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. בין בריון לממשות — ככי. 2. מעולם הכימיה — מבנה גבישי. 15.00 היום בו השתנה היקום פרק 9: עושים גלים. 15.50 מאתיים שניות למשרד הבריאות. 15.50 שעת כושר. 15.55 רחוב סומסום. 16.25 ילדות הפלא פרק 15: המתנה. אביו של רג'י מתכנן לקחת את ג'ימי ורג'י לטיול מתנאות, אך נאלץ ברגע האחרון לבטל את הטיול. הוריו של ג'ימי נחלצים לעזרה ויוצאים עם הילדים לטיול שכולו מלא הפתעות. 17.00 .ערב חדש. 17.30 אליפות העולם השנייה באתלטיקה קלה — רומא 87. שידור ישיר. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 ספורט מרומא (ערבית). 18.45 חידושים והמצאות (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 אליפות העולם השנייה באתלטיקה קלה רומא 87 — שידור ישיר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 לקראת שידור. 21.50 קושלת — סדרה אמריקנית. 22.40 מצב הרוח — מגזין דו־שבועי לענייני תרבות ואמנות. בתכנית משולבים מופעים, ראיונות ושיחות בתחומים למיניהם. מנחה: ירון לונדון. 23.30 גבול הדמדומים — הפרק האחרון: סיפור א': ילד הולך לאיבוד, צלמת, העומדת על סף פריצת דרך לקריירה מוהירה במקצועה, מגלה בתמונות שצילמה אפשרות חלופית לחייה בעתיד. סיפור ב': בנק המשאלות, צייר של מציאות שם ידו על מנורת אלדין, המוכנה למלא, להפתעתו, שלוש ממשאלותיו — בתנאים מסוימים. 00.00 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 החתול שמיל. 19.30 בירור 2: סידרת ג'אז. 20.00 מבט שני. בבתא־אשה בת 2000. 21.00 סוף 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה בירור מוסיקלי מס' 2 לשני חלילים ולבאסו קונטינואו. מוצארט: סימפוניה קונצרטית כמי במול מג'ור לכינור ויולה ותזמורת. ברהמס: סונטה מס' 2 במי במול מג'ור לקלרינית ולפסנתר: גונה המוסיקה לבלט מתוך האופרה פאוסט; ואלס קונצרטי מתוך פאוסט. 09.00 קונצרט בוקר — גולדמרק: באביב פתיחה; גארה: פנטסיה אביב לפסנתר רביעייה קולית ותזמורת; רחמנינוב: סונטה בסול מינור לצ'לו ולפסנתר: שופן: שני נוקטורנים אופ. 48 מס' 1 ו־2 בדו מינור ובפה דיין מינור; פורה: רביעיה מס' 2 בסול מינור לפסנתר ולכלי קשת; בהרמס: סרנדה מס' 1 לתזמורת ברה מג'ור. 11.57 פינת השיר — משירי מאיר ויזלטיר. 12.00 אמנים באולפן. שלישיית ויוזם — צ'ייקובסקי שלישייה לכנור, צ'לו ופסנתר. אופ. 50. 12.05 בהאזנה נינוחה — טלמן: שירי גבורה ראמו/רנדיה ורדונוס מגרלסון: ארבעה שירים ללא מילים; ליאדוב: שמונה שירי עם רוסיים; ראבלו תקרטה ואלנזר לרביעיית מיתרים חליל, קלרנית' הנבלו צייקובסקי: המינעלים מוסיקה לבלט הבו: ארגנטה והנודד והגנאר' לויולה ותזמורת: סקום ג'וסלין 8 רגמיים לפסנתר כיהו הנערה מארל — סוויטה מס' 1. 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו — חלק א' — יצירות מאת מלחינים ישראליים: פאול בן חיים: טוקטה; אבל אוליך: חלום על סייטים זרים; ארי בן שבתאי: שלוש רומנסות; חורות לירדמן הקדמה: חלק ב' — קלאוס רודר ואלס קונצרטי. 16.00 מוסיקה ליום ראשון — י.ס. באך: קנטטה מס' 194 צ'ייקובסקי: תפילות ערביתו צ'ייקובסקי: עשרה מזמורים. 18.00 רסי פסנתר שומאן: קטעי פנטסיה שומאן: פנטסיה בדו מג'ור. 19.00 מוסיקה קלאסית. קלה. 20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקלי. 20.27 פינת השיר. 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי — מעונת הקונצרטים הקאמריים במכון ון ליר בירושלים — כרגע ארבעה קטעים לקלרנית ופסנתר: רביעית תשלישייה בסול מג'ור לפסנתר כנור צ'לו (1880); בתוניה שיר ערש לפסנתר; זמלינסקי: שלישייה לפסנתר, קלרנית וצ'לו; דבוז'אק: שלישייה בסי במול מג'ור לפסנתר כנור וצ'לו. 22.30 קונצרט קצר. 23.00 מחזורי יצירות — בטהובן הסונטות לצ'לו ולפסנתר שלישיות.

רשת א'

07.30 דרידיקל. 08.05 חוגה — עם בני תגרל. 09.05 טלדיו — שורות מידע למאזינים. 10.05 שידיקוד — 'מתולות ושירים משלנו. 11.05 סניני בוקר. 12.05 מעורב ירושלמי — עם הושני כהן. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת, סדנאות למתקדמים שעור מס' 14. 16.05 רדיו־עשרה — מגזין נוער. 17.10 שירי עמים. 18.05 מינות ערב — משדר יומי להווי דתי ומסורתי. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 תמוך ועץ — קו פתוח לפתיחת שנת הלימודים. עורכת ומגישה הכקה מיכאלי; יועץ להתכנית ד"ר עמירם רביב — פסיכולוג חינוכי־קליני.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 כוכבי הבוקר. עם הקרינטורס. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 12.10 אלף־אלף ביבית — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות ופזמונים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 כת צחוק — הורי והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 17.05 שירים ושעורים. 17.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 18.05 מסיבת עתונאים — עורך ומנחה יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. היום הזה. 19.55 עם ישראל — מוסף לעניינים יהודיים בעולם. 20.05 שלום לבן רודי — פיוט וברכה בשידור חי. 22.05 בינינו לבין עצמנו — שיחות עם מאזינים בשידור חי — מנחה: אלכס טלמור. 00.05 יומן חצות. 00.15 להאזין בחלום — שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

05.05 צלילי בוקר. 06.30 פוקחים עין. 07.00 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אל־ליה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 שעה עם אורלי יניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 אחד אחר — להיטים עבריים. 14.05 דו רה יומי — עם רוני לנץ ודני קרפל. 15.05 שירים לחג — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.55 באפן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 משולש — עימות יומי בענייני השעה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 רדיו ספורט — מגאזין ספורט. 20.05 עושים מרינה — עורך ומגיש: דודו דיין (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הדבש ועל הכיסאק — שירים שהנהרה אוהבים. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם אסתר צור — במאית. 00.00 ציפורי לילה. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 סבבבבסים — מידע, ר"שים, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 הפסקת עשר — עם מיכל יניב. 23.05 קול הג'אז הוה — עורך ומגיש: רני קרפל.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאשר — להיטים וותיקים. 07.07 שיר בוקר בבוקר — שירים עבריים. 08.05 מה, כבר תשע? 10.05 דברים טובים — עם שמידה אימכר. 11.05 שבעים מי יודע? — שירי שנות השבעים. 12.05 אהבה יומיומית — עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול. 14.05 לי ולך — שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 הצגה יומית — עם יקיר אביב. 18.05 מצעד הפזמונים הלועזיים. 21.05 צפיחית ברבש — עם רן כנר — שידור חי ממועדון אל־פשה בחיפה. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: החורה של הרי 9.40 ,7.15 ,5
אורליה: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 ,7.15 ,4.30 / 9.30 ,7.15 ,3
בן־יהודה: כלא הילטון 9.30 ,7.00 ,4.30
גת: בלון לחופש הגדול 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: קנגרו 9.30 ,7.00
דקל: האלמנה השחורה 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: מחץ הרלתא 7.45
הוד: נינג'ה אמריקאי מס' 3 9.30 ,7.15 ,5
לימור: חרשו המורד 9.30 ,7.15 ,4.30
מוזיאון ת"א: מותו של סוכן 9.30 ,7.30 / 9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1: 007 באזור המסוכן 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 ,7.15 ,5
פאר: לא שם זין 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: לבירינט 9.30 ,7.15 ,2 ,12
רב־חן:
חן 1: ביה"ס למשמר אזרחי 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ליבו של אנגל 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: אני והחברה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: נשק קטלני 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
ישתק: סוד ההצלחה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: שומר ראש 9.10 ,7.15 ,4
תכלת: הצגות מעבר לפינה 9.35 ,7.00 ,4.30

רמת־גן

ארמון: ליבו של אנגל 9.30 ,6.40 ,4
לילי: לא שם זין 9.30 ,7.15
ארמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: בלון לחופש הגדול 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: דקה לחצות 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: אני והחברה 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: קרוקודיל דנדי 9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: שומר ראש 9.30 ,7.15 ,4.30
אורגע: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.15 ,4.30
בית אגרון:
18.00 מפרץ טוסקיני
20.15 מונטי פייתון משהו שונה לגמרי
21.45 הצגת קטנה וטטריקה
כפיר: סוד ההצלחה 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: ליבו של אנגל 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: גבר מאוהב 9.00 ,7.00
ממורה: ימי הרדיו 9.30 ,7.00
תמירה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 1: לא שם זין 9.15 ,7.15 ,4.30
אור 2: גבר כהזמנה 9.30 ,7.15 ,4.30
אור 3: אהבה בחלון ראווה 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: ימים של תהילה 9.00 ,6.30
אור 5: הנבואה 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: נינג'ה אמריקאי מס' 3 9.00 ,7 ,4.30

תיאטרון ירושלים:
שיחות מלוכלכות 21.45 ,18.45

חיפה

אורה: גבר כהזמנה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: הצגות מעבר לפינה 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 1: נינג'ה אמריקאי 3 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: גבר מאוהב 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: סוד ההצלחה 9.00 ,6.30 ,4
אמפיר: התיך אמריקאי 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הנוכל, האוהבת והמאהבת 9.15 ,6.45
קרן אור המחודש: לא שם זין 9.15 ,7.00

נתניה

שרון: הנוכל, האוהבת והמאהבת 9.15 ,7 ,5
סמדר: פוטו רומן 9.15 ,7 ,5

חולון

סביון: נינג'ה אמריקאי 3 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: בלון לחופש הגדול 9.00 ,6.00
ארמון: לא שם זין 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: נינג'ה אמריקאי מס' 3 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: כלא הילטון 9.30 ,7.15 ,5.00

באר־שבע

חן: סופרמן 4 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: משפחת פלוצר 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: סוד ההצלחה 9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: עם הזרוד 9.30 ,7.15

עפולה

מוסיקתון: בני כלוו 9.00

גבעתיים

הדר: סוד ההצלחה 9.10 ,7.15 ,4.30

ראשון־לציון

רון 1: משפחת פלוצר 9.10 ,7.30 ,5.00
רון 2: סוד ההצלחה 9.10 ,7.30 ,5.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 6.9
מירלה אפרת: 20.30
תפרדים: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א' 6.9 בשעה 21.00
„האופטימיסט".

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים, הנביאים 3

חולון
קופ"ח עיריהוב

ירושלים
אליסון — ישעיהו 10

נתניה
פורת — פ"ת 76

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
חן — ז'בוטינסקי 99

תל־אביב
בבלי — עוויאל 1, פינת טולדנו 10.
נצח ישראל 11

חיפה
הדס — חורב 53

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ה', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים רתמים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק – פנימית, נשים. הדסה ע"כ–ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג. בקור חולים – כירורגיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יפסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו' 08.00—15.00, טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02־243558
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (11.00—20.00)
גליל מערבי – 04־922222

קו פתוח לזורים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 222782.
„קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221080 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טלי 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריזננוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל' 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה במשוית
עו"ן ירושלים — טל' 02־227171.
עו"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
עו"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
עו"ן חיפה — טל' 04־672222.
עו"ן באר־שבע — טל' 057־418111.
עו"ן נתניה — טל' 053־35316.

מילוק משדרים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93334; טבריה — 101, טלפון 04־931401; נהריה — טל' 04־823333; בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767; עמ"ל כנרת ון, טל' 03־580848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 6.30, 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

טלקס

● שמיר יעיד נגד קניג

ראש הממשלה יצחק שמיר צורף כעד תביעה בתביעת הדיבה שהגיש עו"ד רובין, מראשי סניף חרות בנצרת, נגד הממונה על מחוז הצפון לשעבר מטעם משרד־הפנים, ישראל קניג.

כזכור, הגיש עו"ד רובין את קובלנתו הפלילית נגד קניג בשל פרסום ידיעה במקומון „חדשות הצפון", בה השווה את המתלונן לסניגורו של איוון דמיאניוק ונאמר, כי על חרות לבדוק היטב את נציגיה.

בינתיים פועל הרב דוד גרוסמן, רבה של מגדל העמק, למצוא פשרה בין הניצים. **שלמה גלזר**

● תובעים הרחבת כביש ואדי ערה

ראשי הרשויות בצפון הארץ תובעים ממשרדי התחבורה והשיכון להקציב את הכספים הדרושים לשיפוץ והרחבת כביש ואדי ערה כדי שימשיך לחיות עורק תחבורה בטוח.

התסיסה סביב הכביש, שמהווה ציר תנועה ראשי ממרכז הארץ לצפונה, החלה לאחר שבראשית השבוע שעבר נרגם אוטובוס „אגד" באבנים ושניים מנוסעיו נפצעו קל.

לכתבנו נודע, כי במחוז הצפוני של המשטרה מתייחסים בחומרה רבה לאירוע והמשטרה פתחה בפעילות רחבת היקף כדי ללכוד את מיידי האבנים. **שלמה גלזר**

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 155 בגוש 8242 רח' הגר"א בחריגה: 6% חריגה באחוזי בניין מותרים 10% (30 ס"מ) חריגה בקווי הבניין הצדדיים. תכמ"ס 330/87 ות.ב. 6920.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובנייה בבאר־שבע הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 38 לתכנית מפורטת 119/03/5 — שכונה ו', ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:
א. שינוי באחוזי בנייה וקווי בניין.
ב. חלוקה מגרש לשתי חלקות.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 1.205 דונם. גוש: 38061 חלקות ארעיות. מקום: שכונה ו', באר־שבע.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

על המעוניין בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רניגו — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז הדרום

התובעת ביקשה להכריז על דניאלה וייס כעדה עויינת

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

שלב ההוכחות במשפטה של מזכירת גוש־אמונים, דניאלה וייס, התחיל ביום ו' בבית־משפט השלום בכפר־סבא.

דניאלה וייס מואשמת בהתנהגות פרועה במקום ציבורי, בהקמת מהומה וגרימת נזק בזדון בליל ה־6 במאי, שכונה לכינוי „ליל הבקבוקים בקלקיליה".

בין עדי התביעה היו שלושה אנשי צבא. יהודה לזר, דוד רקל וסיוון יחיאלי, שהיו אחראים על הביטחון באיזור ופיקדו על המחסומים סמוך לאירוע בקלקיליה.

סיוון יחיאלי אמר, כי ראה את דניאלה וייס הופכת את ארגזי הבקבוקים על הכביש.

בחקירה הנגדית של פרקליטה של דניאלה וייס, עורך־דין אליקים העצני, אמרו שלושת אנשי הצבא, כי לא היה ידוע להם אם יש ערך כספי לבקבוקי הקוקה־קולה הריקים.

בעל המסעדה שבקבוקי הקוקה־קולה שייכים לו, ראסר אחמד מלחם, אמר בחקירה הנגדית, כי הוזמן על־ידי המשטרה להגיש תלונה על הנזק שהסתכם ב־35 ש"ח ששילם לחברת קוקה־קולה.

עורך־דין העצני טען, כי באותו לילה הוכרזה קלקיליה כשטח צבאי סגור, ולכן אין מדובר בהתפרעות במקום ציבורי, כפי שנטען בכתב־האישום.

במהלך החקירה ביקשה התובעת מבית־המשפט להכריז על עדה זו כעדה עויינת, אך השופט קבע כי עדותה אינה סותרת את עדותה במשטרה.

המשך המשפט נדחה ליום ו' הקרוב, לשמיעת עדויות עדי ההגנה.

נאשמים בשוחד למנהל בנק שנתן הלוואות לקבלן גניש

שמואל עטיה (44) ממבשרת ציון ורזיאל בן־פורת (54) מנווה אביבים, בעלי חברת „משקיעי עיר חן" בלב דיזנגוף בתל אביב. מואשמים בבית המשפט המחוזי בתל־אביב במתן שוחד למנהל בנק המזרחי לשעבר בהרצליה שמשון בוריה, בקשר להלוואות שניתנו לקבלן שלום גניש.

התובע, עו"ד אמנון רודה, מנהל המחלקה הפלילית־כלכלית בפרקליטות מחוז תל־אביב, טוען בכתב־האישום, כי בחודש אוקטובר 1983 ביקש שלום גניש לקבל הלוואה באמצעות חברותיו „לב העיר אחוזות" ו„ורד השרון". הוא פנה אל שמשון בוריה, שהיה אז מנהל סניף המזרחי בהרצליה, ובוריה פנה בעניין זה אל הנאשמים עטיה ובן־פורת.

בעקבות זאת נפגש שמואל עטיה עם בוריה במשרדו והודיע על נכונותו לתת את ההלוואה המבוקשת, תמורת מכתב ערבות של הבנק, שישמש כבטחון. בוריה אמר שזה בלתי אפשרי בבנק, ואז הציע עטיה שבוריה יחתום על מכתב בנוסח „אישור פרעון צ'ק", זאת בלי קשר למצב החשבון שעליו משוך הצ'ק, ובלי ידיעת הנהלת הבנק ורישום בספרי הבנק. עוד אמר, שהמכתב יישמר בכספת כדי שלא יראה על־ידי אדם זר.

מסמך ערבות מזוייף

לפי כתב־האישום, הסכים שמשון בוריה להצעה זו וכך נעשה. עטיה נטל את המסמך ומסר לשלום גניש צ'ק על סך 50 מיליון שקלים ישנים. התובע טוען, כי ההלוואה ניתנה לחודש ימים ועם תום המועד הציג עטיה את המזכר הנ"ל בפני בוריה וביקש לקבל צ'ק בנקאי לפרעון ההלוואה — וכך אכן נעשה.

בתביעה נאמר עוד, שהמסמך היה מסמך ערבות בנקאית מזוייף, שניתן ללא סמכות והתחזה להיות מה שאינו. עוד נטען, כי רזיאל בן־פורת וחברת „משקיעי עיר חן" ידעו על פעולות עטיה, אישרו אותן והשתתפו בביצוען, ובכך הם מעורבים בפרשה.

התובע עו"ד רודה טוען עוד בכתב־האישום כי הנאשמים ביחד עם שמשון בוריה הצליחו לזייף ערבויות בנקאיות נוספות. בכתב האישום מפורט עוד מקרה בו נתנו הנאשמים לשלום גניש הלוואה בסך 150 מיליון שקלים ישנים וקיבלו כבטחון מסמך מזוייף שהתיימר להיות ערבות של בנק המזרחי בהרצליה. ואילו במקרה אחר, הם הילוו 150 מיליון שקלים ישנים לחברת „שיווק והפצה גבעוני גלפנר", תמורת ערבות בנקאית מזוייפת, שנפרעה כעבור 3 חודשים, בסך 234 מיליון שקלים ישנים.

תמורת פעולות אלו, נטען בכתב האישום, קיבל שמשון בוריה שוחד בסך 172,500 שקלים ישנים. (עתים)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
תיק בנין 7/88־037
בקשה מס' 870807

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג למשרד (למעט משרדי חובלה) בקומת הקרקע לתקופה של 10 שנים ברחוב סינסקר מס' 37 גוש 6907 חלקה 119/1.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה – תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי אילת

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה, מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובנייה אילת הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 22 לתכנית מפורטת 115/03/2 — „צופית עילית", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי בזכויות הבנייה לפי הפירוט: א) להוסיף לזכויות הבנייה בקומת העמודים שטח של 348 מ"ר (ע"י סגירת חללים) לפי הפירוט הבא: עד 165.0 מ"ר למועדון בריאות: עד 50.0 מ"ר שטח לבית קפה: עד 333.0 מ"ר שטח ל־8 דירות נופש.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 9355 מ"ר גוש: 40039, מגרש 25–28, „צופית עילית — אילת.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

על המעוניין בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רניגו — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז הדרום

לידידנו היקר יוחנן גרנך ולמשפחה
אתכם באבלכם הכבד במות
שושנה
בתיה ואריה אפל

לחוה ומשפחתה
משתתפים בצערכם במות
האם
עובדי מוסד נעמן

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 4.9.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6733	1.6942	1.6816
דולר אמריקני	1	1.55	1.62	1.5871	1.6069	1.5948
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8831	0.8941	0.8880
לירה שטרלינג	1	2.58	2.71	2.6306	2.6634	2.6414
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2645	0.2678	0.2653
ין יפני	100	1.10	1.15	1.1188	1.1328	1.1259
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7865	0.7963	0.7887
פרנק שוויצרי	1	1.05	1.10	1.0652	1.0785	1.0720
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2507	0.2539	0.2519
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2407	0.2437	0.2419
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2293	0.2321	0.2304
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3638	0.3683	0.3657
דולר קנדי	1	1.19	1.24	1.2064	1.2215	1.2122
דולר אוסטרלי	1	1.10	1.19	1.1441	1.1583	1.1496
רנד דרום אפריקני	1	0.47	0.79	0.7846	0.7944	0.7892
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4248	0.4301	0.4277
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2566	1.2723	1.2615
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.27	1.2218	1.2370	1.2251

המועצה המקומית ירוחם
מכרז פומבי 9/87

א. המועצה המקומית ירוחם מכריזה בזה על קבלת הצעות לרח' אלקחיל ביוב וניקוז שלב א'. פרטים, תוכניות וטופסי הצעה אפשר לקבל במשרד מהנדס המועצה בכל יום בשעות 09.00 — 12.00 תמורת תשלום של 50 ש"ח, שלא יוחזרו.
ב. רשאים להשתתף במכרז רק קבלנים הרשומים עפ"י חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט–1969 בענף ובהיקף עבודה מתאימים ועליהם לצרף תעודות רישום כנ"ל.

על מגישי ההצעה לצרף המסמכים הרשומים מטה:
א. אישור מפקיד השומה או מנהל המכס או רואה חשבון שהוא מנהל ספרי חשבונות.
ב. אישור עוסק מורשה לצרכי מע"מ.
ג. לצרף במעטפה נפרדת ערבות בנקאית לתקופה של 3 חודשים מיום הגשת ההצעה על סך 5% מערך ההצעה והוראת עיקול כספים מגזבר המועצה לא תתקבל כערבות.
ד. תוצג מפרט בכתב כמויות ותוכניות חתומות.

סיור קבלנים ייערך ביום 6.9.87 בשעה 10.00 במח' ההנדסה בבניין המועצה ירוחם. את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום בלבד לפי הכתובת: המועצה המקומית ירוחם ת.ד. למח' הנדסה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 18.9.87 בשעה 12.00.
אין המועצה המקומית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

ברוך אלמקיס — יו"ר המועצה

בפלילים

צעיר נרצח לעיני שוטרים בבית־לחם

צעיר ערבי נרצח אתמול בצהריים בבית־קפה בבית־לחם בדקירת אולר לעיני שני שוטרים ממשטרת נפת יהודה. הרקע לרצח פלילי.

הנרצח הוא עובד בית־הקפה, נביל מוחמד עלי קרש בן 20. הוא הותקף אתמול בצהריים על־ידי צעיר ערבי אחר בן 19 וחצי, לאחר שזיהה אותו כאחד מחבורת צעירים אשר פגעה במכונות מזל בבית־הקפה. התוקף שלף אולר, דקר את עלי קרש ביד ובבטן ופצע אותו אנושות. קרש מת בדרכו לבית־החולים.

שני שוטרים ערביים ממשטרת נפת יהודה ואחר מחבריו של החשוד ברצח היו עדים למעשה הרצח. השוטרים לא הספיקו להתערב ולחלץ את הנדקר בשל ההתרחשות המהירה.

משטרת נפת יהודה לכדה את החשוד ברצח במהלך מרדף. מן המשטרה נמסר כי הוא הודה בחקירתו בפרטי האירוע. (עתים)

מאסר לנהגת שנטשה הולכת רגל שדרסה

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

חמישה חודשים מאסר בפועל, קנס של אלף שקל ושלוש שנים שלילת רשיון גזר שופט בית־משפט השלום בכפר־סבא על ענבר מנדלביץ' בת 21 מפתח־תקווה, שהואשמה בנסיעה רשלנית, גרימת תאונה בה נפצעה קשה הולכת רגל והפקרת הפצועה.

הנאשמת, שהיתה חיילת בעת התאונה, נהגה ברכב „רייסטר" ברחוב ז'בוטינסקי בפתח־תקווה. היא לא הבחינה בהולכת הרגל ופגעה בה.

הנהגת הואשמה בחוסר זהירות וחסר עירנות לנעשה בדרך כך שלא הבחינה בהולכת הרגל במועד, נסעה במהירות מופרזת, לא עצרה לא בלמה, לא עצרה כדי להגיש עזרה ולא דיווחה למשטרה על התאונה.

המשטרה הצליחה להעלות על עקבותיה רק לאחר חקירה של שבועיים. כשנעצרה אמרה הצעירה כי חשבה שפגעה בכלב או חתול.

בגזר־הדינה אמר השופט, כי זאת התנהגות מחפירה וכי יש לו יותר מיסוד סביר להאמין כי הנאשמת ידעה שמדובר באדם.

סניגורה של החיילת ביקש מבית־המשפט להמיר את עונש המאסר בעבודות שירות והשופט דחה את ביצוע גזר־הדין.

שוד מזויין בבית־הקפה „להקרואסון" בתל־אביב

„כשעה 1.00 לפנות בוקר עמדתי לסגור את בית־הקפה, ניגשתי לקופה ופתחתי אותה כדי לספור את הכסף — ולפתע נכנסו שני צעירים. אחד מהם אוחז ברובה „גליל" ומכוונים אלי, והם צועקים: זה שוד תרימו ידיים" — כך תיאר צחי גולדשטיין, (41), בעל בית הקפה „להקרואסון" ברח' בן־יהודה בתל־אביב את שעבר עליו אור ליום ו'.

„בהתחלה חשבתי שהם צוחקים", סיפר גולדשטיין ביום ו' בבוקר לכתב עתי"ם. „שניהם היו ללא כפפות וללא כיסוי פנים. הגבוה מבין השניים נעמד ליד הדלת כשהרובה בידו ואיים עלי, ואילו השני ציווה עלי, על המלצרית ועל המועל הנוסף לשכב על הרצפה. לא התנגדנו. נשכבנו על הרצפה ונמוך הקומה הוציא מהקופה את הפידיון היומי, שכלל כ־700 ש"ח".

לאחר מכן, סיפר בעל בית־הקפה, ניגש אליו השודד, הוציא מכיסו עוד כ־300 שקל, ודרש מהמלצרית לתת לו את הצמיד שעל ידה ואת השרשרת. „הוא התבלבל ולא הצליח להורידם, ואז קרע אותם ממנה וכן לקח מהמלצרית את התשר היומי שלה. מייד לאחר מכן ציווה עלי להסתובב עם הפנים לרצפה, ואז בא הגבוה והנחית לי מכה בקת הרובה".

צחי גולדשטיין פונה במונית לבי"ח איכילוב, משם שוחרר לאחר טיפול קצר.

אנשי המחלקה לזיהוי פלילי במשטרת המרחב לקחו מייד לאחר השוד טביעות אצבעות, והחקירה נמשכת. (עתים)

לחברנו יינוש וכל משפחת פריש
אתך באבל במות אחיך
יחיאל
קיבוץ גן־שמואל

אבלים, המומים וכואבים
את מותו בטרם עת של חברנו
נבי ז"ל
גרעין אורה
קיבוץ שניר

המומים ומזועזעים
הננו מרכינים ראש
ומשתתפים בצער המשפחה על מותו של
נבי ששון ז"ל
בית שניר

מסתמן סיכוי שעובדי „רום כרמל" יקבלו פיצויי פיטורים מוגדלים

ביום ו' דחה מנכ"ל אורדן תביעה לשלם פיצויים מוגדלים (230%) כפי ששילמו למפוטרי „סולתם", אולם רמז כי ההנהלה תלך לקראת העובדים ■ היום מתחדש המו"מ

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

מנכ"ל „אורדן" מיכאל תמרי, דחה ביום שישי את תביעת נציגי עובדי „רום כרמל" לשלם לעובדים פיצויים בשיעור של 230 אחוזים. שיעור זהה לגובה הפיצויים שקיבלו מפוטרי מפעל „סולתם". היום יימשכו הדיונים בין הצדדים.

הפגישה שנערכה ביום ששי השתתפו מנכ"ל „אורדן", מנכ"ל „רום כרמל", נציגי העובדים נציג ההסתדרות יצחק מסיקה, ראש מועצת טירת הכרמל, ראובן בינר, וסגנו משה יונה. החלה באווירה קשה ביותר.

מנכ"ל אורדן מיכאל תמרי טען כי קיבל איומים טלפוניים על חייו ועל חיי בני משפחתו, ולכן נאלץ לשכור שומרים לאבטח את ביתו.

נציגי העובדים הדגישו כי ידם לא היתה בדבר. עוד טענו נציגי העובדים כלפי הנהלת „אורדן" כי זו נמנעה מלכנס את נציגי העובדים ולנסות להגיע להסכמה עמם ללא צורך בהתערבות גורמים קיצוניים. מנכ"ל „אורדן" דחה בפגישה את תביעת העובדים להחיל עליהם את גובה הפיצויים ששולמו למפוטרי „סולתם" ותקף את הנהלת „סולתם" על הסכמתה לשלם למפוטרים 230 אחוזים בעוד שהמפעל נתון במשבר.

לכתבנו נודע כי נציגי העובדים יצאו מהפגישה בתחושה כי נוצר פתח להידברות בינם לבין הנהלת „אורדן" משום שנאמר לנציגי העובדים כי הם עוד יופתעו מנכונות „אורדן" ללכת לקראתם. נוסף לכך נמנעו ראשי „אורדן" לדחות על הסף תביעה נוספת שהועלתה על־ידי נציגי העובדים להתחשב בפועלים הוותיקים של „רום כרמל" אשר יתקשו למצוא תעסוקה חלופית, אם על־ידי הוצאתם לפנסיה מוקדמת או על־ידי תשלום פיצויים מוגדלים.

היום ימשיכו הצדדים במו"מ. בד בבד ממשיך מטה המאבק של עובדי המפעל בפעולתו, והוא עבר ביוזמת סגן ראש המועצה המקומית משה יונה, לבניין המתנ"ס בטירת הכרמל.

רן כהן: להפסיק המו"מ

יו"ר סיעת ר"צ בהסתדרות ח"כ רן כהן תובע ממזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר להפסיק לאלתר את המו"מ בין מועצת פועלי חיפה להנהלת אורדן על פיצויי הפטורין לעובדי רום כרמל. רן כהן מגנה בחריפות את משתתפי המו"מ השמים, לדבריו, ללעג את הבטחות השר שרון לקיים בדיקה אובייקטיבית ומעמיקה ואת התביעה החד משמעית של ועדת העבודה והרווחה של הכנסת שלא לסגור את המפעל.

קצין הבטחון של פלאטו ניסה לסייע לאיש עסקים להמלט מהארץ

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

אמיל דאדאן איש עסקים בן 65 מסביון נעצר ביום ו' בנמל התעופה בן־גוריון בחשד שניסה לצאת מהארץ, למרות צו עיכוב יציאה התלוי נגדו. יחד עמו נעצר ז'אן קלוד להב בן 43 ששימש קצין הבטחון ועוזרו של שמואל פלאטו שרון, בחשד שניסה לסייע לדאדאן לעזוב את הארץ בלא ביקורת הדרכונים.

השניים שוחררו בסוף השבוע בבית־משפט השלום ברמלה, לבקשת עורכי־הדין ובהסכמת המשטרה. דאדאן שוחרר על פי הוראת בית־המשפט בערבות עצמית ע"ס 5000 ש"ח הפקדת סכום נוסף והפקדת הדרכון.

ז'אן קלוד להב שוחרר בערבות עצמית ע"ס 5000 ש"ח הערבות צד ג'. עליו חתמה מזכירתו של פלאטו שרון.

השניים נעצרו ביום ו' בבוקר ככל הנראה כיוון שלהב ניסה לנצל את האישור להגיע עד המטוס שהיה בידיו, ואותו קיבל לשם תפקידו, ובדרך זו לסייע לדאדאן להימלט.

עו"ד וושרים במשטרה שלהב סייע לדאדאן ככל הנראה תמורת תשלום.

השבתת הלימודים בחצור הגלילית תימשך היום

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

השבתת שלושת בתי הספר היסודיים בחצור הגלילית תימשך ככל הנראה גם היום. כך מסרו אתמול אנשי ועד ההורים המשותף. למעלה מאלף תלמידים שובתים מלימודיהם מפתיחת שנת הלימודים.

יו"ר ועד ההורים הודיע שהוא הפסיק „שביתת השבת" שלו, כאשר כבל עצמו לכיסא יו"ר המועצה המקומית, משום קדושת השבת אך הוא מתכוון היום לשוב ולחדשה.

ההורים קובלים על כך, שאין תנאים מתאימים בבתי הספר המקומיים להמשך הלימודים. יו"ר המועצה המקומית אלי חלפון טוען שאין יסוד להמשך השביתה, משום שמשרד החינוך מוכן לקבל חלק מתביעות ההורים.

יו"ר וועדת החינוך של הכנסת נחמן רז, קרא בסוף השבוע להורים להחזיר את התלמידים לספסל הלימודים.

5 מחברי מועצת רמת־ישי דורשים להדיח היו"ר

מאת שלמה גלזר

חמישה מחברי מועצת רמת ישי התייצבו ביום חמישי אצל הממונה על מחוז הצפון מטעם משרד הפנים עמרם קלעג'י ודרשו להדיח את ראש המועצה, דרור פוגל, מתפקידו ולמנות ועדה קרואה לישוב.

החמישה הביאו עמם גם יפוי כח מחבר המועצה השישי שנבצר ממנו להופיע לפגישה.

במועצת רמת ישי חברים 7 חברים, 4 ליכוד, 2 מערך ואחד עצמאי. אחד מחברי רשימת הליכוד אמר, כי כל ששת חברי המועצה דורשים להדיח את ראש המועצה פוגל משום שאינו מתפקד, מתנהג כדיקטטור ועושה בכל העולה על רוחו. הוא ציין כי פיתוחה של רמת ישי נעצר.

ראש המועצה דרור פוגל סירב להתייחס לאשמות שהעלו נגדו ורק ניאות לומר, כי היום הוא עומד להיפגש עם הממונה על המחוז.

● הקולונל ז'אן־באטיסט באגזה, נשיאה המודח של בורונדי הגיע בשבת אחר הצהריים לאוגנדה, בטיסת־שכר מניירובי, אולם החוגים הרשמיים בקמפלה לא מסרו אם קיימת אפשרות להעניק מקלט מדיני באוגנדה לנשיא המודח.

מזג אוויר

מזג האוויר: נאה.

טמפרטורות המינימום והמקסימום להיום: ירושלים 18־25, רמת הגולן 17־27, נהריה 22־30, חיפה 22־30, טבריה 22־35, עפולה 20־31, שומרון 20־29, תל־אביב 22־30, נמל תעופה בן גוריון 21־30, יריחו 22־35, עזה 22־30, באר־שבע 21־31, אילת 25־36. (עתים)

ועדת חקירה לנסיבות בריחת שני האסירים מכלא אשקלון

המשטרה מנהלת מצוד ללכידתם של שני האסירים שהצליחו להימלט ביום ו' לפנות בוקר מבית הכלא באשקלון, הנחשב לאחד מבתי הסוהר השמורים ביותר בישראל. השניים הם חיים מלול (27) מאשקלון שנידון ל־12 שנות מאסר על שורה של גניבות, פריצות ומעשי שוד ודוד (ריימונד) אייזק (28) מאשדוד שנידון ל־7 שנות מאסר סחר בסמים בהיקף נרחב.

האסירים נמלטו מבית הכלא דרך תעלה פתוחה שחפרו מתחת לגדר בקצה הדרומי מערבי של חצר בית הכלא. את הבריחה גילו הסוהרים בספירת הבוקר ביום ו' ומייד הוזעק מפקד בית הכלא סגן גונדר רמי ליפשיץ שהפעיל את מערך החירום ותוך דקות, התפרסו כוחות של סוהרים והחלו בחיפושים. הם איתרו את התעלה שהיתה מוסווית בחומרי בניין, קרשים, לבנים שהיו בחצר.

המשטרה פתחה מייד במצוד ללכידת הנמלטים ובחקירת המקרה. למקום הגיע גונדר דוד מיימון נציב שירות בתי הסוהר, שנטל חלק פעיל בחקירות. לקראת הצהריים, מינה ועדת חקירה בראשותו של סגן גונדר רפאל שוקרון, מפקד כלא רמון וביקש לקבל את ממצאי החקירה, תוך ימים ספורים.

דובר שירות בתי הסוהר שמעון מלכה מסר שבבית הכלא באשקלון כלואים כ־450 אסירים בטחוניים, ביניהם רבים שנידונו למאסר עולם ולתקופות מאסר ארוכות וכן כ־20 עד 25 אסירים יהודיים, והעוסקים בעבודות תחזוקה במטבח ובחצר המתקן. בדרך כלל, נבחרים למשימות אלה אסירים שהתנהגותם טובה. הדובר אמר, כי הנמלטים מעלו באימון וניצלו את תעסוקתם בחצר, לחפירת התעלה.

מפקד משטרת מרחב לכיש ניצב משנה יוסף זכריה מסר לכתב עתי"ם שהוקמה חוליה מיוחדת למעקב אחרי הנמלטים. (עתים)

זהו המחבל עבד אל רחמן ווהבה, יליד קהיר בן 33, שהסגיר עצמו לידי כוחות צד"ל בעת שהיה במשימת פיגוע התאבדות באזור עזושיה, ב־22 אוגוסט השנה. המחבל הופיע במסיבת כתבים לעיתונאים ערבים וסיפר על דרך הגעתו לפעילות בארגוני המחבלים בסוריה ובלבנון. (צילום: טל יודקוביץ, דובר צה"ל)

מוקשים מסכנים חיי החקלאים בעין־תמר

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

בשבוע שעבר עלה טרקטור על מוקש בשדות הישוב עין תמר שליד ים המלח. הישוב עלה על הקרקע, לפני 5 שנים, וזה המקרה השלישי שבו טרקטור עולה על מוקש נגד טנקים.

אזור כיכר סדום כולו, חשוד במיקוש, ורק שטחים שנוטרלו ע"י צה"ל מותרים לעיבוד חקלאי. אך בעין תמר אומרים, כי השטפונות סוחפים עימם מוקשים, ולכן גם שטח שנוטרל — אינו בטוח.

מתוך 25 חברי המושב, יש 2 חברים נכים: יעקב מאירי שנפצע באוגוסט 83' ונותר קטוע רגל, וסמי דרדון שנפצע בינו' 82', ניזקק לקביים משך 3 שנים ונותר פגוע ברגלו ובצלעותיו.

בשבוע שעבר, התפוצץ שוב מוקש נגד טנקים — במרחק של כ־500 מטרים משני המוקשים האחרים שהתפוצצו בעבר.

ארנטון להב, מזכיר המושב, אומר: „אין לנו כלים להתמודד עם זה. אנחנו מקבלים שטח ואומרים לנו שאנחנו יכולים לעלות — אנחנו עולים. אבל עם חשש גדול. אף אחד לא סומך ב־100 אחוזים על כך שבמקום לא יהיו מוקשים".

למקום הובאה מכונה, להשמדת מוקשים, מאיטליה שניזוקה בכמה מקומות, לאחר שהתפוצצו מתחתיה מוקשים.

בעין תמר לא בוטחים גם במכונה.

ב־1000 מתוך 6000 גני ילדים יוכנסו מחשבים עד סוף השנה

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

עד סוף שנת הלימודים תשמ"ח יהיו מחשבים ב־1000 מתוך 6000 גנים בישראל.

בישיבתה של ועדת המחשבים של משרד החינוך, נתקבלה החלטה עקרונית על הכנסתם של 250 מחשבים נוספים לגנים, במשך השנה, על חשבון תקציבי הרווחה. משרד החינוך יסייע לגננות להשתלם ויעסוק בהנחייה ובקרה. כבר עתה מופעלים מחשבים ב־325 גנים.

להערכת דוד פור, העומד בראש לשכת המחשבים של משרד החינוך, ירכשו הורים עוד כ־400 מחשבים, כדי להשתוות לשכונות ולישובים הנהנים מתקציבי הרווחה.

לפי הנתונים שהתרכזו באגף לחינוך קדם יסודי במינהל הפדגוגי של משרד החינוך השתלמו עד כה בתחום המחשב 650־700 גננות.

לדעת המומחיות לגיל הרך, מקדם השימוש במחשב את החשיבה ומפתח מושגי יסוד כמו צבע, צורה, מושגים מתמטיים, מרחב וכיוון. השימוש במחשב מחזק את הבטחון העצמי של הילדים, ואת הנכונות להסתייע בעצת בני אותו גיל.

אלפי מתישבים בצפון ייפגעו מביטול הפטור

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

הצעה לבטל את הפטור ממס־הכנסה בגובה של 7,5 אחוזים במס על יחידים, שנדונה בועדה לרפורמה (ועדת שישינסקי), עלולה לפגוע באלפי מתיישבים ביותר מ־250 ישובים בגבולות הצפון, המזרח והדרום — אמר בסוף השבוע מזכ"ל המרכז החקלאי שמחה אסף בדיון שנערך במרכז החקלאי.

פגיעה נוספת בתושבים בישובי הספר והעימות, הנהנים מפטור של 7 אחוזים אמר, עלולה להחליש עוד יותר את כח עמידתם של התושבים אשר בלאו הכי נתונים בקשיים גדולים. הנזק הכלכלי והחברתי שצעד כזה עלול לגרום — ציין אסף — חמור כפליים, לאור העובדה שהסיוע להתיישבות, המשפחתית והמושבית, טרם מתבצע, והנושא נתון זה חודשים ארוכים בתהליכי דיון מייגעים ומעיקים.

נמסר, כי המרכז החקלאי יפעל בכל דרך אפשרית ויפעיל גם גורמים ציבוריים ומשקיים אחרים על מנת לסכל אפשרות של פגיעה נוספת באוכלוסיית אזורי הספר.

משרד העבודה הבינ"ל: גוברת האבטלה בעולם

ז'נבה. — מצבם של העובדים ברחבי תבל מעורר דאגה בשנה זו, כש־31 מיליון אנשים סובלים מחרפת אבטלה במדינות התעשייתיות ובמקביל הופכות המדינות המתפתחות לעניות יותר — נאמר בדו"ח של ארגון העבודה הבינלאומי שפורסם בז'נבה.

הכרך האחרון של דו"ח ארגון העבודה על מצב התעסוקה מציין, כי כוונתן של ממשלות להלחם נגד האינפלציה על ידי צימצום הצמיחה הכלכלית והפחתת הביקוש לסחורות, אחראית במידה חלקית לשיעור האבטלה הגבוה במדינות המתקדמות.

סיבות אחרות לאבטלה הן — עליה מהירה בהוצאות העבודה וחוסר הגמישות של שווקי העבודה, שאינם מצליחים להסתגל לתנאים המשתנים.

„החזרת מצב של תעסוקה מלאה הוא האתגר הראשי שמולו ניצבות המדינות התעשייתיות, אשר בהן למעלה מ־31 מיליון אנשים מובטלים" — מציין הדו"ח. (עיר ע"צ)

נפטר רוני שלם, יו"ר הוועד הארצי של עובדי בתי החולים

רוני שלם יו"ר ועד הארצי לעובדי בתי החולים הממשלתיים נפטר בגיל 57, בליל שבת מהתקף לב בבית־החולים שיבא בתל־השומר.

היה ממארגני העליה הבלתי ליגלית מעיראק מרכז סניף ציוני בעיירה כפרי בצפון עיראק, ליד העיר קירקוק, נאסר על פעילותו הציונית ונכלא בבית הסוהר בעיראק.

עלה ארצה בכ־1950, השתלב בעבודה בבית החולים תל השומר בתפקיד אחראי משרד קבלת חולים ומרפאות, ניהל את מאבקם של עובדי בתי החולים הממשלתיים. המנוח היה אהוד על העובדים, הזדהה עמם והכיר באחריות המוטלת על העובדים, כלפי המעסיקים. השאיר אישה בן ובת ואם.

ההלוויה תתקיים היום בשעה שלוש וחצי, בבית העלמין בחולון. (שעו"ח)